

III PLAN MUNICIPAL DE IGUALDADE DE MULLERES E HOMES DE SALCEDA DE CASELAS 2024-2028

**BORRADOR PARA PLENO. (O documento definitivo será
maquetado)**

INTRODUCCIÓN

Un Plan de Igualdade permite avanzar no desenvolvemento de políticas municipais para avanzar nun modelo de sociedade en Igualdade e libre de violencia de xénero, dende a aplicación transversal do principio de Igualdade de trato e oportunidades entre mulleres e homes así como na integración do principio de igualdade de xénero nas políticas públicas.

Así, este III Plan de Igualdade entre Mulleres e Homes de Salceda de Caselas 2024-2028, configúrase como o principal instrumento do goberno municipal para orientar as políticas para avanzar na consecución da igualdade.

Os eixos e obxectivos estratéxicos que contempla o Plan plantexan retos de cambio organizacional e tamén retos de cambio socioeconómico.

A vocación aberta e participativa persigue que as estratexias e as políticas, programas e plans desenvolvidos polas diferentes concellerías estén en consonancia cos obxectivos deste Plan.

CONTEXTO NORMATIVO:

O enfoque estratéxico do documento susténtase nun marco legal que fundamenta as actuacións de promoción da igualdade de oportunidades e a prevención da violencia contra as mulleres.

No ámbito internacional, a Declaración Universal dos Dereitos Humanos das Nacións Unidas do 10 de decembro de 1948 establece no seu artigo segundo a non discriminación por razón de sexo e no artigo terceiro o dereito á vida, á liberdade e á seguridade da persoa. A Convención sobre a eliminación de todas as formas de discriminación contra a muller, CEDAW, aprobada pola Asemblea Xeral das Nacións Unidas en decembro de 1979 e ratificada por España en 1983, está considerada a carta internacional dos dereitos humanos da muller.

Posteriormente, na Declaración sobre a Eliminación da Violencia contra a Muller do 20 de decembro de 1993, os Estados comprometéronse a adoptar, en todos os ámbitos políticos, sociais,

económicos e culturais, todas as medidas oportunas, incluídas as lexislativas, para garantir o pleno desenvolvemento e avance da mulleres, co obxectivo de garantirles o exercicio e goce dos Dereitos Humanos e das liberdades fundamentais. E o progreso continuou a través de conferencias mundiais monográficas, e a IV Conferencia Mundial sobre a Muller en Pequín, celebrada en 1995, puxo de manifesto a necesidade de implicar a toda a sociedade nas accións políticas, non só ás mulleres, propondo o mainstraeaming (ou a transversalidade) como a estratexia efectiva seguir para acadar a igualdade entre homes e mulleres, o que supuxo incorporar este concepto aos instrumentos xurídicos a nivel internacional, europeo e estatal, asumindo políticas de poderes públicos para a eliminación do desigualdades de xénero.

En canto á violencia de xénero, Nacións Unidas, co precedente da Declaración sobre a Eliminación da Violencia contra a Muller, proclamada en decembro de 1993 pola Asemblea Xeral, recoñeceu na IV Conferencia Mundial de 1995 que a violencia contra as mulleres é un obstáculo para a consecución dos obxectivos de igualdade, desenvolvemento e paz, e viola e menoscaba o goce dos dereitos humanos e das liberdades fundamentais. Ademais, defíneo en liñas xerais como unha manifestación das relacións de poder historicamente desiguais entre mulleres e homes. Cabe lembrar que moitos instrumentos normativos internacionais declaran a violencia como un problema prioritario, entre eles a saúde pública, entre outras a Resolución WH49.25 da Asemblea Mundial da Saúde proclamada en 1996 pola OMS e a Declaración de 1999 como Ano Europeo de Loita contra a Violencia. Violencia de xénero.

No contexto europeo, a Comisión Europea adoptou o enfoque do mainstreaming (ou transversalidade) de xénero en 1996. E coa entrada en vigor do Tratado de Amsterdam en 1999, a igualdade entre mulleres e homes e a eliminación das desigualdades entre eles son un obxectivo que debe integrarse en todas as políticas e accións da Unión e dos seus membros. A Carta dos Dereitos Fundamentais da Unión Europea, do 7 de decembro de 2000, dedica o seu capítulo III á igualdade, sinalando expresamente no seu artigo 23 que a igualdade entre mulleres e homes debe garantirse en todos os ámbitos, incluso en materia de emprego, traballo e remuneración. Entre elas figura, entre outras, a Directiva 2006/54/CE do Parlamento Europeo relativa á aplicación do principio de igualdade de oportunidades e de trato entre homes e mulleres en materia laboral.

O Convenio do Consello de Europa sobre a Loita contra a trata de seres humanos, coñecido como Convenio de Varsovia e ratificado por España en 2009, que ten como obxecto previr e combater a trata de seres humanos, garantindo a igualdade entre mulleres e homes, protexer os dereitos das vítimas de trata e promover a cooperación internacional neste campo. O Convenio considera a trata unha violación de dereitos humanos e un atentado contra a dignidade e a integridade das persoas.

Máis recentemente, o Convenio do Consello de Europa sobre prevención e loita contra a violencia contra as mulleres e a violencia doméstica, coñecido como Convenio de Istambul, que entrou en vigor no noso país o 1 de agosto de 2014, marca un fito importante para ser definido como o primeiro convenio europeo Tratado contra a violencia contra as mulleres, incluíndo a violencia sexual, física, psicolóxica e económica, tanto no ámbito público como privado.

A nivel estatal, a Constitución Española de 1978 defende a igualdade como máximo valor do ordenamento xurídico (artigo 1), proclamando no artigo 14 o dereito á igualdade e á non discriminación por razón de sexo, e incorpora no seu artigo 15 o dereito á vida, integridade física e moral. Ademais, por mandato constitucional, estes dereitos vinculan a todos os poderes públicos, e o artigo 9.2 recolle a obriga dos poderes públicos de promover as condicións para que a igualdade das persoas e dos colectivos aos que pertencen sexan reais e efectivas supriman os obstáculos que impidan ou dificulten o seu cumprimento e facilitar a participación de todos os cidadáns na vida política, económica, cultural e social.

A Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes marca a estratexia a nivel estatal, é un paso fundamental para facer efectivo o principio de igualdade coa consideración da súa dimensión transversal, sinal de identidade. da moderna lexislación anti discriminación, como principio fundamental da lei, tendo en conta, polo tanto, que as administracións públicas integrarán o principio de igualdade de trato e oportunidades entre mulleres e homes "de forma activa, na adopción e execución das súas disposicións normativas, nos definición e nos orzamentos das políticas públicas en todos os ámbitos".

No país téñense producido importantes avances lexislativos na regulación da violencia de xénero, tendo en conta as recomendacións dos organismos internacionais para dar unha

resposta global á violencia exercida contra as mulleres. Neste sentido, destacar a Lei 27/2003, do 31 de xullo, reguladora da Orde de Protección das Víctimas da Violencia e moi especialmente a Lei Orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de Medidas de Protección Integral contra a Violencia de Xénero, que incorpora un enfoque integral para o recoñecemento de dereitos como a información, a asistencia xurídica gratuíta e outros de protección social, asistencial, emerxencia. , apoio e recuperación, garantindo os dereitos laborais e o apoio económico e promovendo o establecemento de medidas de sensibilización, prevención e actuación no ámbito educativo, e noutros sectores. social e profesional, no seu ámbito de competencias e coordinación cos servizos existentes a nivel autonómico e municipal, en defensa da igualdade, da dignidade humana e da liberdade da muller.

O noso ordenamento xurídico completouse coa Lei 4/2015, do 27 de abril, do Estatuto da Víctima como catálogo xeral dos dereitos de todas as vítimas de delitos e que pretende que as mulleres e os e as menores que se atopen nun ámbito de violencia de xénero teñan garantidos os seus dereitos como vítimas directas ou indirectas.

Cómpre sinalar que o Pleno do Congreso dos Deputados, o 15 de novembro de 2016, aprobou por unanimidade unha Proposición Non de Lei, para levar a cabo un Pacto de Estado sobre a Violencia de Xénero, que recolle os compromisos adquiridos co Convenio de Istambul e a modificación. da Lei orgánica 1/2004. Aprobando o 28 de setembro de 2017 polo Pleno do Congreso dos Deputados, o Informe da Subcomisión para un Pacto de Estado sobre a Violencia de Xénero, no que se identifican e analizan as problemáticas que impiden avanzar na erradicación da violencia de xénero violencia de xénero e contén un conxunto de propostas de actuación, que recollen especificamente as principais reformas que se deben acometer.

A aprobación da Lei Orgánica 10/2022 de garantía integral da Liberdade Sexual equipara ás vítimas da violencia sexual ás vítimas da violencia de xénero e reforza o consentimento.

En Galicia, no plano autonómico, destaca o artigo 4 do Estatuto de Autonomía de Galicia sinala que corresponde aos poderes públicos galegos promover as condicións para que a liberdade e a igualdade do individuo e dos grupos en que se integran sexan reais e efectivas, remover os obstáculos que impidan ou dificulten a súa plenitude e

facilitar a participación das galegas e dos galegos na vida política, económica, cultural e social.

Destacan algunhas leis aprobadas como a Lei 7/2004 de 16 de outubro galega para a igualdade de mulleres e homes, a Lei 11/2007, de 27 de outubro, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero (modificada pola Lei 15/2021 de 3 de decembro de 2021), a Lei 27/2007 de 28 de marzo do traballo en igualdade das mulleres e, finalmente, o Decreto Lexislativo 2/2015 de 12 de febreiro polo que se aproba un texto refundido das disposicións legais da de Galicia en materia de igualdade.

No ámbito local, a Lei de Bases de Réxime Local que no seu art. 25.2 establece como competencia dos concellos “o) As actuacións de fomento da igualdade entre homes e mulleres así como contra a violencia de xénero”. Por tanto, o Concello de Salceda de Caselas conta coas competencias para intervir na promoción da igualdade entre mulleres e homes, inferidas da lexislación estatal e autonómica. Así mesmo, as competencias relacionadas coa violencia de xénero tamén están conferidas pola lexislación estatal e autonómica en materia de violencia de xénero.

O desenvolvemento destas disposicións legais, nos últimos anos, produciu grandes avances no marco legal a prol da igualdade así como na loita contra a violencia contra as mulleres pero é obvio que sigue sendo necesario promover o principio de igualdade en todas as políticas públicas e consolidar a igualdade de trato como o dereito universal que está vinculado ao exercicio da cidadanía plena e democrática.

METODOLOXÍA

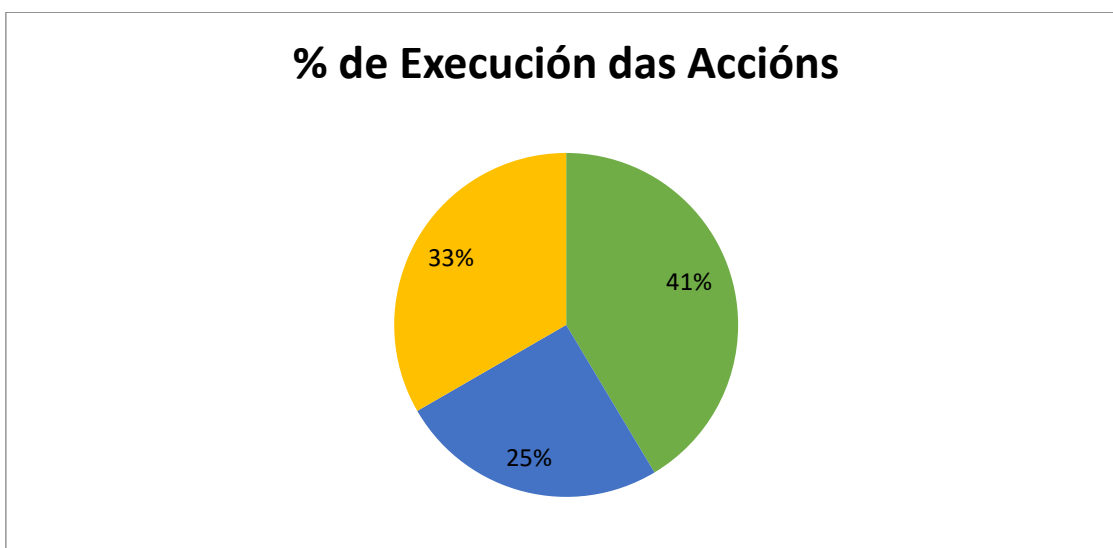
O III Plan Municipal de Igualdade entre Mulleres e Homes de Salceda de Caselas 2024-2028 desenvolveuse ao longo de varias fases e seguindo un esquema de traballo.

Fase I

Agosto/Setembro de 2024: **avaliación do II Plan de Igualdade de Salceda de Caselas.**

Observouse a unha implantación importante con medidas desenvolvidas e tamén obxectivos amplamente conseguidos.

O grao de execución das accións previstas no Plan é superior, cun 66% das accións executadas ou parcialmente executadas, ao 33% de medidas sen executar.

O deseño do Plan outorgou á participación dos e das escolares un importante papel, xunto coas organizacións sociais.

Houbo un importante **compromiso político e institucional da alcaldía.**

O Plan pivotou na Concellería de Igualdade que liderou non so a estratexia senón a inmensa maioría das medidas e actividades. Destacan as Concellerías de Educación e de Cultura. É un Plan interdepartamental e transversal que debería contar cun maior compromiso por parte doutras concellerías.

Hai certo desequilibrio na proporción das accións executadas por áreas sendo a área 8 de Violencia de Xénero a que ten maior grao de execución.

As accións cun grao de execución insuficiente son as do eixo de Promoción da Igualdade, vencellado á gobernanza e medidas de carácter estrutural e interno.

Constátase a correcta continuidade e desenvolvemento de medidas interconectadas e interdependentes.

A Concellería de Deportes, responsable de implantar medidas relevantes, tivo unha insuficiente participación na execución do Plan.

O Plan recolle os compromisos de execución anuais o que crea unha marxe ampla para a posta en marcha das accións.

Os máis relevantes resultados da avaliación do II Plan de Igualdade son:

- Os obxectivos do Plan están equilibrados coas medidas e actividades que se deseñaron para a súa consecución.
- As accións previstas si están desenvolvidas na súa maioría, como indica a avaliación de procesos.
- Os obxectivos están parcialmente acadados.
- Aínda que o Plan non contou cunha dotación orzamentaria propia, si contou con recursos económicos suficientes para desenvolver as accións e actividades que se puxeron en marcha con recursos propios da Concellería de Igualdade (fundamentalmente) e ao amparo de subvencións externas da Deputación de Pontevedra, da Xunta de Galicia e do Goberno de España, fundamentalmente a través dos Fondos do Pacto de Estado contra a Violencia de Xénero.
- O II Plan foi a folia de ruta principal da acción política do Concello de Salceda de Caselas nestes últimos 4 anos.
- Enténdese que se debe reforzar a execución de medidas estruturais e de xestión e gobernanza do Concello así como dos sistemas de información do Goberno Local e de todos os servizos municipais.
- Compre tamén reforzar a formación e a transversalidade.

Fase II

Outubro de 2024: en marcha o proceso de elaboración do III Plan con compromiso político cun novo Plan de Igualdade e coa elaboración do **Informe Diagnóstico** coa seguinte secuencia:

- Recompilación de **datos cuantitativos e cualitativos**.
  - Análise da transversalidade de xénero no Concello a través da información proporcionada polas áreas.
  - Datos cualitativos.
- **Identificación** dos eixos para elaborar a diagnose:
  - Definición das áreas do Informe de Diagnose.

- **Recollida de información** cuantitativa e cualitativa a través de:
  - **Cuestionario online** dirixido á cidadanía co fin de recabar o maior número de datos e opinións.
    - O 8 de novembro publícase na páxina web do Concello que é apoiada na súa difusión polas redes sociais municipais para que a cidadanía o cubra en liña.
    - As respostas recibíronse entre o 8 e o 26 de novembro de 2024 e participaron un total de 115 persoas, das que un 85% foron mulleres.
  - Análise de datos obtidos a través de **fontes secundarias** que, xunto á información proporcionada por outras canles permiten elaborar unha diagnose precisa e axustada ás necesidades e características do municipio.
  - Celebración o 14 de novembro de **3 workshops** convocados pola Concellería de Igualdade:
    - 1 Workshop no IES Pedras Rubias con persoas mozas de entre 15 e 17 anos en horario de mañá.
    - 1 Workshop no CDL O Torrón en horario de mañá.
    - 1 Workshop celebrado na Sala de Xuntas do Concello con entidades deportivas, sociais e culturais á que tamén asistiron representantes das ANPAS e dos centros educativos de Salceda de Caselas. En horario de tarde.

Esta fase rematou coa redacción do informe diagnóstico, o que permitiu detectar as principais fendas de xénero, debilidades e ámbitos a reforzar nas medidas do Plan.

Fase III

Novembro de 2024. Definición do marco estratéxico e definición de **principios e obxectivos xerais, estratéxicos e específicos** do Plan.

Definición dos **10 Eixos de Actuación** do Plan, en función do marco xeral e do Informe Diagnóstico.

Deseño e redacción das Medidas do Plan.

- Definición e redacción das medidas estruturais.
- Definición das medidas sectoriais.
- Definición medidas no ámbito de violencia de xénero.

Xa en decembro de 2024, fixéronse entrevistas ao persoal político de xestión, fundamentalmente nas áreas con maior impacto de xénero.

Fase IV

Decembro de 2024. Redacción final do Plan, aprobación e difusión.

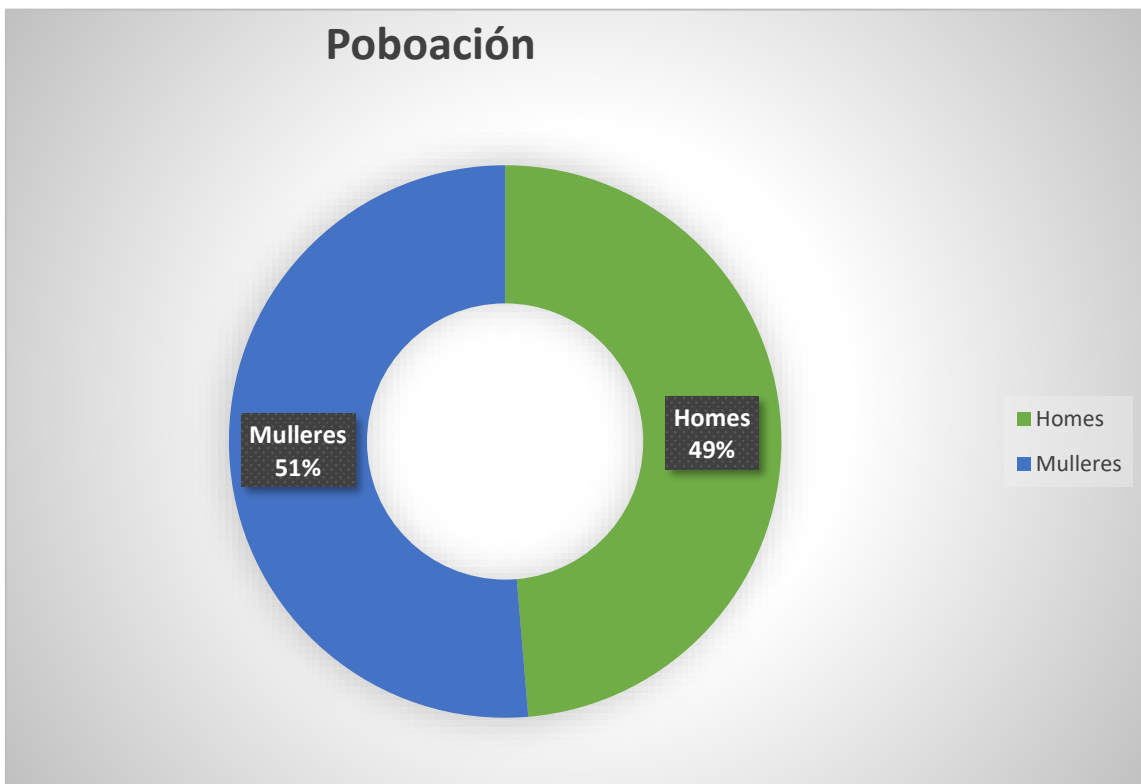
Redáctase un primeiro borrador que se envía ás áreas municipais para a súa revisión co obxecto de que cada Concellería valore as medidas e a calendarización proposta e faga as consideracións oportunas.

Posteriormente, o documento revisado sométese á fase de correccións de estilo e ortográficas e acórdase levalo ao Pleno do Concello para a súa aprobación e sen a maquetación definitiva, decisión tomada para facilitar os cambios na edición, no caso de que foran propostos durante o debate plenario polos grupos políticos.

Tamén se foron elaborando os materiais de apoio para presentación pública do III Plan de Igualdade entre Mulleres e Homes de Salceda de Caselas 2024-2028.

DIAGNÓSTICO DE IGUALDADE

Salceda de Caselas é un concello galego situado na comarca de Vigo e que conta con 9450 habitantes dos que 4740 son mulleres, cerca dun 51% (IGE 2023) (INE 2024).

Elaboración propia

É moi salientable que de 2010 a 2020 a poboación de Salceda incrementouse nun 8,6% e que é 17 veces máis forte que o que rexistrou a comarca de Vigo no seu conxunto, contrastando ademais coas perdas de poboación da provincia de Pontevedra e de Galicia. Sendo Vigo o municipio galego que máis poboación nova perdeu entre os anos 1998 e 2023.

Destaca polo contrario o forte crecemento poboacional da xuventude de Salceda de Caselas, sendo este o concello galego que máis poboación entre 0 e 35 anos gañou entre 1998 e 2023. En 1998 a cifra neste rango de idade era de 3.039 veciñas e veciños e no anos 2023 era de 3.419.

Do cuestionario que cumprimentou a cidadanía obtivéronse 115 respostas válidas. Esta cifra supón o 1,2% da poboación total do concello. A esta análise cuantitativa debemos engadir as propostas e aportación que se recolleron nas mesas de debate sobre a igualdade. Datos que se analizaron tras a recollida cualitativa na que participaron un total de 25 homes e mulleres de diferentes grupos de idade, parroquias e colectivos salcedenses.

En relación á gran maioría das persoas participantes no cuestionario son mulleres, concretamente 98, un 85%, o que equivale a un 2% da poboación feminina residente en Salceda.

RECONTOS			
1. SEXO	HOME	MULLER	TOTAL
RESPOSTAS OBTIDAS CON CATEGORÍA BÁSICA DE ANÁLISE	16	98	115

PORCENTAXE DE FILA			
1. SEXO	HOME	MULLER	TOTAL
RESPOSTAS OBTIDAS CON CATEGORÍA BÁSICA DE ANÁLISE	13,9%	85,2%	100%

Por parroquias, hai que destacar que a maioría da persoas participantes no cuestionario viven na parroquia de Santa María, un 59,5% do total das e dos os que respostaron seguido da parroquia de Parderrubias, cun 14%.

2. PARROQUIA DE RESIDENCIA	HOME	MULLER	TOTAL
A Picoña	1	6	7
Budiño	1	0	1
Entenza	2	6	8
Parderrubias	3	13	16
San Xurxo	3	7	10
Santa María	5	61	66
Soutelo	0	2	3
TOTAL	15	95	111

2. PARROQUIA DE RESIDENCIA	HOME	MULLER	TOTAL
A Picoña	6,7%	6,3%	6,3%
Budiño	6,7%	0,0%	0,9%
Entenza	13,3%	6,3%	7,2%
Parderrubias	20,0%	13,7%	14,4%
San Xurxo	20,0%	7,4%	9,0%
Santa María	33,3%	64,2%	59,5%
Soutelo	0,0%	2,1%	2,7%
TOTAL	100%	100%	100%

Movimentos da poboación e orixe

Segundos datos do IGE do ano 2022, hai 400 persoas en Salceda de Caselas con orixe estranxeira, un 4,3% da poboación total.

Destas, un 40% son mulleres.

Inmigración interna e externa.

A inmigración no Concello de Caselas ten dúas facianas perfectamente identificadas e de forte contraste. A suma da inmigración total, interna e externa, baixou en 2019, 2020 e 2021 de xeito continuado sendo esta baixada máis acusada nos homes.

Os datos quinquenais sitúan un incremento do 65,4% no último lustro nas mulleres procedentes do estranxeiro e do 22,8% nos homes.

Por efecto da inmigración desde outra comunidade autónoma, a inmigración total do concello presenta magnitudes moito máis contidas. En taxa interanual, a inmigración externa feminina sube un 31,7% e a masculina baixa un 25,4%. No acumulado quinquenal, a tendencia é de un incremento do 8,8% nas mulleres e dun descenso do 5,3% nos homes.

A inmigración interna, isto é, a chegada de poboación procedente doutros municipios galegos, diminuíu no municipio de forma homoxénea tanto nas series anuais como nas quinquenais.

POBOACIÓN SEGUNDO SEXO E PRINCIPAIS NACIONALIDADES.			
IGE			
Ano	Orixe	Poboación total	Mulleres
2021			
	Total persoas estranxeiras	381	184
	Total Europa	197	82
	Unión Europea	188	78
	Total África	44	15
	Total América	124	77
	Total Asia	16	9

Como apuntan os datos do IGE, en Salceda en 2021 (últimos datos dispoñibles) a maioría da poboación estranxeira é de orixe europeo, un 59% homes. Pola contra, e no que atinxe ás mulleres, a maioría da poboación estranxeira con orixe americana son mulleres.

Emigración interna e externa

A emigración das mulleres desde Salceda de Caselas diminuíu lixeiramente no último ano (datos dispoñibles de 2019).

En 2019 saíron de Salceda de Caselas 193 mulleres, exactamente a mesma cifra que a dos homes. Ese dato de 193 mulleres emigrantes foi o terceiro máis elevado da última década. En 2022 foron 328 as persoas que saíron de Salceda cara a outros concellos de Galicia.

Ademais 28 saíron cara outras zonas do Estado e 42 fora de España.

No que atinxe á emigración externa, isto é, a outras comunidades autónomas ou ao estranxeiro, hai un máis que apreciable freo, tanto no que respecta á poboación feminina como á masculina.

Destaca o feito de que no cuestionario non participou ningunha persoa, home ou muller, de orixe estranxeira.

3. NACIONALIDADE	HOME	MULLER	TOTAL
Española	16	98	115
Outra	0	0	0
TOTAL	16	98	115

Poboación por idade

A franxa de idade na que se concentra máis poboación tanto masculina como feminina de Salceda é a que abarca dos 40 aos 44 anos.

Respecto da idade media do Concello hai que sinalar que se presenta como un indicador favorable dado que esta é de 40,9 anos, moi por debaixo das correspondentes á comarca de Vigo (45,02 anos), á provincia de Pontevedra (45,6) e a Galicia (47,2).

Deste xeito, os menores de 20 anos representan o 22% da poboación total do concello.

Cabe salientar que o colectivo dos menores de 15 anos creceu un 22,4% en Salceda de Caselas na última década, ao pasar de 1.315 a 1.405 persoas censadas en decembro de 2024, inverténdose así a tendencia xeral de Galicia.

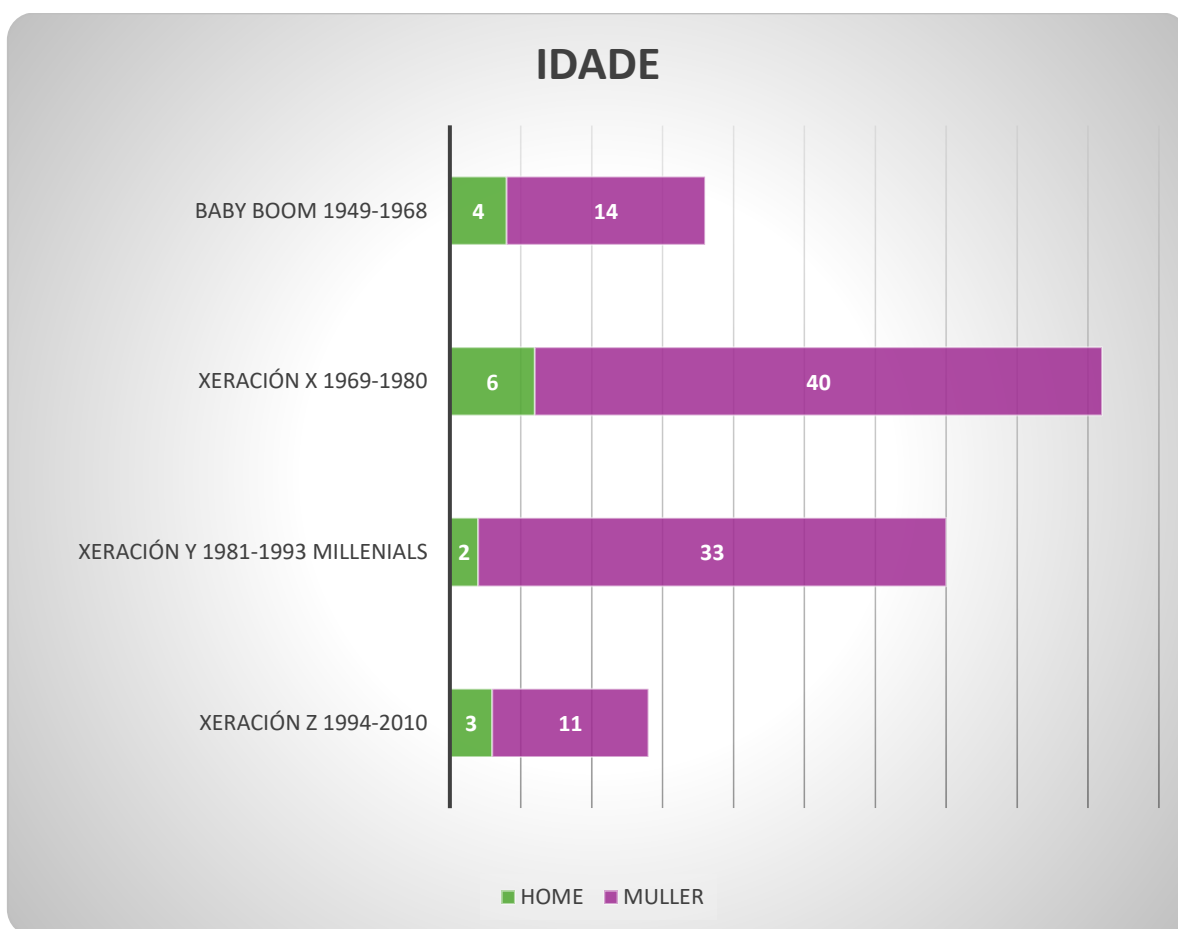
No cuestionario, a franxa de idade máis participativa é a que se atopa entre os 42 e os 53 anos (Xeración X). Tamén se atopan nesta franxa de idade a maior parte das mulleres participantes e tamén dos homes, un 40%.

No cuestionario participou pouca xente nova (Xeración Z), 14 persoas, a pesar da alta porcentaxe de habitantes nesa franxa de idade.

A taxa bruta de natalidade é de 7,99, (ano 2022) e a taxa bruta de mortalidade é de 9,27.

O índice de envelhecimento sitúase en 2023 en 70,84.

4. IDADE	HOME	MULLER	TOTAL
Baby Boom 1949-1968	4	14	18
Xeración X 1969-1980	6	40	46
Xeración Y 1981-1993 <i>millenials</i>	2	33	35
Xeración Z 1994-2010	3	11	14
TOTAL	15	98	113

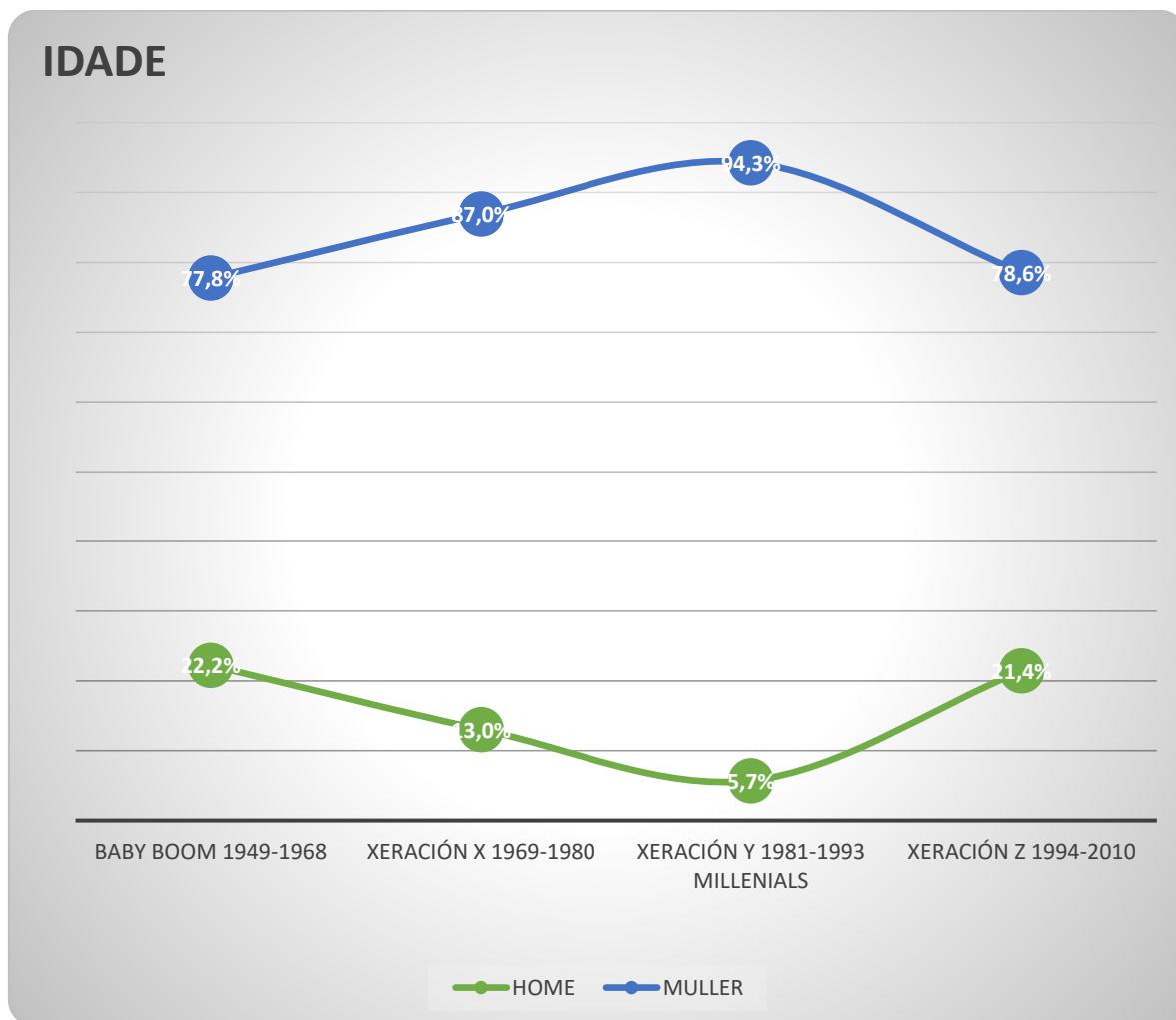

Elaboración propia

4. IDADE	HOME	MULLER	TOTAL
Baby Boom 1949-1968	22,2%	77,8%	100%
Xeración X 1969-1980	13,0%	87,0%	100%
Xeración Y 1981-1993 <i>millenials</i>	5,7%	94,3%	100%
Xeración Z 1994-2010	21,4%	78,6%	100%
TOTAL	13,3%	86,7%	100%

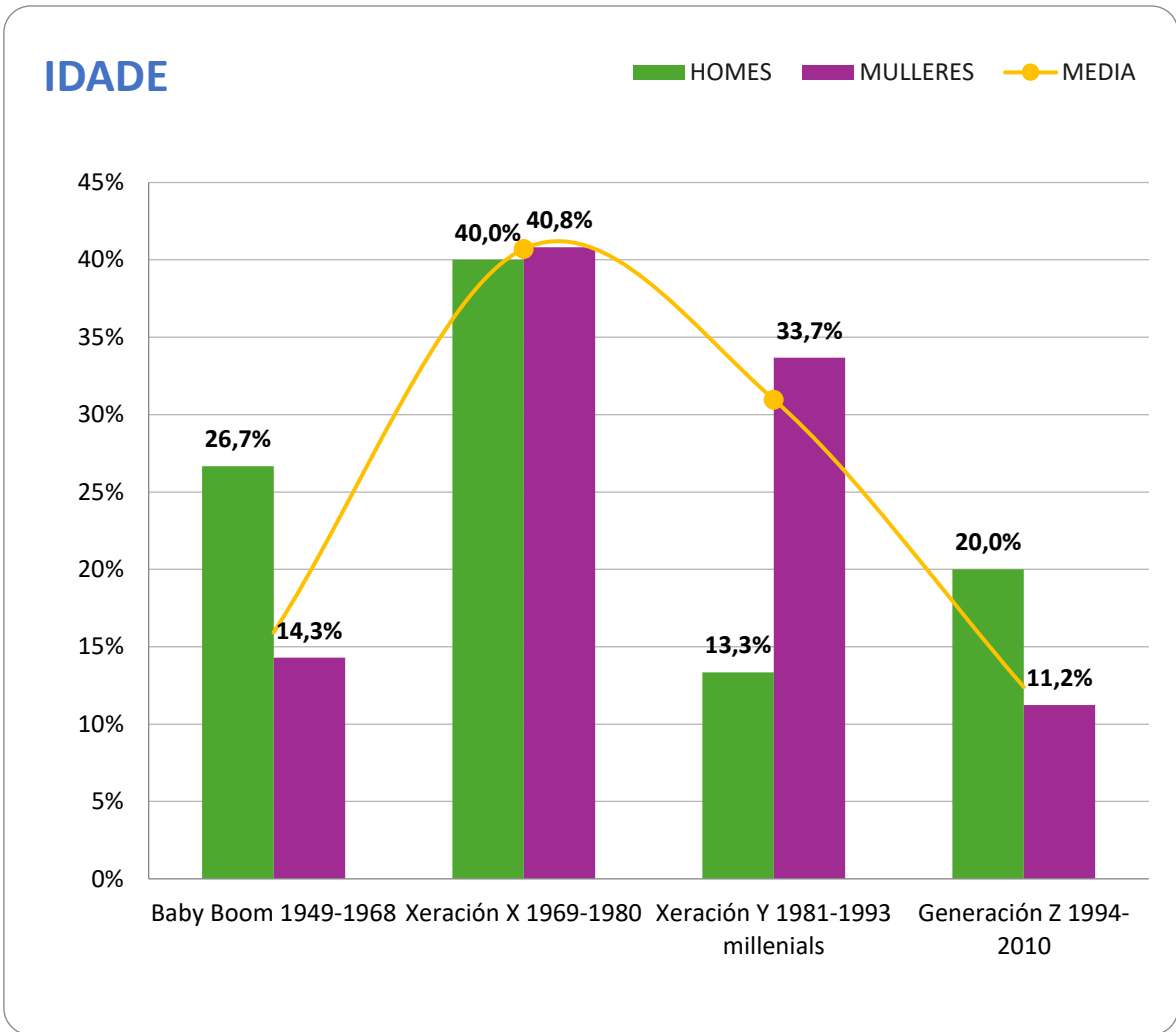
A Xeración do Baby Boom é na que participaron máis homes, un 22% e a Xeración Y na que menos, un 5,7%.

No que respecta á participación das mulleres por franxas de idade, sinalar que na Xeración Y o 94% das persoas que responderon ao cuestionario foron mulleres.

Elaboración propia

4. IDADE	HOME	MULLER	TOTAL
Baby Boom 1949-1968	26,7%	14,3%	15,9%
Xeración X 1969-1980	40,0%	40,8%	40,7%
Xeración Y 1981-1993 <i>millenials</i>	13,3%	33,7%	31,0%
Xeración Z 1994-2010	20,0%	11,2%	12,4%
TOTAL	100%	100%	100%

Elaboración propia

Nesta gráfica apreciase perfectamente o gran protagonismo da Xeración X no cuestionario.

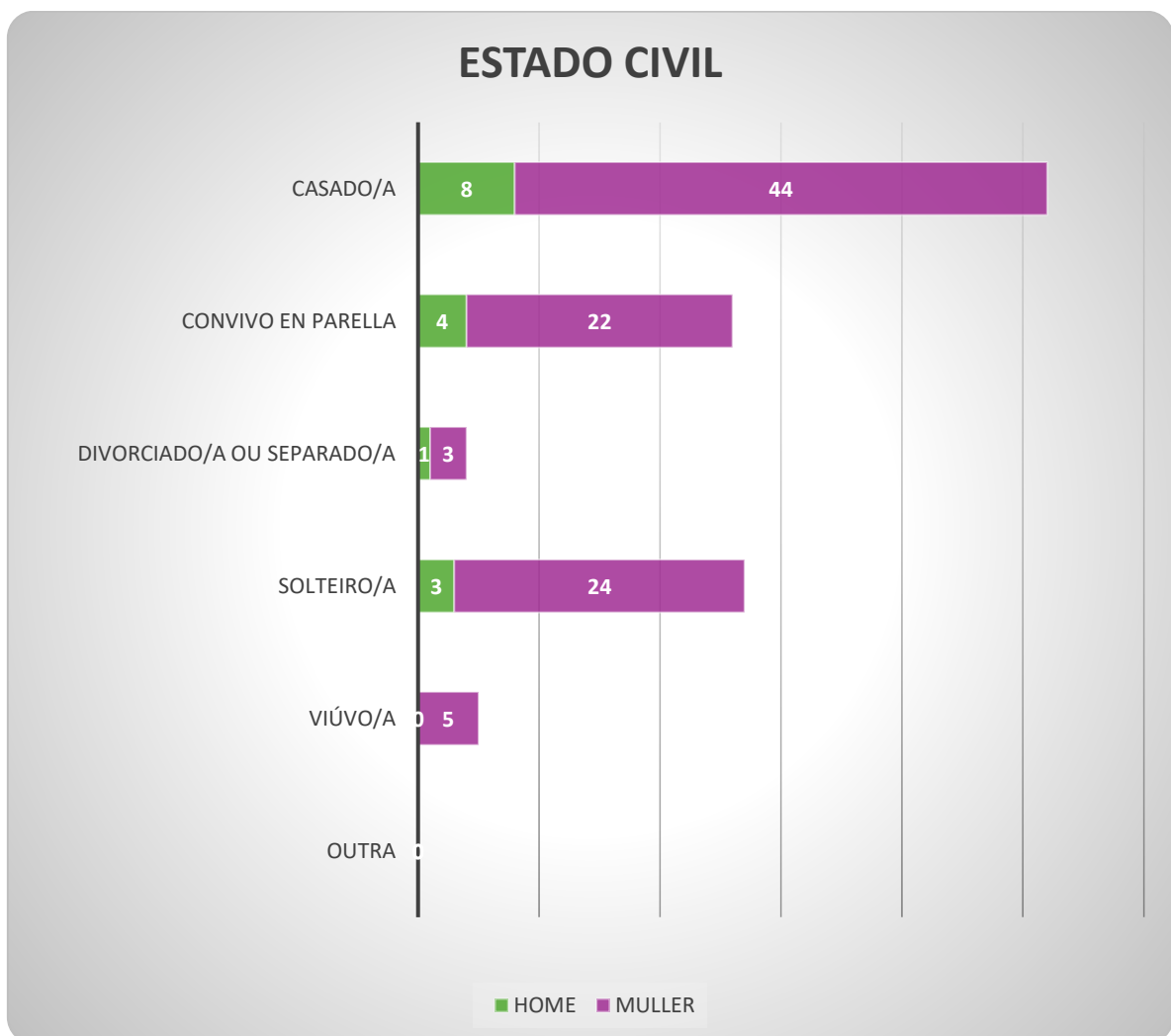
En Salceda en 2023 houbo 59 nacementos, un 59% mulleres fronte a 62 defuncións, un 53% homes.

Estado civil

O 45,6% das persoas participantes no cuestionario están casadas seguido de case un 24% de persoas participantes que declaran estar solteiros/as.

Por sexo, o 45% das mulleres están casadas e o 100% das persoas viúvas son mulleres.

5. ESTADO CIVIL, SITUACIÓN DE CONVIVENCIA	HOME	MULLER	TOTAL
Casado/a	8	44	52
Convivo en parella	4	22	26
Divorciado/a ou separado/a	1	3	4
Solteiro/a	3	24	27
Viúvo/a	0	5	5
Outra	0	0	0
TOTAL	16	98	114

Elaboración propia

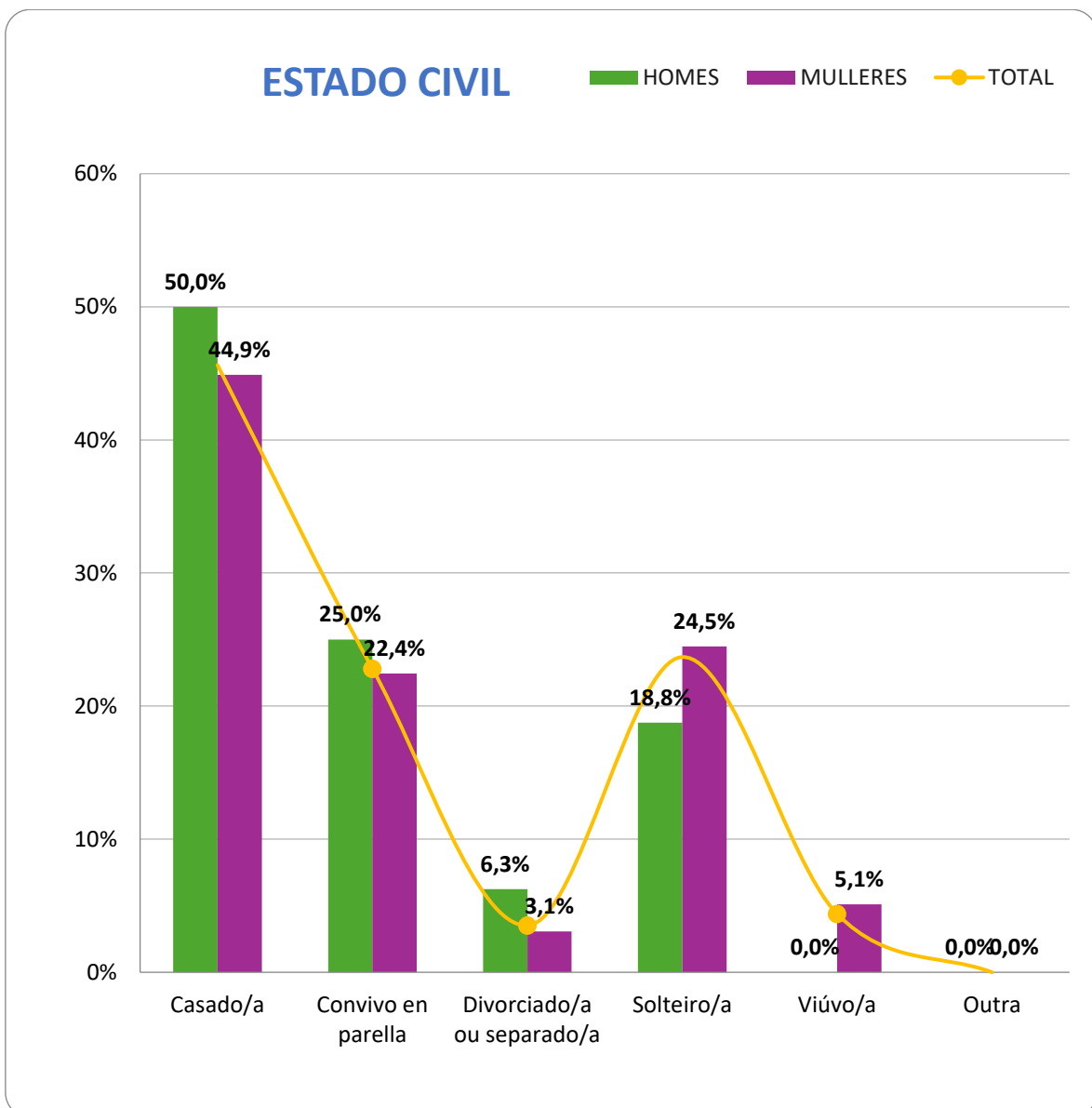
Nesta gráfica vese perfectamente o peso no cuestionario das persoas casadas e que está directamente relacionado cos datos das franxas de idade, cun forte peso da Xeración X.

5. ESTADO CIVIL, SITUACIÓN DE CONVIVENCIA	HOMME	MULLER	TOTAL
Casado/a	15,4%	84,6%	100%
Convivo en parella	15,4%	84,6%	100%
Divorciado/a ou separado/a	25,0%	75,0%	100%
Solteiro/a	11,1%	88,9%	100%
Viúvo/a	0,0%	100,0%	100%
Outra	0,0%	0,0%	0%
TOTAL	14,0%	86,0%	100%

Elaboración propia

5. ESTADO CIVIL, SITUACIÓN DE CONVIVENCIA	HOME	MULLER	TOTAL
Casado/a	50,0%	44,9%	45,61%
Convivo en parella	25,0%	22,4%	22,81%
Divorciado/a ou separado/a	6,3%	3,1%	3,51%
Solteiro/a	18,8%	24,5%	23,68%
Viúvo/a	0,0%	5,1%	4,39%
Outra	0,0%	0,0%	0,00%
TOTAL	100,0%	100,0%	100,00%

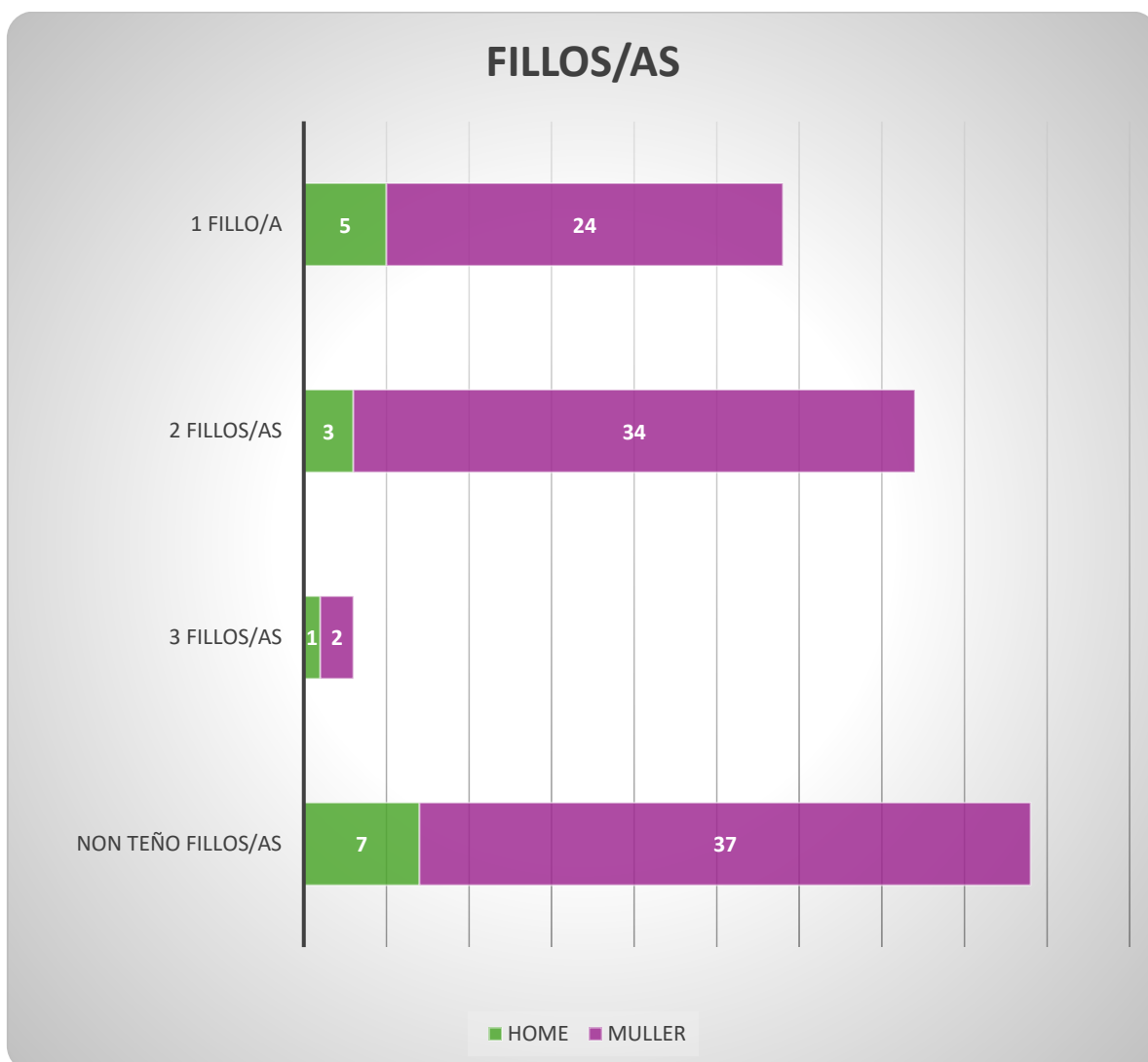
Elaboración propia

Esta gráfica amosa o peso das persoas participantes no cuestionario que están casadas.

Fillos e fillas

44 das 113 persoas que respostaron a esta pregunta no teñen fillos/as, un 39%. Destes, 37 son mulleres e 7 son homes.

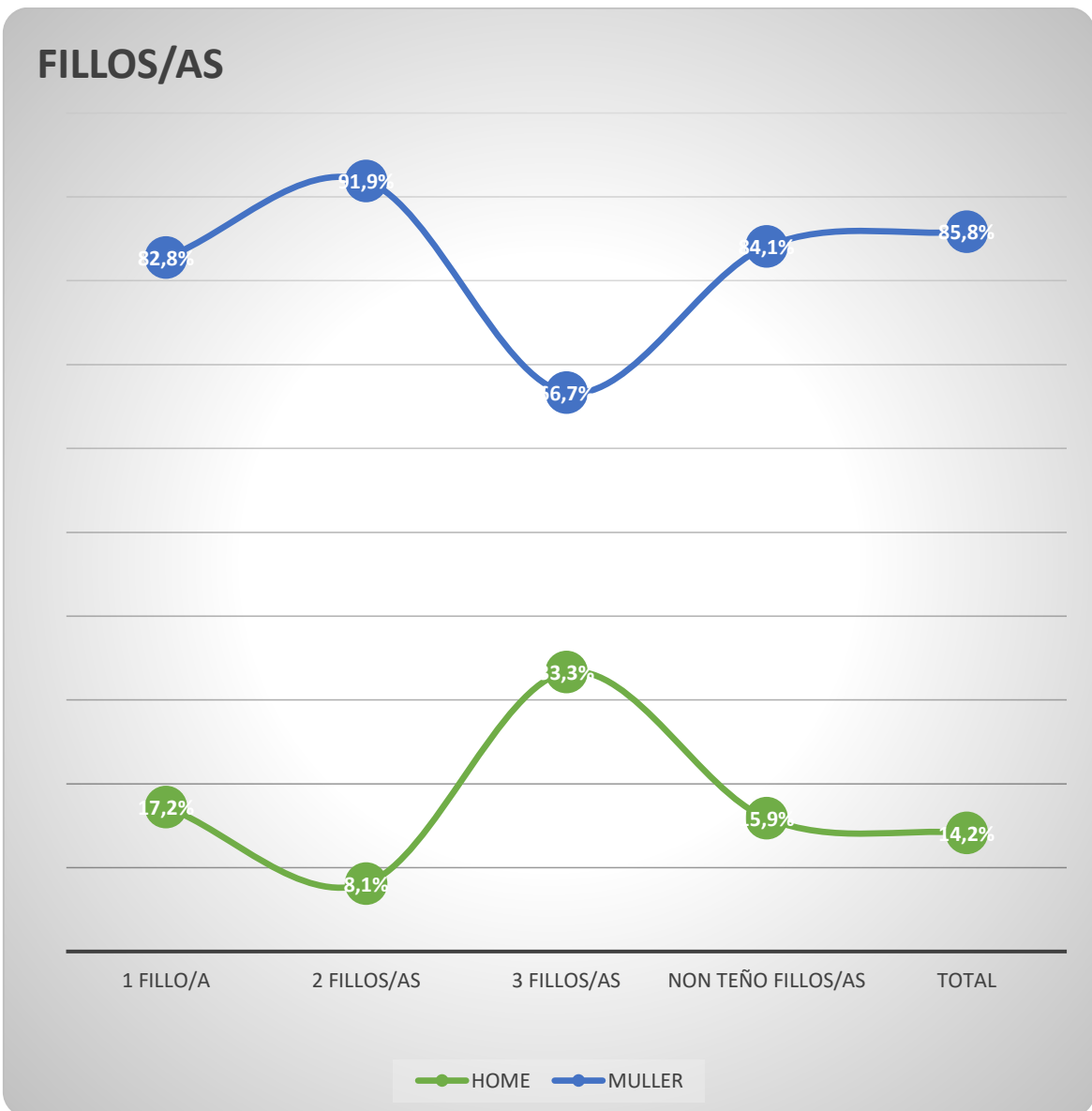
7. TES FILLOS/AS? 8. SI SELECCIONACHES "SI", INDICA CANTOS	HOME	MULLER	TOTAL
1 fillo/a	5	24	29
2 fillos/as	3	34	37
3 fillos/as	1	2	3
Non teño fillos/as	7	37	44
TOTAL	16	97	113

Elaboración propia

7. TES FILLOS/AS? 8. SI SELECCIONACHES "SI", INDICA CANTOS	HOME	MULLER	TOTAL
1 fillo/a	17,2%	82,8%	100%
2 fillos/as	8,1%	91,9%	100%
3 fillos/as	33,3%	66,7%	100%
Non teño fillos/as	15,9%	84,1%	100%
TOTAL	14,2%	85,8%	100%

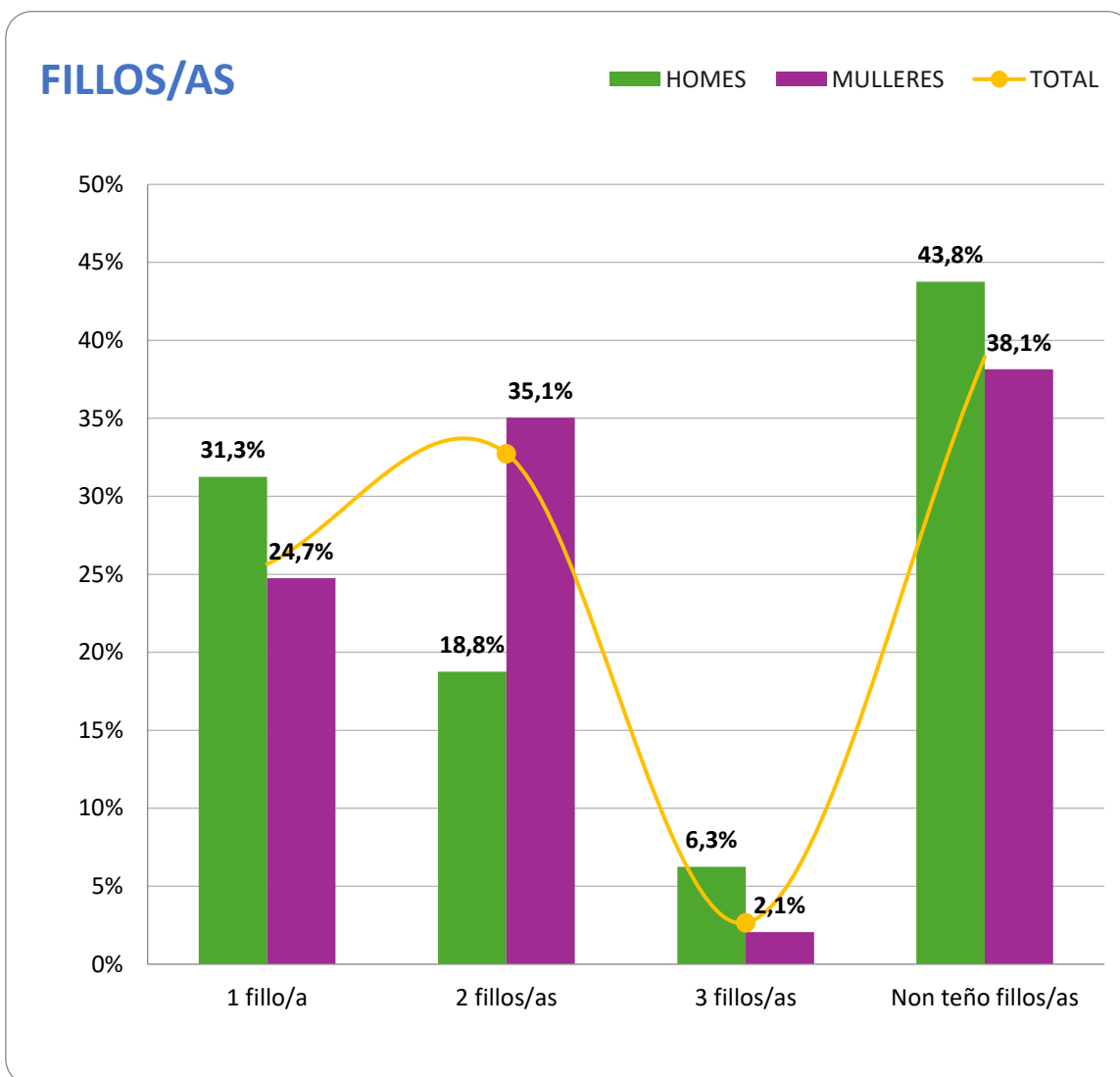
Por outra banda, un 61% das persoas participantes teñen fillos/as. Ao analizar por sexo o número de fillos/as vese como hai unha porcentaxe máis elevada de mulleres que de homes nesta situación.

Elaboración propia

7. TES FILLOS/AS? 8. SI SELECCIONACHES "SI", INDICA CANTOS	HOME	MULLER	TOTAL
1 fillo/a	31,3%	24,7%	25,66%
2 fillos/as	18,8%	35,1%	32,74%
3 fillos/as	6,3%	2,1%	2,65%
Non teño fillos/as	43,8%	38,1%	38,94%
TOTAL	100%	100%	100%

Mentres o 31% dos homes conta con un só fillo/a, o 35% de mulleres participantes ten dous fillos/as.

Elaboración propia

Segundo datos do INE, a idade media de maternidade en Salceda de Caselas sitúase en 33,33 anos en 2022 e o número medio de fillos/as

por muller é de 1,2 (datos IGE 2022). Na provincia de Pontevedra, a idade media de maternidade sitúase en 33,36, practicamente idéntica á de Salceda de Caselas.

Situación de Discapacidade

No cuestionario, un total de 11 persoas, o 9,6%, declaran ter unha discapacidade. Un 8% das mulleres e un 19% de homes.

9. TES ALGUNHA DISCAPACIDADE?	HOME	MULLER	TOTAL
Si	3	8	11
Non	13	90	103
TOTAL	16	98	114

9. TES ALGUNHA DISCAPACIDADE?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	27,3%	72,7%	100%
Si	12,6%	87,4%	100%
TOTAL	14,0%	86,0%	100%

9. TES ALGUNHA DISCAPACIDADE?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	19%	8%	10%
Si	81%	92%	90%
TOTAL	100%	100%	100%

Estudos

No que respecta ao nivel de estudos das persoas que participaron neste cuestionario, hai que sinalar a elevada porcentaxe en ambos sexos de persoas con estudos universitarios cun 40%, un 44% de mulleres e un 19% de homes, por tanto apreciase unha fenda por razón de sexo.

6. ESTUDOS	HOME	MULLER	TOTAL
Sen estudos	1	5	6
Graduado Escolar	3	14	17
ESO	3	13	16
Bacharelato	6	23	29
Universitarios	3	43	46
TOTAL	16	98	114

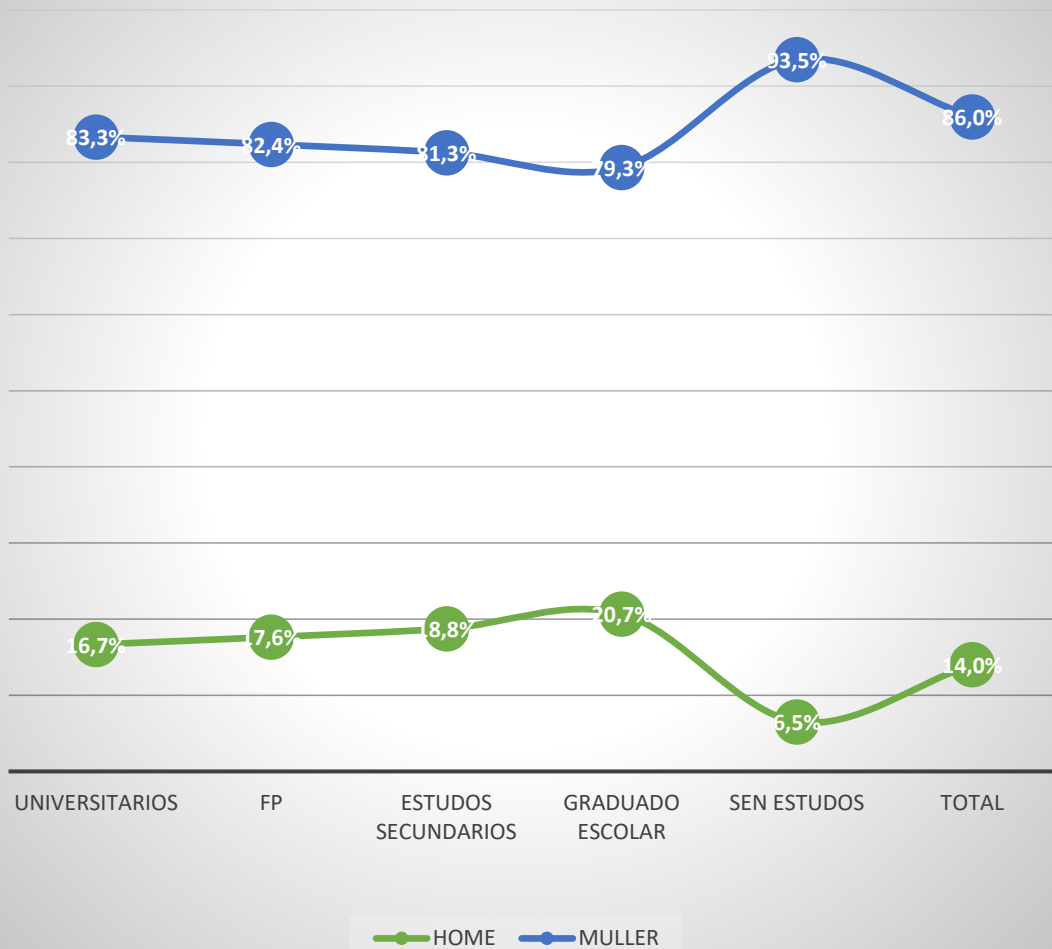
ESTUDOS

Elaboración propia

6. ESTUDOS	HOME	MULLER	TOTAL
Universitarios	16,7%	83,3%	100%
FP	17,6%	82,4%	100%
Estudios Secundarios	18,8%	81,3%	100%
Graduado Escolar	20,7%	79,3%	100%
Sen estudios	6,5%	93,5%	100%
TOTAL	14,0%	86,0%	100%

ESTUDOS

Elaboración propia

PERCEPCIÓN SOBRE A DESIGUALDADE E DISCRIMINACIÓN DAS MULLERES

No cuestionario incorporáronse unha serie de preguntas co fin de obter unha radiografía o mais axustada posible da percepción que a veciñanza de Salceda de Caselas ten sobre a desigualdade e a discriminación das mulleres.

Un porcentaxe moi alto de participantes no cuestionario, homes e mulleres, o 75,44%, considera que as mulleres están discriminadas polo feito de ser mulleres. Así, esta é a opinión do 77,6% das mulleres e 62,5% dos homes.

21. CRES QUE AS MULLERES SOFREN DISCRIMINACIÓN POLO FEITO DE SER MULLERES?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	5	14	19
Si	10	76	86
Non sabe/Non contesta	1	8	9
TOTAL	16	98	114

21. CRES QUE AS MULLERES SOFREN DISCRIMINACIÓN POLO FEITO DE SER MULLERES?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	26,3%	73,7%	100%
Si	11,6%	88,4%	100%
Non sabe/Non contesta	11,1%	88,9%	100%
TOTAL	14,0%	86,0%	100%

21. CRES QUE AS MULLERES SOFREN DISCRIMINACIÓN POLO FEITO DE SER MULLERES?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	31,3%	14,3%	16,67%
Si	62,5%	77,6%	75,44%
Non sabe/Non contesta	6,3%	8,2%	7,89%
TOTAL	100%	100%	100%

Inclúense preguntas de resposta múltiple para completar a frase con respostas que consideran axeitadas co obxectivo de tratar de evidenciar en que ámbitos e espazos da sociedade se identifica unha discriminación por razón de xénero.

A maioría de participantes de ambos sexos consideran que as mulleres están discriminadas no acceso ao emprego masculinizado cun 80% e aos postos de responsabilidade das empresas, nun 68%.

Continuando no eido laboral, e situándose moi preto das respostas anteriores, mais dun 55% perciben discriminación por razón de sexo no que atinxe á promoción profesional.

Por outro lado, o 51% cree que as mulleres están discriminadas no acceso ao deporte e un 47% á política.

Onde menos se detectan situacións de discriminación é no acceso á educación, á música e o cine, á xustiza e ás Forzas e Corpos de Seguridade do Estado.

Hai poucas fendas detectadas entre homes e mulleres nas respostas excepto no acceso ao emprego, no que as mulleres superan en 16 puntos aos homes así como no acceso a postos de responsabilidade, con 10 puntos porcentuais de diferenza.

22. CRES QUE A MULLER ESTÁ DISCRIMINADA RESPECTO DO HOME EN... (pode seleccionar varias opcións)	HOME	MULLER	TOTAL
No acceso á educación	1	8	9
No acceso ao emprego	2	35	37
No acceso a emprego masculinizado	7	74	81
Na promoción profesional	5	51	56
No acceso á política e á toma de decisións	4	44	48
No deporte	5	47	52
Nas empresas e no acceso a postos de responsabilidade	7	62	69
No cine, na música e na cultura en xeral	4	26	30
Na Xustiza	2	31	33
Nas Forzas e Corpos de Seguridade	4	31	35
TOTAL DE RESPOSTAS MÚLTIPLES	26	241	267
TOTAL	9	92	101

22. CRES QUE A MULLER ESTÁ DISCRIMINADA RESPECTO DO HOME EN... (pode seleccionar varias opcións)	HOME	MULLER	TOTAL
No acceso á educación	11,1%	88,9%	100%
No acceso ao emprego	5,4%	94,6%	100%
No acceso a emprego masculinizado	8,6%	91,4%	100%
Na promoción profesional	8,9%	91,1%	100%
No acceso á política e á toma de decisións	8,3%	91,7%	100%
No deporte	9,6%	90,4%	100%
Nas empresas e no acceso a postos de responsabilidade	10,1%	89,9%	100%
No cine, na música e na cultura en xeral	13,3%	86,7%	100%
Na Xustiza	6,1%	93,9%	100%
Nas Forzas e Corpos de Seguridade	11,4%	88,6%	100%
TOTAL	9,7%	90,3%	100%

22. CRES QUE A MULLER ESTÁ DISCRIMINADA RESPECTO DO HOME EN... (pode seleccionar varias opcións)	HOME	MULLER	TOTAL
No acceso á educación	11,1%	8,7%	8,9%
No acceso ao emprego	22,2%	38,0%	36,6%
No acceso a emprego masculinizado	77,8%	80,4%	80,2%
Na promoción profesional	55,6%	55,4%	55,4%
No acceso á política e á toma de decisións	44,4%	47,8%	47,5%
No deporte	55,6%	51,1%	51,5%
Nas empresas e no acceso a postos de responsabilidade	77,8%	67,4%	68,3%
No cine, na música e na cultura en xeral	44,4%	28,3%	29,7%
Na Xustiza	22,2%	33,7%	32,7%
Nas Forzas e Corpos de Seguridade	44,4%	33,7%	34,7%
PROMEDIO	46%	44%	45%

PARTICIPACIÓN

A participación é unha das vías cas que contamos para conseguir o empoderamento das mulleres e polo tanto, unha sociedade máis igualitaria.

Debe fixarse como un dos obxectivos das políticas públicas incrementar a participación das mulleres nos procesos de toma de decisións dos diferentes ámbitos económicos, políticos e sociais para contribuír á mellora da igualdade real e efectiva entre homes e mulleres.

Como estratexia para acadar dito obxectivos contamos coa paridade, entendida como a participación equilibrada de ambos sexos nas posicións de poder e toma de decisións de todas as esferas de vida.

Tamén é importante a participación e presenza de mulleres nas diversas asociacións e entidades.

En Salceda hai 55 asociacións rexistradas. Destas só unha delas recolle nos seus estatutos a participación exclusiva de mulleres. Pola contra son a día de hoxe diferentes as asociacións nas que ou ben non existe participación feminina ou ben non existe paridade entre os asociados e asociadas.

O Concello asina convenios con subvención nominativa nos Orzamentos Municipais, por un importe total de 126.751,40€ en 2024 para 32 colectivos. Esta axuda repártase entre entidades de diferentes ámbitos como as 18 asociacións culturais, 6 clubs deportivos, 2 entidades de benestar social, centros de ensino para actividades complementarias, a asociación de comerciantes, unha

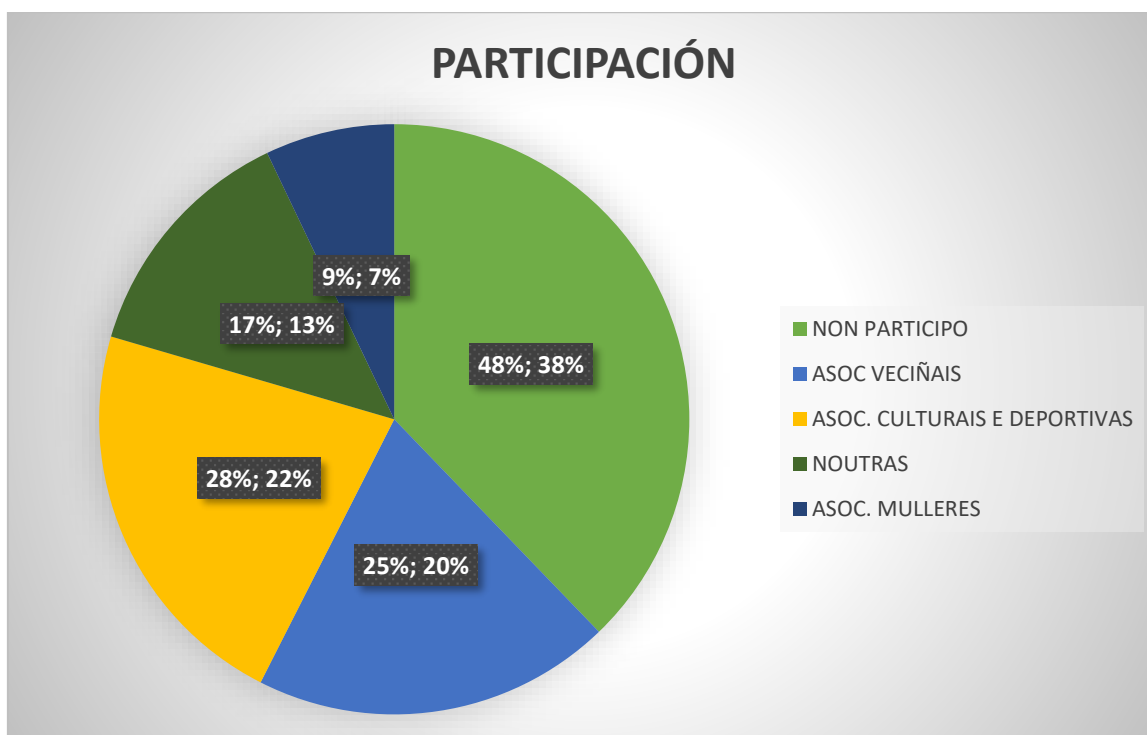
agrupación de voluntarios/as de Protección Civil e unha asociación ecoloxista. Tamén se apoian os centros culturais das parroquias, os dous coros existentes, o entroido centenario de Castro Barreiro e A Feira, as asociacións veciñais e a asociación de Amigos/as da Música que engloba a Escola de Música e as diferentes Bandas. Tamén a asociación de Persoas Xubiladas, AFAGA, ACISA, ACDE Treze Catorze.

Segundo as respostas do cuestionario, compre destacar que un 48% non participa en ningunha asociación. Destaca que un 29% das mulleres declara participar en asociacións culturais ou deportivas.

23. PARTICIPAS NALGUNHA ASOCIACIÓN?	HOME	MULLER	TOTAL
En asociacións de mulleres	0	10	10
En asociacións veciñais	4	19	23
En asociacións culturais ou deportivas	3	28	31
Noutras	2	17	19
Non participo	10	44	54
TOTAL DE RESPOSTAS MÚLTIPLES	19	118	137
TOTAL	16	96	112

23. PARTICIPAS NALGUNHA ASOCIACIÓN?	HOME	MULLER	TOTAL
En asociacións de mulleres	0,0%	100,0%	100%
En asociacións veciñais	17,4%	82,6%	100%
En asociacións culturais ou deportivas	9,7%	90,3%	100%
Noutras	10,5%	89,5%	100%
Non participo	18,5%	81,5%	100%
TOTAL	13,9%	86,1%	100%

23. PARTICIPAS NALGUNHA ASOCIACIÓN?	HOME	MULLER	TOTAL
En asociacións de mulleres	0,0%	10,4%	8,9%
En asociacións veciñais	25,0%	19,8%	20,5%
En asociacións culturais ou deportivas	18,8%	29,2%	27,7%
Noutras	12,5%	17,7%	17,0%
Non participo	62,5%	45,8%	48,2%
PROMEDIO	24%	25%	24%

Respecto aos obstáculos que atopan as mulleres para acceder a toma de decisións, o 67% sinalan que é pola falta de conciliación, un 73% de mulleres seguido pola existencia de estereotipos e roles sexistas.

Os homes alegan os mesmos motivos, aínda que en porcentaxes distintas, un 57,4% e un 32,8% respectivamente.

24. POR QUE RAZÓN AS MULLERES ATOPAN MÁIS OBSTÁCULOS PARA ACCEDER Á TOMA DE DECISIONS NA VIDA POLÍTICA, SOCIAL, CULTURAL E ECONÓMICA? (pode seleccionar varias opcións)	HOME	MULLER	TOTAL
Pola falta de conciliación real	4	69	73
Pola existencia de estereotipos e roles sexistas	9	66	75
Porque non están suficientemente formadas	0	5	5
Porque as persoas que deciden eses postos son sempre ou case sempre homes	7	46	53
Porque elas non queren	1	4	5
Por ningunha das anteriores	4	2	6
TOTAL DE RESPOSTAS MÚLTIPLES	25	192	217
TOTAL	15	94	109

24. POR QUE RAZÓN AS MULLERES ATOPAN MÁIS OBSTÁCULOS PARA ACCEDER Á TOMA DE DECISIÓNS NA VIDA POLÍTICA, SOCIAL, CULTURAL E ECONÓMICA? (pode seleccionar varias opcións)	HOME	MULLER	TOTAL
Pola falta de conciliación real	5,5%	94,5%	100%
Pola existencia de estereotipos e roles sexistas	12,0%	88,0%	100%
Porque non están suficientemente formadas	0,0%	100,0%	100%
Porque as persoas que deciden eses postos son sempre ou case sempre homes	13,2%	86,8%	100%
Porque elas non queren	20,0%	80,0%	100%
Por ningunha das anteriores	66,7%	33,3%	100%
TOTAL	11,5%	88,5%	100%

24. POR QUE RAZÓN AS MULLERES ATOPAN MÁIS OBSTÁCULOS PARA ACCEDER Á TOMA DE DECISIÓNS NA VIDA POLÍTICA, SOCIAL, CULTURAL E ECONÓMICA? (pode seleccionar varias opcións)	HOME	MULLER	TOTAL
Pola falta de conciliación real	26,7%	73,4%	67,0%
Pola existencia de estereotipos e roles sexistas	36,0%	34,4%	68,8%
Porque non están suficientemente formadas	0,0%	2,6%	4,6%
Porque as persoas que deciden eses postos son sempre ou case sempre homes	28,0%	24,0%	48,6%
Porque elas non queren	4,0%	2,1%	4,6%
Por ningunha das anteriores	16,0%	1,0%	5,5%
PROMEDIO	18%	23%	33%

O CONCELLO

A corporación municipal de Salceda de Caselas está formada dende os comicios celebrados o 28 de maio de 2023 por 13 concelleiros e concelleiras de 4 partidos políticos.

So hai 4 mulleres concelleiras incluíndo á alcaldesa, o que supón un 31% do total de membros da corporación.

Segundo datos de Mulleres en Cifras elaborado polo Instituto das Mulleres, en España houbo un gran incremento porcentual nas concellerías ocupadas por mulleres. Se mentres en 1995 só un 16,4 % das concellerías as ocupaban mulleres, en 2013 esta porcentaxe é dun 42,8%.

Así que Salceda, a pesares de contar cunha muller alcaldesa, a porcentaxe de mulleres na corporación municipal está por debaixo dos datos estatais.

Non así o grupo de goberno, constituído por 4 persoas concelleiras, dous homes e dúas mulleres.

ECONOMÍA, SECTORES ESTRATEXICOS E EMPREGO EN SALCEDA DE CASELAS ANALIZADO CON PERSPECTIVA DE XÉNERO

Segundo datos do INE de 2022, en Salceda de Caselas hai 608 empresas, 358 sen asalariados/as e 4 con entre 50 e 99 persoas traballadoras.

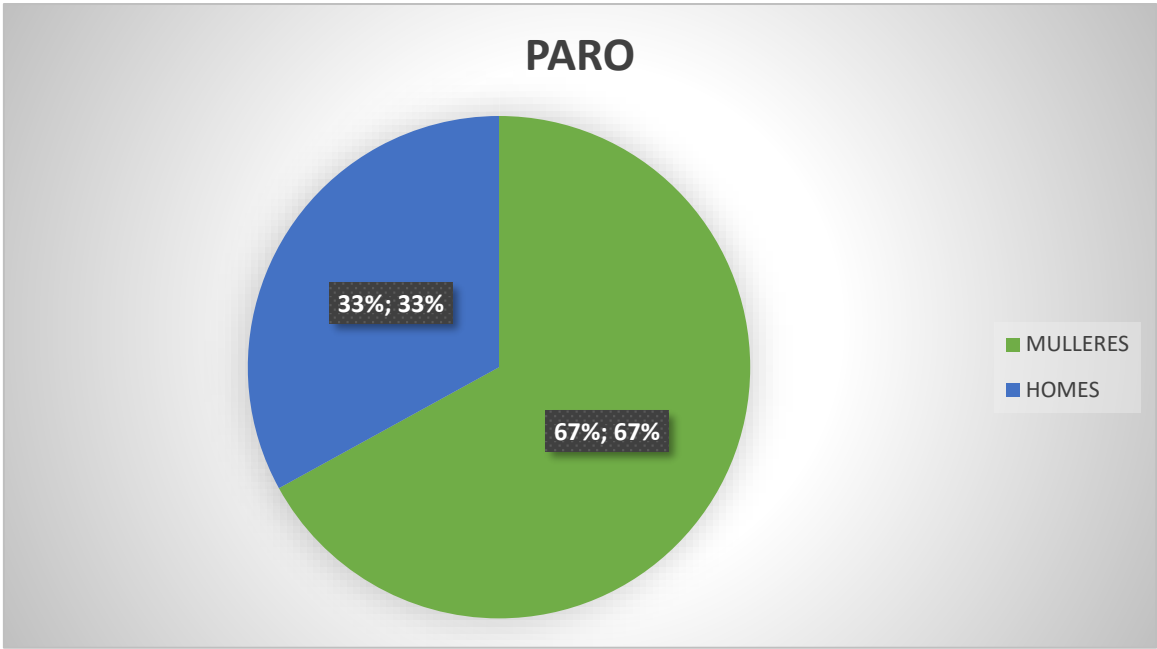
A maioría das empresas con persoal asalariado compre dicir que contan con 1 ou 2 persoas traballadoras, 143.

Por actividade, as empresas clasifícanse:

- Agricultura e pesca: 12 empresas.
- Industria: 65 empresas.
- Construción: 105 empresas.
- Servicios: 426 empresas.

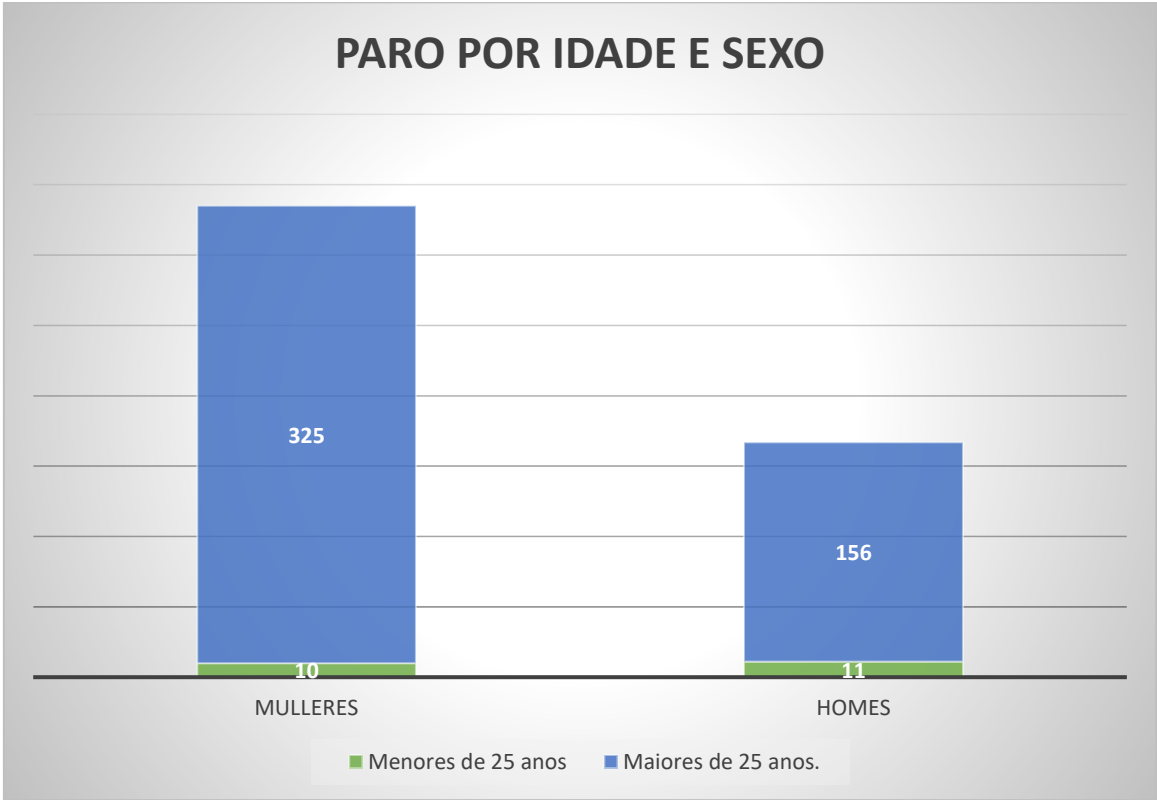
Segundo o IGE, a condición xurídica destas empresas, no ano 2022, era maioritariamente como persoas físicas, 370. Hai 5 sociedades anónimas, 195 sociedades de responsabilidade limitada e 5 cooperativas constituídas.

O paro rexistrado en 2023, atendendo aos datos do SEPE foi de 501 persoas das que 334 son mulleres, supoñendo un 67% .

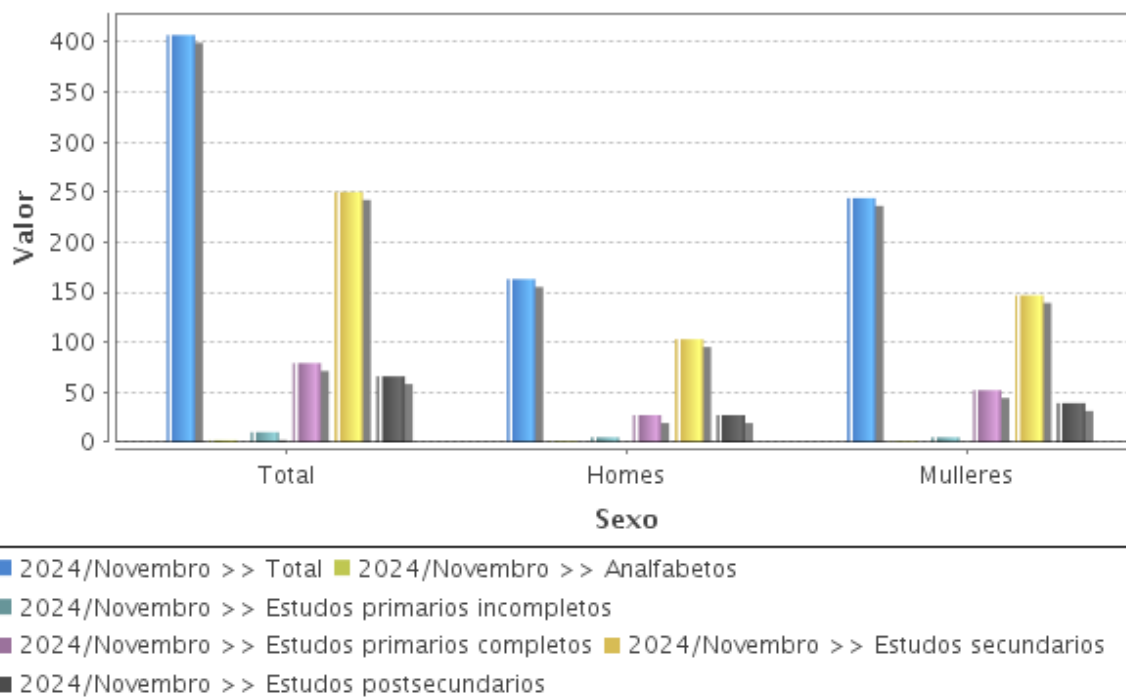
Elaboración propia

Respecto aos datos do paro rexistrado en 2023 por idades, compre sinalar que dos 501, só 21 son menores de 25 anos e destes, 10 son mulleres.

Elaboración propia

Paro rexistrado segundo xénero e nivel de estudos rematados [Filtros: Espazo=Salceda de Caselas]

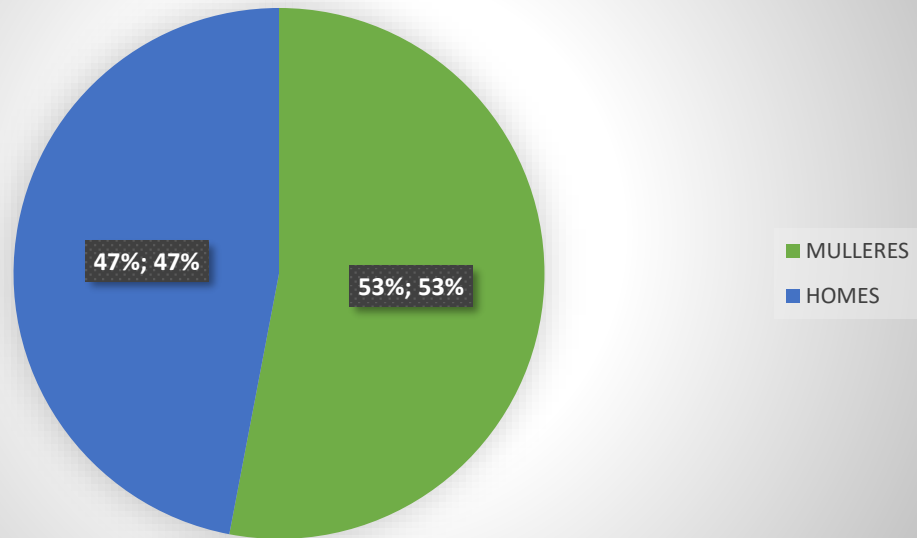

Gráfica do IGE

Os datos da EPA de outubro de 2024 sinalan que hai 4196 persoas afiliadas á Seguridade Social no Concello de Salceda de Caselas:

- 2235 homes, o 53%
- 1961 mulleres, o 47%

AFILIACIÓN SS Out. 2024

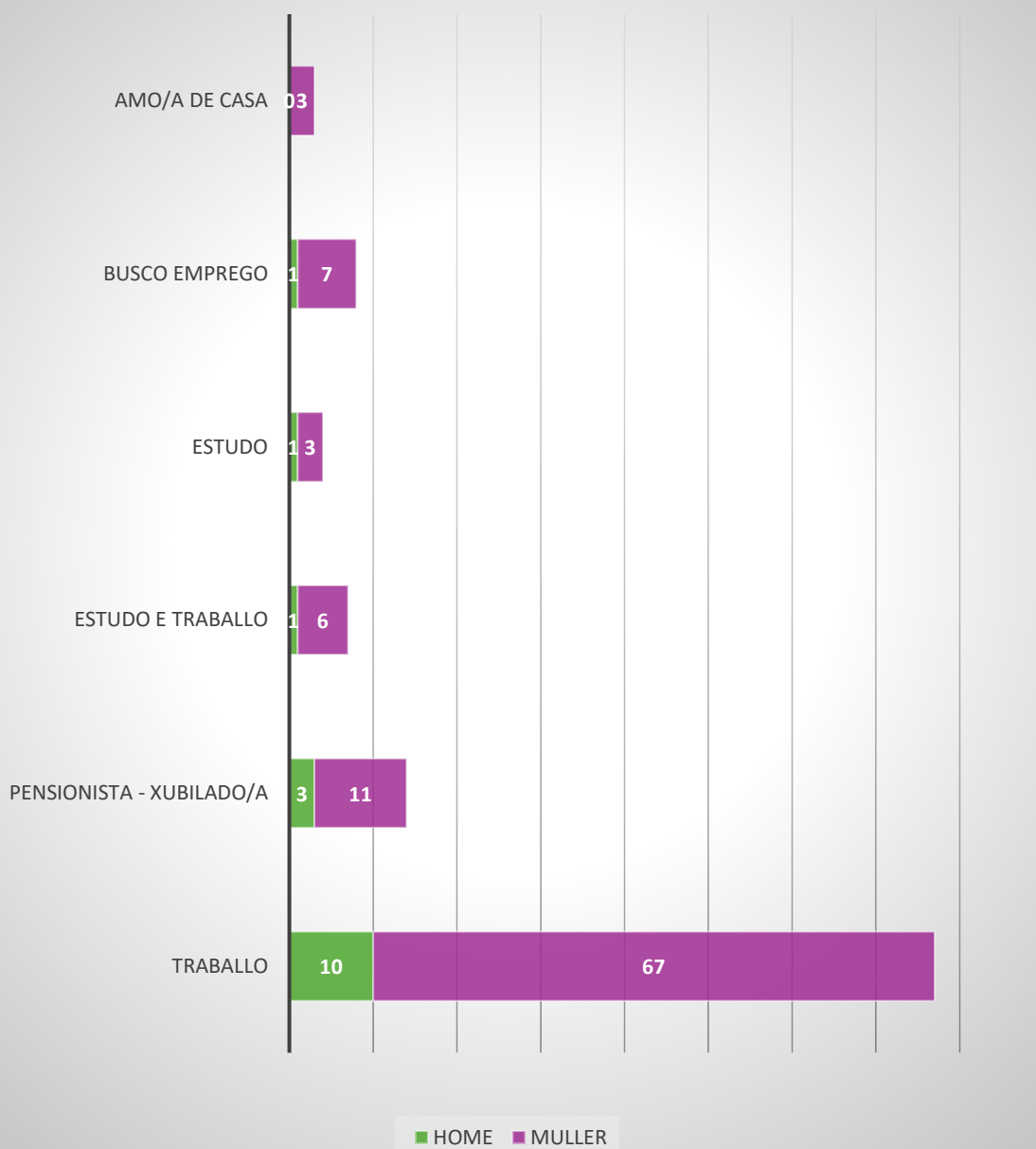
Elaboración propia

Respecto ao cuestionario, o 68% das persoas participantes están actualmente traballando, o 62% dos homes e o 69% das mulleres. Unha porcentaxe máis elevada de mulleres (7,2%) que de homes (6%) declara estar en busca de traballo.

Destaca o feito, en consonancia cos datos oficiais, de que ningún home se define como amo de casa fronte a un 3% de mulleres que están nesa circunstancia.

10. CAL É A TÚA SITUACIÓN LABORAL ACTUALMENTE?	HOME	MULLER	TOTAL
Amo/a de casa	0	3	3
Busco Emprego	1	7	8
Estudo	1	3	4
Estudo e traballo	1	6	7
Pensionista - xubilado/a	3	11	14
Traballo	10	67	77
TOTAL	16	97	113

SITUACIÓN LABORAL

Elaboración propia

Tamén en liña cos datos xerais do cuestionario, é moi baixa a porcentaxe de persoas que estudan, un 3,54%, o dobre en homes.

10. CAL É A TÚA SITUACIÓN LABORAL ACTUALMENTE?	HOME	MULLER	TOTAL
Amo/a de casa	0,0%	100,0%	100%
Busco Emprego	12,5%	87,5%	100%
Estudo	25,0%	75,0%	100%
Estudo e traballo	14,3%	85,7%	100%

Pensionista - xubilado/a	21,4%	78,6%	100%
Traballo	13,0%	87,0%	100%
TOTAL	14,2%	85,8%	100%

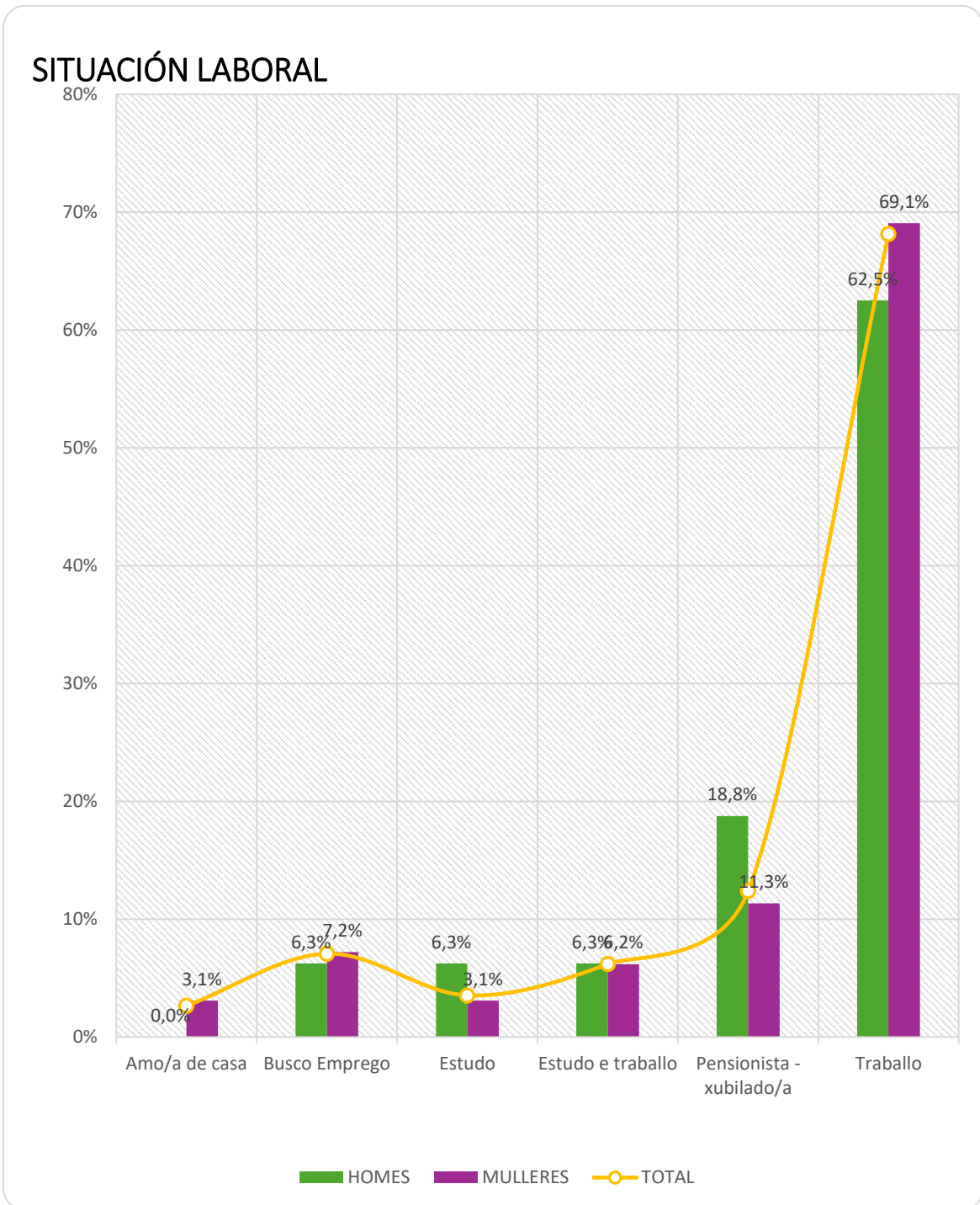

Elaboración propia

10. CAL É A TÚA SITUACIÓN LABORAL ACTUALMENTE?	HOME	MULLER	TOTAL
Amo/a de casa	0,0%	3,1%	2,65%
Busco Emprego	6,3%	7,2%	7,08%
Estudo	6,3%	3,1%	3,54%
Estudo e traballo	6,3%	6,2%	6,19%

Pensionista - xubilado/a	18,8%	11,3%	12,39%
Traballo	62,5%	69,1%	68,14%
TOTAL	100%	100%	100%

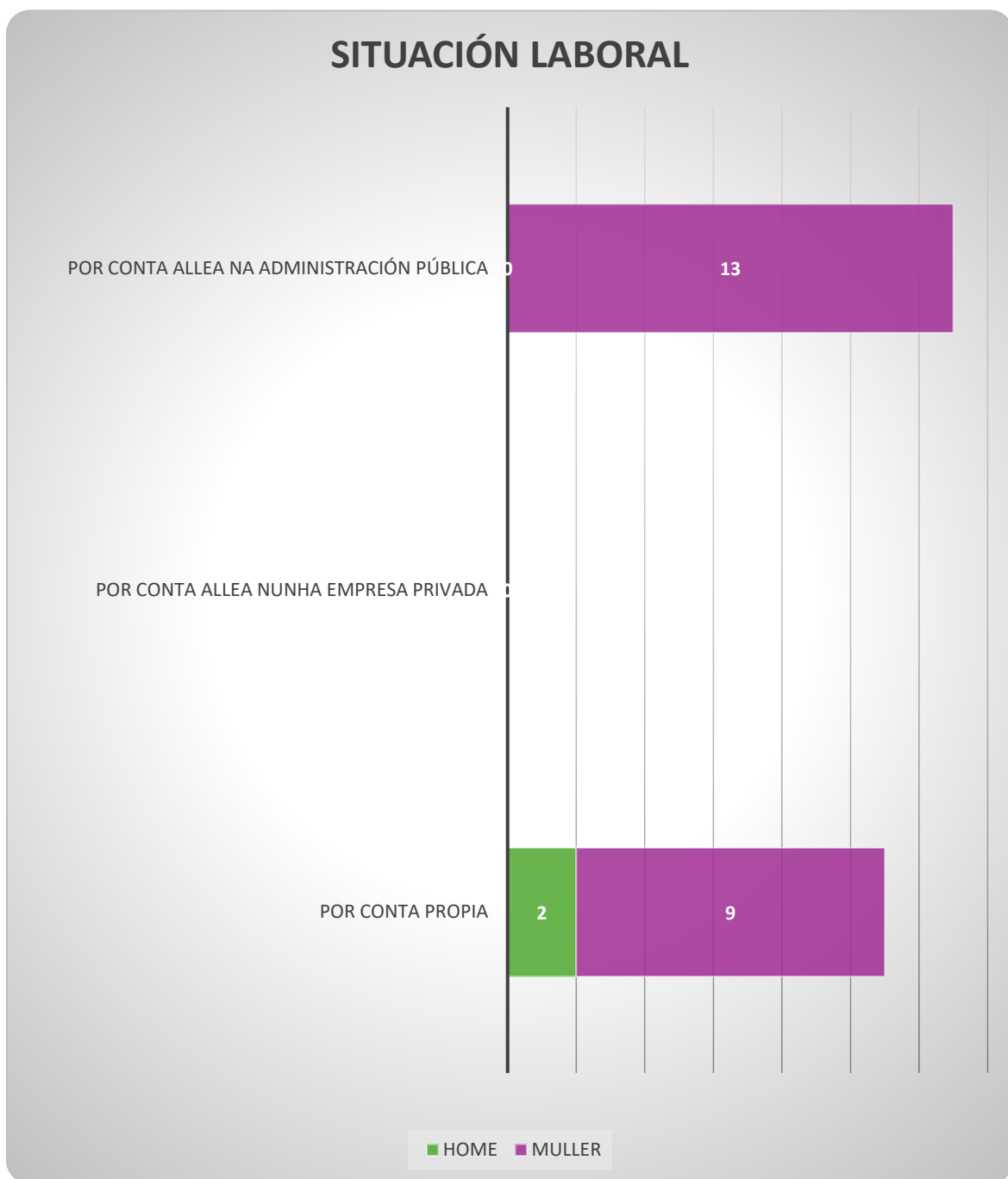
Na seguinte gráfica apreciase o alto peso das persoas que declaran estar traballando, un 68%.

Elaboración propia

No cuestionario pregúntase polo tipo de traballo.

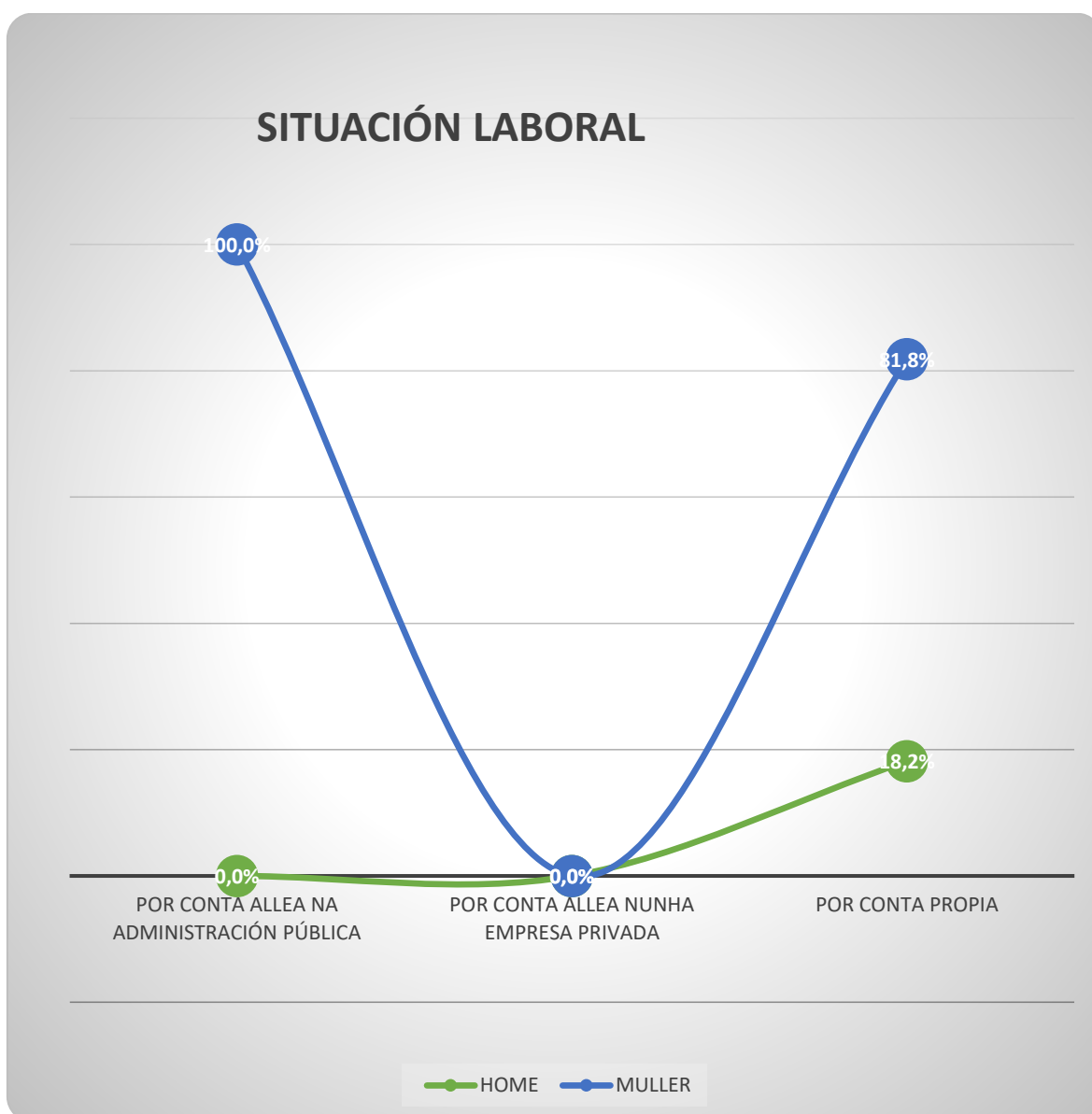
11. EN CASO DE TRABALLAR, ESPECIFICA	HOME	MULLER	TOTAL
Por conta allea na administración pública	0	13	13
Por conta allea nunha empresa privada	0	0	0
Por conta propia	2	9	11
TOTAL	2	22	24

Elaboración propia

A esta pregunta respostaron menos persoas. De feito, só o fixo o 28% das persoas que si declararon traballar e/ou traballar e estudar.

11. EN CASO DE TRABALLAR, ESPECIFICA	HOME	MULLER	TOTAL
Por conta allea na administración pública	0,0%	100,0%	100%
Por conta allea nunha empresa privada	0,0%	0,0%	0%
Por conta propia	18,2%	81,8%	100%
TOTAL	8,3%	91,7%	100%

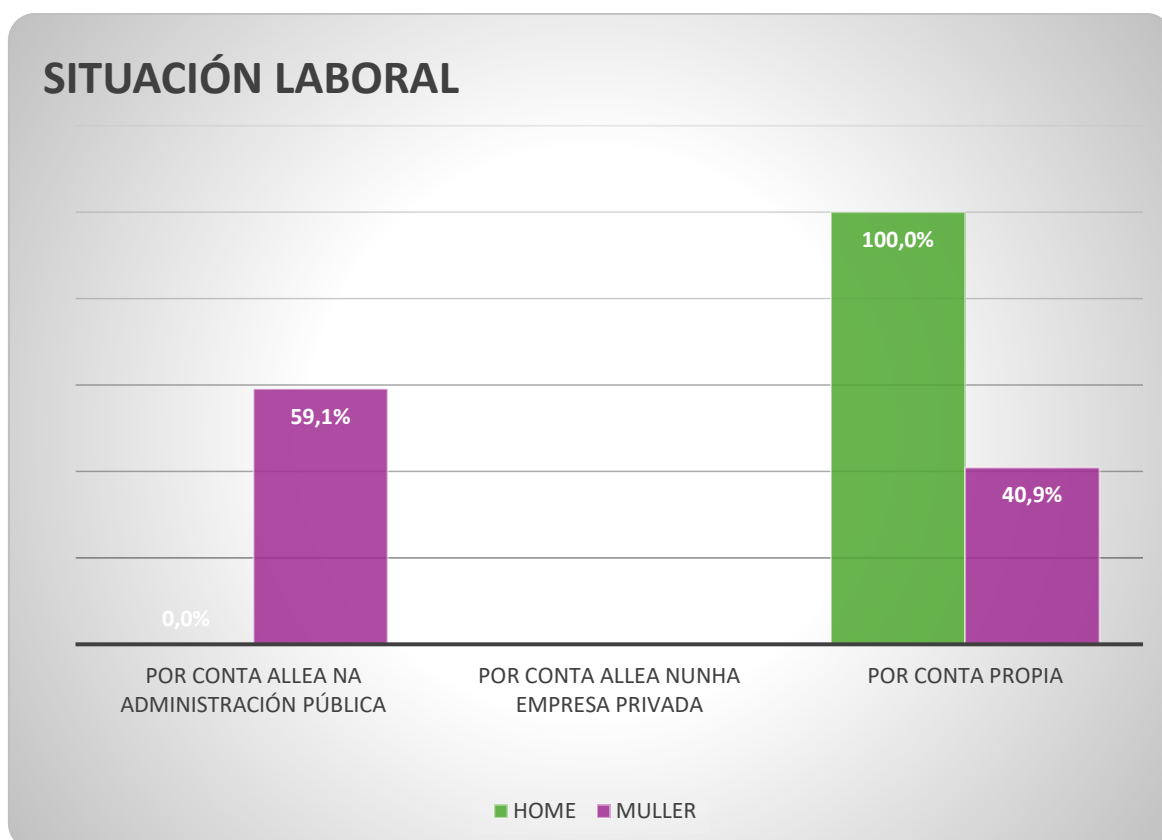
Elaboración propia

O 100% dos homes que respostaron manifestaron ser traballadores por conta propia.

Respecto das mulleres, o 59% faíno por conta allea nalgunha administración pública e un 40% por conta propia. De feito, o 100% dos e das que manifestan traballar nunha administración pública son mulleres.

Tamén chama a atención o feito de que non haxa ninguén, nin homes nin mulleres, que sinalen traballar por conta allea, que é a modalidade máis habitual no mercado laboral do país.

11. EN CASO DE TRABALLAR, ESPECIFICA	HOME	MULLER	TOTAL
Por conta allea na administración pública	0,0%	59,1%	54,17%
Por conta allea nunha empresa privada	0,0%	0,0%	0,00%
Por conta propia	100,0%	40,9%	45,83%
TOTAL	100%	100%	100%

Elaboración propia

O Concello de Salceda é moi activo en canto ás políticas activas de emprego.

Conta cun Centro de Desenvolvemento Local chamado O Torrón, un servizo municipal gratuito de promoción económica.

Obradoiro Dual de Emprego 2021,2022,2023 e 2024: programa público de formación e emprego financiado pola Xunta de Galicia no que as persoas traballadoras desempregadas reciben cualificación profesional ao mesmo tempo que desenvolven un traballo produtivo en actividades de utilidade pública ou interese social. A etapa de **formación en alternancia coa práctica profesional chegaba ata os 12 meses** e dende o inicio, as persoas participantes están con contrato para a formación e aprendizaxe, cunha **retribución equivalente ao 100% do SMI (Salario Mínimo Interprofesional) incluída a parte proporcional dunha paga e media extraordinaria.**

En 2024 a Xunta de Galicia redución a partida económica da subvención e a duración deste proxecto, tendo actualmente unha duración de 9 meses. Son 20 as persoas que forman parte como alumnado traballador, distribuídos nas especialidades de albanelería e carpintería de madeira e 5 o persoal técnico formado por 1 director, 2 profesores, 1 auxiliar administrativa e 1 titora. 3 destes postos son a xornada completa e están ocupados por homes, o outros 2 son a xornada parcial e ambos están ocupados por mulleres. A contratación no obradoiro de emprego 23/24 foi paritaria, sendo 12 homes e 13 mulleres.

PIE, Programa Integrado de Emprego: Nos últimos 4 anos, realizáronse 3 Programas Integrados de Emprego en Salceda de Caselas. Participando máis de 300 persoas demandantes de emprego. Desenvolvéronse accións de asesoramento e orientación laboral, accións formativas e prácticas non laborais en empresas. O 65% das persoas participantes no PIE 2023/2024 foron mulleres e conseguíuse a inserción laboral de 27 delas. Cabe destacar que esta acción formativa cubre os gastos de conciliación daquelas persoas participantes que así o soliciten. Ningún dos homes participantes solicitou este recurso, si o fixeron as mulleres. Os datos de participación do actual PIE 2024/2025 mostran ao redor dun 70% de participación feminina. Cabe destacar que 12 das 34 mulleres que rexeitaron a participación neste programa alegaron como causa principal o coidado de persoas maiores. Este programa permite contratar a tres profesionais en postos de administrativa, orientadora e prospectora, ocupados actualmente por mulleres.

O Concello de Salceda recibiu nos últimos 4 anos a subvencións da Xunta de Galicia para a **contratación temporal polas entidades locais de persoas en situación ou risco de exclusión social perceptoras da RISGA**. Esta subvención está dirixida a persoas en situación ou risco de exclusión social tratando de dotalas de motivación, habilidades sociais, competencias e capacidades que require a inserción social ou laboral. Así, a través da inserción laboral trátanse de reverter situacións de exclusión social. A súa duración é de 6 a 9 meses. No 2024, 14 persoas percibían a prestación pola RISGA en Salceda, sendo 12 mulleres e 2 homes. Esta subvención permitiu empregar nos últimos 4 anos a 19 persoas, das cales 14 eran mulleres.

A subvención da Xunta de Galicia para o fomento do emprego no rural **APROL RURAL** permitiu empregar nos últimos 4 anos a 8 persoas que se atopaban en situación de desemprego cunha duración no seu contrato de 9 meses. Destas 5 eran homes e 3 mulleres.

A subvención ao concello do actual Plan +provincias anteriormente denominado como Plan Concellos, para a **activación do emprego da deputación provincial de Pontevedra** permitiu ao longo destes 4 anos empregar a 42 persoas. 10 foron homes e 32 mulleres.

Compre sinalar o traballo feito por entidades do terceiro sector vencellada ao emprego de persoas en risco de exclusión social

A Fundación Érguete impartiu en 2024 190h de formación das cales 80h eran prácticas en empresas no Concello de Salceda e na Devesa, no marco do Programa de Emprego Inclusivo e das que 2 mulleres conseguiron a inserción laboral.

ACCEESCA LUME ven prestando nos últimos anos o servizo de xardinería do Concello no que traballan mulleres con discapacidade intelectual.

Un total de 168 persoas empregadas en accións que promoven a inclusión social, mellora da calidade de vida e que favorecen a igualdade social e económica do noso concello nos últimos catro anos, sendo un 61,31% das persoas empregadas mulleres.

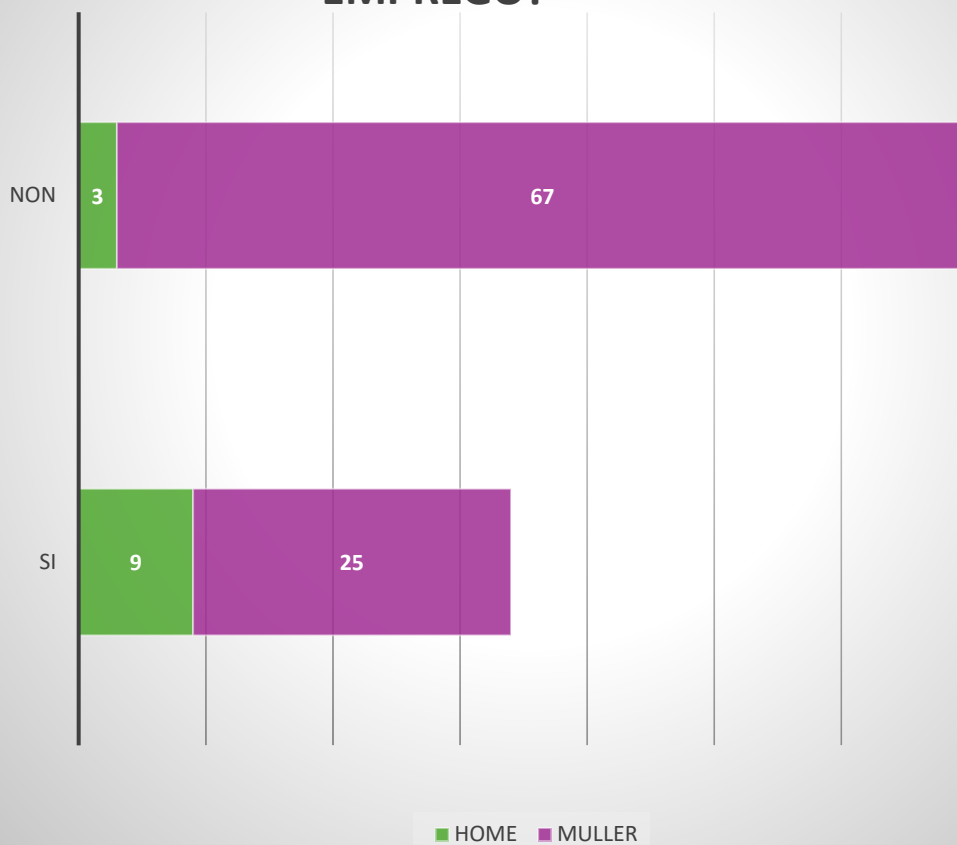
	2021		2022		2023		2024	
	M	H	M	H	M	H	M	H
RISGA	5	0	3	2	3	2	3	0
APROL	1	1	0	2	1	1	1	1
PC/MP	6	3	10	5	10	2	6	0
OBRADOIRO	14	11	15	10	13	12	12	13
TOTAL	26	15	28	19	27	17	22	14

Volvendo ao cuestionario. O apartado onde se preguntou sobre a opinión de homes e mulleres respecto a si ambos sexos teñen as mesmas oportunidades sendo o resultado ben curioso.

Mentres as mulleres cren que non nun 73%, os homes indican que si en practicamente a mesma porcentaxe, un 75%. Esta dato marca unha importante fenda de xénero na percepción respecto das desigualdade que existen aínda no mercado laboral e no ámbito da economía.

15. CRES QUE MULLERES E HOMES TEÑEN AS MESMAS OPORTUNIDADES PARA ACCEDER AO EMPREGO?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	3	67	70
Si	9	25	34
TOTAL	12	92	104

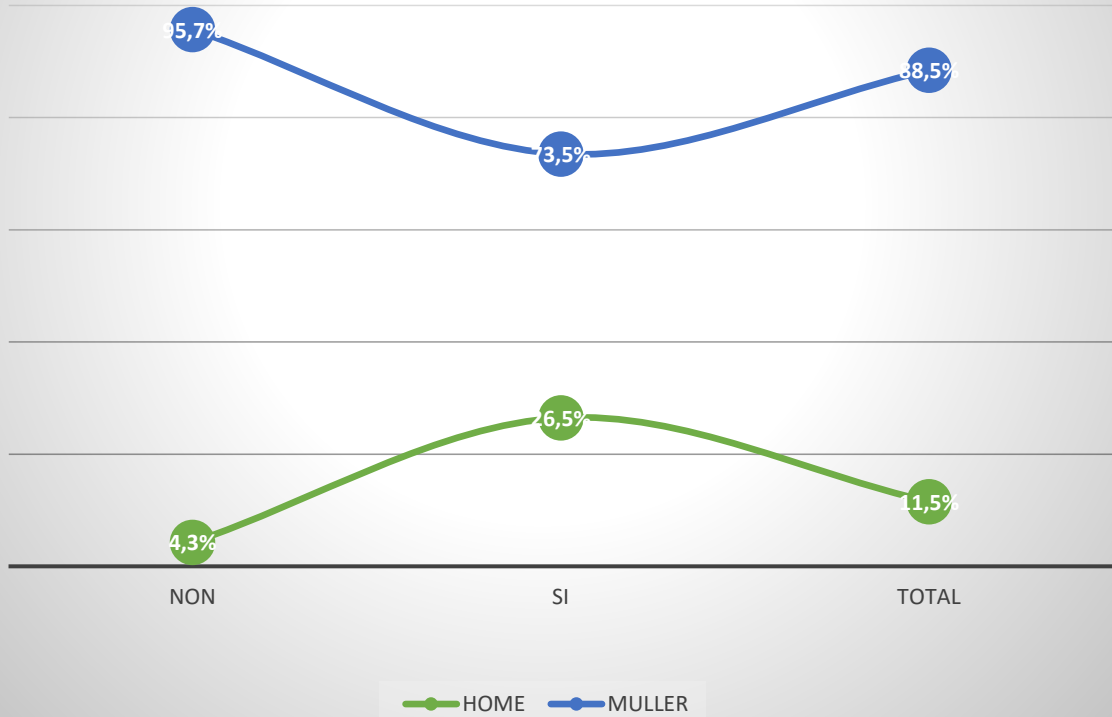
CRES QUE MULLERES E HOMES TEÑEN AS MESMAS OPORTUNIDADES PARA ACCEDER AO EMPREGO?

Elaboración propia

15. CRES QUE MULLERES E HOMES TEÑEN AS MESMAS OPORTUNIDADES PARA ACCEDER AO EMPREGO?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	4,3%	95,7%	100%
Si	26,5%	73,5%	100%
TOTAL	11,5%	88,5%	100%

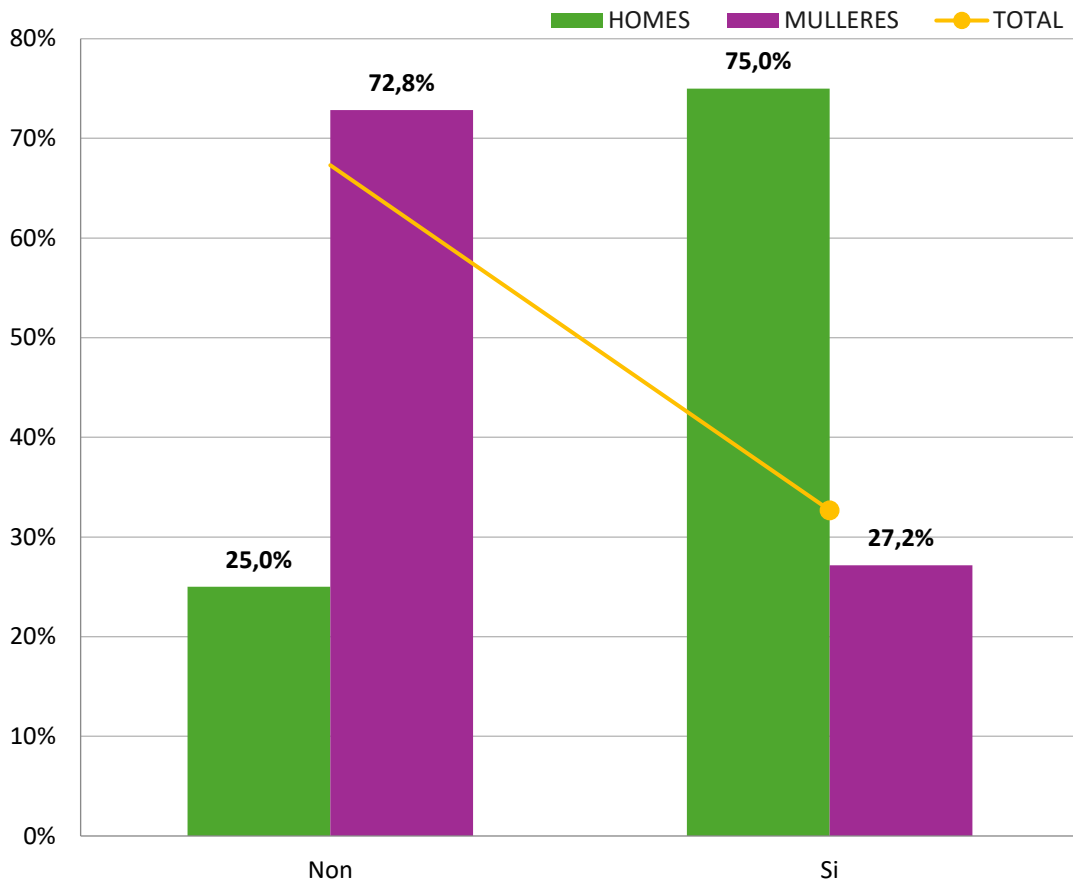
CRES QUE MULLERES E HOMES TEÑEN AS MESMAS OPORTUNIDADES PARA ACCEDER AO EMPREGO?

Elaboración propia

15. CRES QUE MULLERES E HOMES TEÑEN AS MESMAS OPORTUNIDADES PARA ACCEDER AO EMPREGO?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	25,0%	72,8%	67,31%
Si	75,0%	27,2%	32,69%
TOTAL	100%	100%	100%

CRES QUE MULLERES E HOMES TEÑEN AS MESMAS OPORTUNIDADES PARA ACCEDER AO EMPREGO?

Elaboración propia

Respecto da formación, o cuestionario inclúe unha pregunta interesante para coñecer o tipo de formación que máis lle interesaría.

As respostas indican que cerca do 26% demandan formación en saúde e autoestima, especialmente as mulleres non 92%, seguida da formación para a orientación laboral, o 100% mulleres. A maioría dos homes, un 80%, demandan formación en construción fronte a só un 1% de mulleres.

32. CALES DAS SEGUINTEs ÁREAS RESULTAN INTERESANTES PARA FORMARTE DE ACORDO COA TÚA VIDA LABORAL, PERSOAL OU PROFESIONAL?	HOME	MULLER	TOTAL
Habilidades sociais e para a búsqueda de emprego	0	8	8
Saúde, autoestima e benestar	2	23	25
Informática, redes sociais e Marketing dixital	3	14	17
Orientación laboral	0	11	11
Turismo	0	2	2
Asistencia social ou socio-sanitaria	0	7	7
Agricultura, enoloxía e horticultura	1	3	4
Patrimonio e belas artes	0	5	5
Construción	4	1	5
Animación sociocultural	0	5	5
Comercio	1	7	8
TOTAL	11	86	97

32. CALES DAS SEGUINTEs ÁREAS RESULTAN INTERESANTES PARA FORMARTE DE ACORDO COA TÚA VIDA LABORAL, PERSOAL OU PROFESIONAL?	HOME	MULLER	TOTAL
Habilidades sociais e para a búsqueda de emprego	0,0%	100,0%	100%
Saúde, autoestima e benestar	8,0%	92,0%	100%
Informática, redes sociais e Marketing dixital	17,6%	82,4%	100%
Orientación laboral	0,0%	100,0%	100%
Turismo	0,0%	100,0%	100%
Asistencia social ou socio-sanitaria	0,0%	100,0%	100%
Agricultura, enoloxía e horticultura	25,0%	75,0%	100%
Patrimonio e belas artes	0,0%	100,0%	100%
Construción	80,0%	20,0%	100%
Animación sociocultural	0,0%	100,0%	100%
Comercio	12,5%	87,5%	100%
TOTAL	11,3%	88,7%	100%

32. CALES DAS SEGUINTEAS ÁREAS RESULTAN INTERESANTES PARA FORMARTE DE ACORDO COA TÚA VIDA LABORAL, PERSOAL OU PROFESIONAL?	HOME	MULLER	TOTAL
Habilidades sociais e para a búsqueda de emprego	0,0%	9,3%	8,25%
Saúde, autoestima e benestar	18,2%	26,7%	25,77%
Informática, redes sociais e Marketing dixital	27,3%	16,3%	17,53%
Orientación laboral	0,0%	12,8%	11,34%
Turismo	0,0%	2,3%	2,06%
Asistencia social ou socio-sanitaria	0,0%	8,1%	7,22%
Agricultura, enoloxía e horticultura	9,1%	3,5%	4,12%
Patrimonio e belas artes	0,0%	5,8%	5,15%
Construción	36,4%	1,2%	5,15%
Animación sociocultural	0,0%	5,8%	5,15%
Comercio	9,1%	8,1%	8,25%
TOTAL	100%	100%	100%

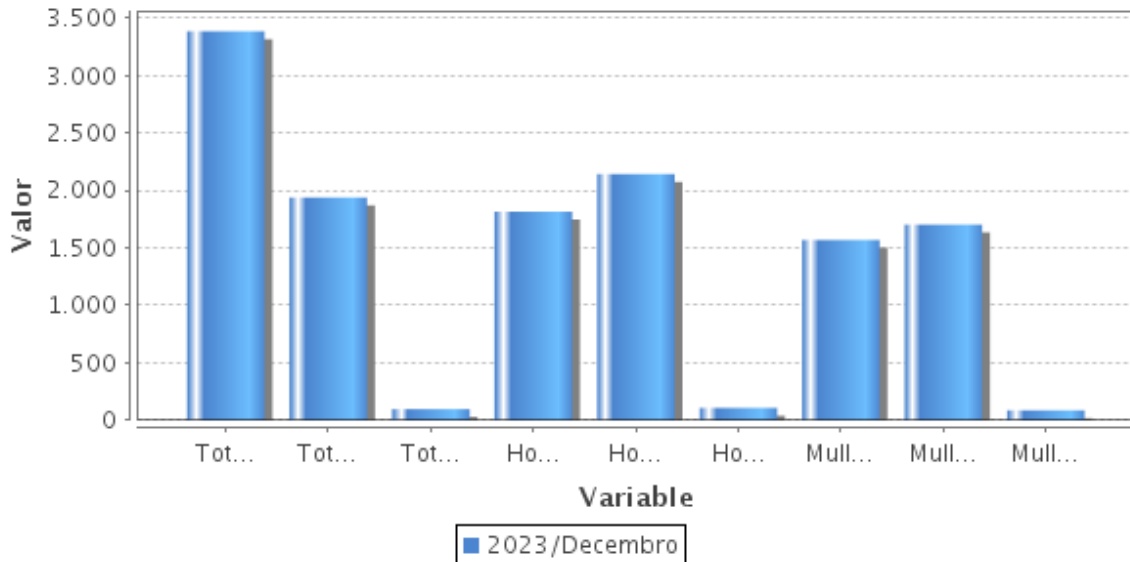
INGRESOS E RENDAS.

Segundo datos do INE, no ano 2021 a renda media anual dispoñible por habitante en Salceda de Caselas era de **14155€**.

En canto ás persoas cotizantes e a base de cotización media mensual por persoa e índice da base media en relación á media de Galicia no Réxime Xeral das persoas que estiveron afiliadas en alta laboral á Seguridade Social hai que sinalar que en decembro de 2023 había en Salceda 3383 persoas das que 1814 son homes e 1569 mulleres.

A base media mensual por home é de 2140,5€ mentres que a mesma base por muller é de 1701,8€, notablemente máis baixa.

Cotizantes, base de cotización media mensual por persona e índice de la base media en relación a la media de Galicia (Galicia=100) en el Régimen General de las personas que han estado afiliadas en alta laboral a la Seguridad Social en algún momento del mes de referencia, según el municipio de residencia y el género [Filtros: Espazo=Salceda de Caselas] [Unidades: Personas, euros, índice base 100]

Gráfica IGE

No cuestionario, as persoas participantes foron preguntadas polo seu nivel de ingresos sendo maioría os/as que sitúan os seus ingresos entre **1201€ e 1800€ seguidos da franxa entre 901€ e 1200€.**

Só 5 participantes sinalan non ter ingresos, un 80% mulleres, e 4 sinalan percibir máis de 3000€, 1 homes e 3 mulleres.

Hai 10 persoas das que 9 son mulleres que declaran ingresos mensuais de menos de 600€.

13. EN QUE SECCIÓN DESTA ESCALA ESTÁN OS TEUS INGRESOS PERSOAIS MENSUAIS DESPOIS DA DEDUCCIÓN FISCAL?	HOME	MULLER	TOTAL
Non teño ingresos de ningún tipo	1	4	5
Menos ou igual a 300€	1	1	2
De 301 a 600€	0	8	8
De 601 a 900€	1	9	10
De 901 a 1200€	2	27	29
De 1201 a 1800€	6	28	34
De 1801 a 2400€	4	13	17
De 2401 a 3000€	0	3	3
Máis de 3000€	1	3	4
TOTAL	16	96	112

13. EN QUE SECCIÓN DESTA ESCALA ESTÁN OS TEUS INGRESOS PERSOAIS MENSUAIS DESPOIS DA DEDUCCIÓN FISCAL?	HOME	MULLER	TOTAL
Non teño ingresos de ningún tipo	20,0%	80,0%	100%
Menos ou igual a 300€	50,0%	50,0%	100%
De 301 a 600€	0,0%	100,0%	100%
De 601 a 900€	10,0%	90,0%	100%
De 901 a 1200€	6,9%	93,1%	100%
De 1201 a 1800€	17,6%	82,4%	100%
De 1801 a 2400€	23,5%	76,5%	100%
De 2401 a 3000€	0,0%	100,0%	100%
Máis de 3000€	25,0%	75,0%	100%
TOTAL	14,3%	85,7%	100%

13. EN QUE SECCIÓN DESTA ESCALA ESTÁN OS TEUS INGRESOS PERSOAIS MENSUAIS DESPOIS DA DEDUCCIÓN FISCAL?	HOME	MULLER	TOTAL
Non teño ingresos de ningún tipo	6,3%	4,2%	4,46%
Menos ou igual a 300€	6,3%	1,0%	1,79%
De 301 a 600€	0,0%	8,3%	7,14%
De 601 a 900€	6,3%	9,4%	8,93%
De 901 a 1200€	12,5%	28,1%	25,89%
De 1201 a 1800€	37,5%	29,2%	30,36%
De 1801 a 2400€	25,0%	13,5%	15,18%
De 2401 a 3000€	0,0%	3,1%	2,68%
Máis de 3000€	6,3%	3,1%	3,57%
TOTAL	100%	100%	100%

Compre dicir que en 2023, as diferencias de tipo de xornada atendendo ao sexo son destacables. Mentres que o 92,7% dos homes traballadores teñen xornadas completas, só o 78% das mulleres teñen esta condición.

Tamén convén sinalar que segundo a Axencia Estatal da Administración Tributaria o salario medio anual das mulleres en 2022 foi de 19.666€, o que supón o 81.3% do salario medio anual masculino, que foi de 24.185€.

En España, a diferenza de salarios entre homes e mulleres é maior que en Galicia, sendo menor en ambos sexos.

As diferencias entre os salarios das persoas galegas e o resto de España foron reducíndose co paso dos anos.

Fenda Salarial

A desigualdade salarial entre mulleres e homes tamén chamada fenda salarial é a distancia na retribución media (salario máis

complementos) de mulleres e homes. A fenda salarial entre mulleres e homes é a parte desa diferenza que non queda xustificada por unha distinta aportación de valor no desempeño dun traballo e que só se explica en función do sexo da persoa que realiza el traballo.

Non se dispoñen de datos municipais sobre a fenda salarial, pero cabe destacar que a fenda salarial en Galicia é superior á do conxunto de España. No ano 2022 en Galicia a fenda salarial de xénero foi de 10,4%. Este valor supón que os homes cobran por hora unha media de 10,9€ e as mulleres 9,1€.

DEPENDENCIA ECONÓMICA.

O cuestionario realizado tamén ofrece respostas respecto á dependencia económica e que resulta ser un indicador moi relevante para implantar políticas de igualdade efectivas.

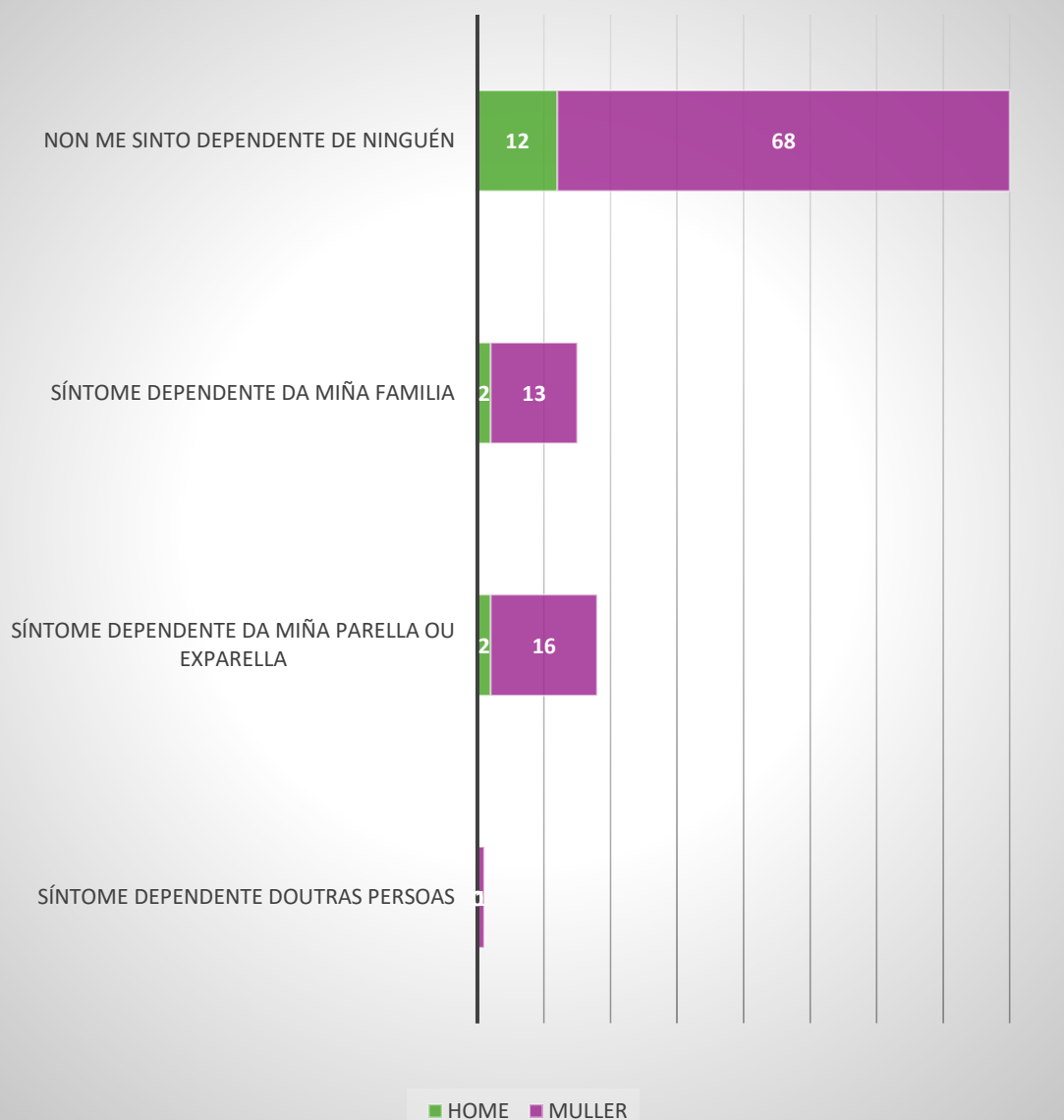
Un 70% de persoas, homes e mulleres, participantes declaran non sentirse dependentes de ninguén, un 75% dos homes e un 69% de mulleres.

Si se trata de declarar dependencia familiar a porcentaxe é practicamente igual en mulleres e homes.

Cando se trata de declarar a dependencia da parella, a porcentaxe elévase catro puntos nas mulleres, un 16%, fronte a un 12% de homes.

14. SÉNTESTE DEPENDENTE ECONOMICAMENTE DE ALGUÉN?	HOME	MULLER	TOTAL
Non me sinto dependente de ninguén	12	68	80
Síntome dependente da miña familia	2	13	15
Síntome dependente da miña parella ou ex-parella	2	16	18
Síntome dependente doutras persoas	0	1	1
TOTAL	16	98	114

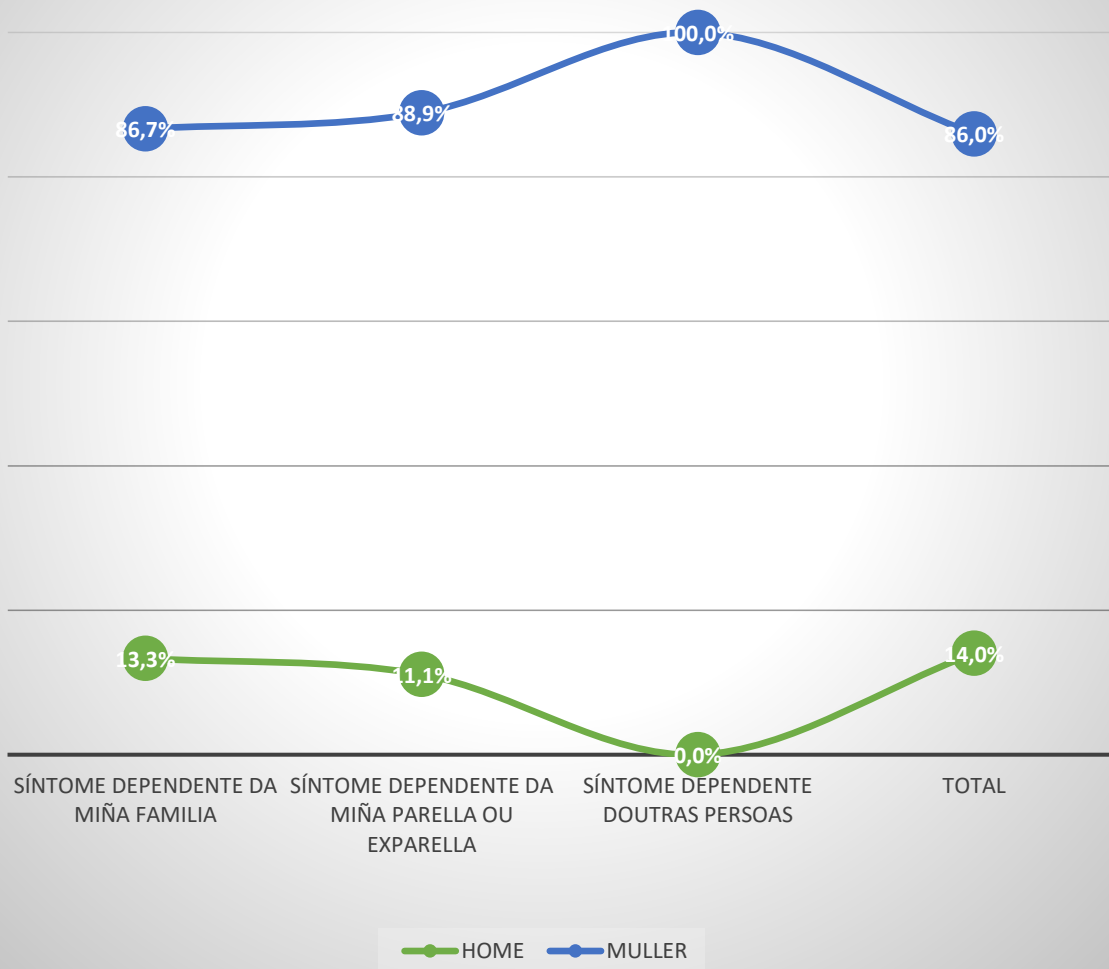
DEPENDENCIA ECONÓMICA

Elaboración propia

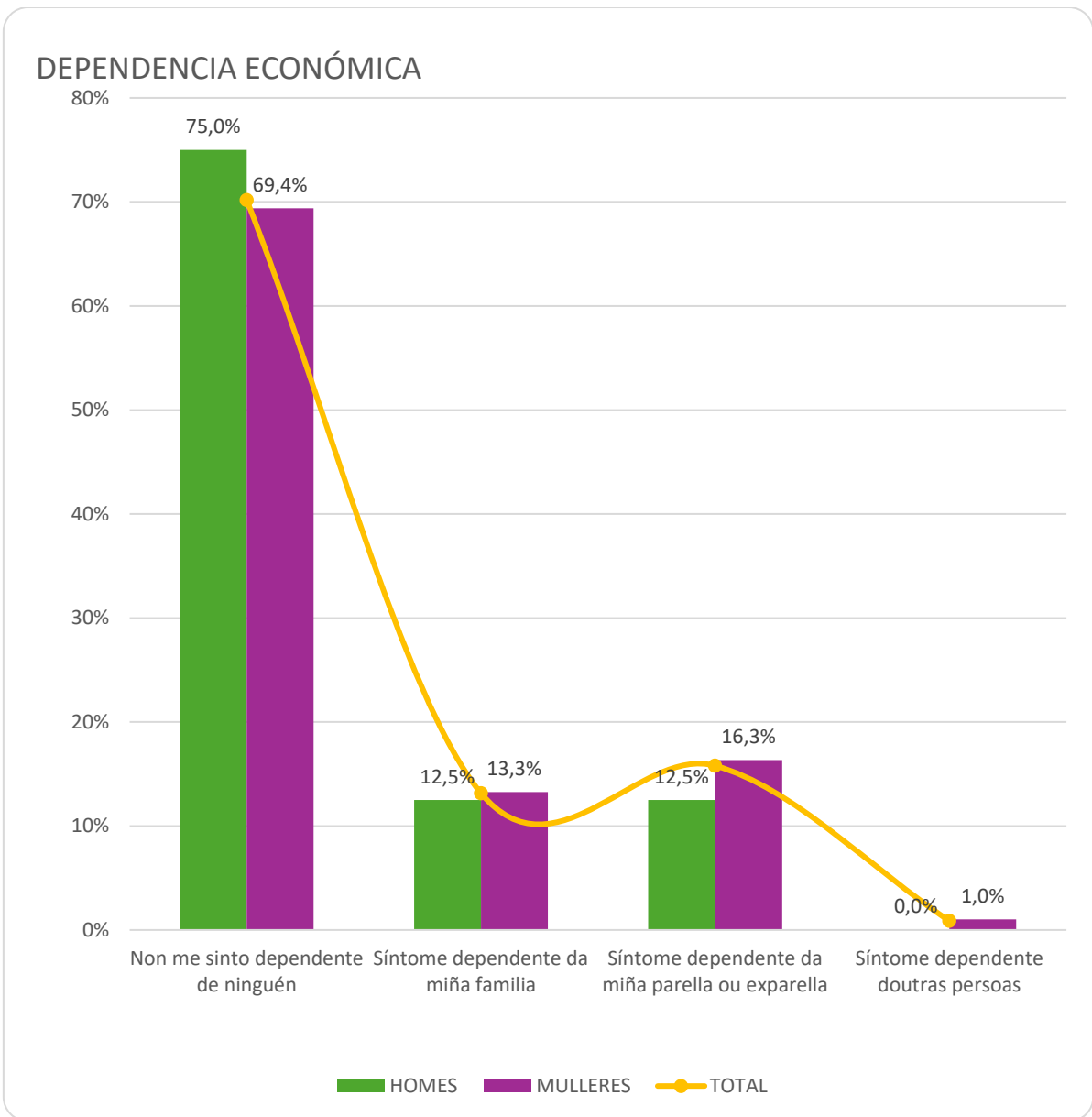
14. SÉNTESTE DEPENDENTE ECONOMICAMENTE DE ALGUÉN?	HOME	MULLER	TOTAL
Non me sinto dependente de ninguén	15,0%	85,0%	100%
Síntome dependente da miña familia	13,3%	86,7%	100%
Síntome dependente da miña parella ou ex-parella	11,1%	88,9%	100%
Síntome dependente doutras persoas	0,0%	100,0%	100%
TOTAL	14,0%	86,0%	100%

DEPENDENCIA ECONÓMICA

Elaboración propia

14. SÍNTESTE DEPENDENTE ECONOMICAMENTE DE ALGUÉN?	HOME	MULLER	TOTAL
Non me sinto dependente de ninguén	75,0%	69,4%	70,18%
Síntome dependente da miña familia	12,5%	13,3%	13,16%
Síntome dependente da miña parella ou ex-parella	12,5%	16,3%	15,79%
Síntome dependente doutras persoas	0,0%	1,0%	0,88%
TOTAL	100%	100%	100%

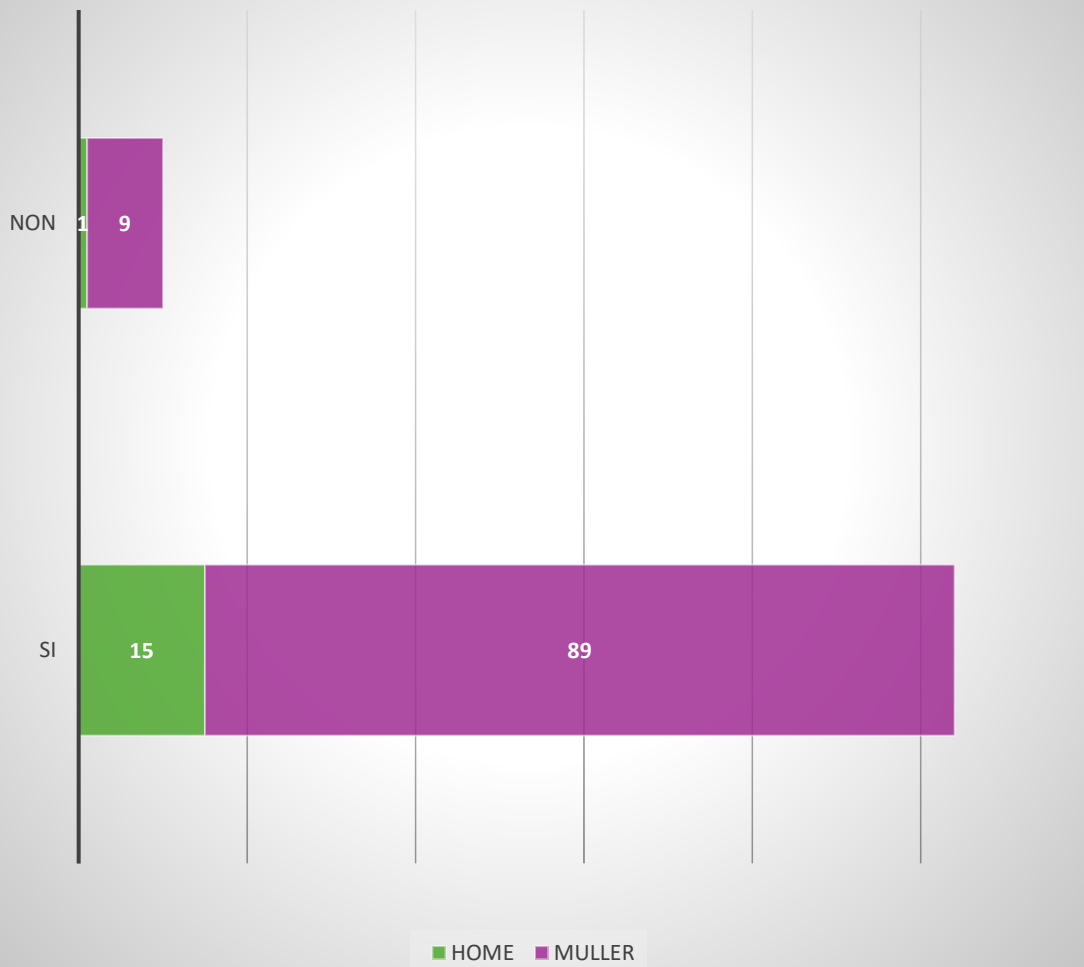
Elaboración propia

Vehículo Propio

Un 91% declara ter vehículo propio. Hai 3 puntos de diferenza a favor dos homes.

12. TES VEHÍCULO PROPIO?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	1	9	10
Si	15	89	104
TOTAL	16	98	114

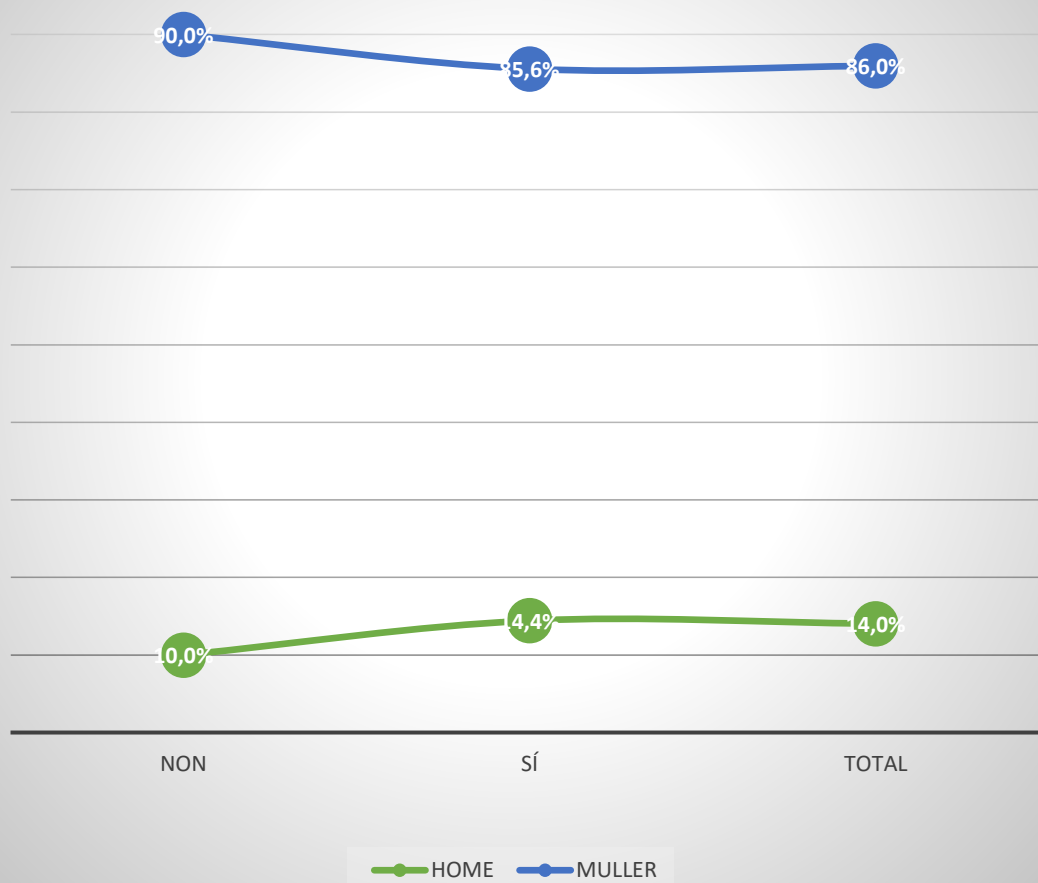
VEHÍCULO PROPIO

Elaboración propia

12. TES VEHÍCULO PROPIO?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	10,0%	90,0%	100%
Si	14,4%	85,6%	100%
TOTAL	14,0%	86,0%	100%

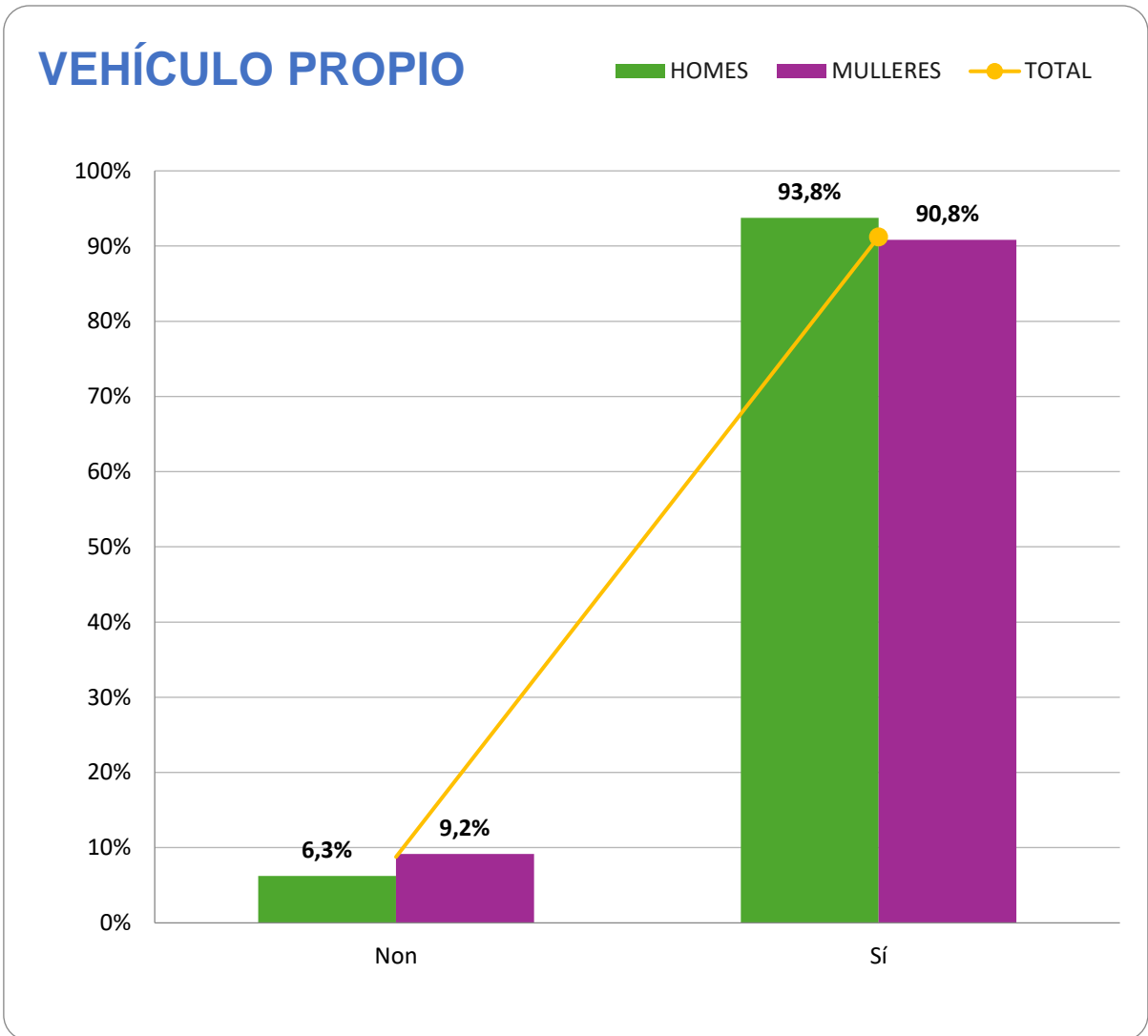
VEHÍCULO PROPIO

Elaboración propia

12. TES VEHÍCULO PROPIO?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	6,3%	9,2%	8,77%
Si	93,8%	90,8%	91,23%
TOTAL	100%	100%	100%

É interesante sinalar que segundo datos do IGE para o ano 2021 hai en Salceda un total de 5882 vehículos de turismo matriculados.

Elaboración propia

POLÍTICAS DE IGUALDADE: RECURSOS E EQUIPAMENTOS

No Concello de Salceda de Caselas hai Concellería de Igualdade que desprega unha importante actividade.

O Centro de Información a Muller de referencia é o de O Porriño que conta con persoal profesional e especializado. Pero ademais, o Concello conta con programas que garanten a asistencia psicolóxica e xurídica ás mulleres, ben a través do Programa Xuntas que se desenvolve estacionalmente ou a través dos recursos coordinados polos servizos sociais.

As vítimas de violencia de xénero teñen garantida a atención e axuda periódica e con acceso aos pagos de indemnizacións, asesoramento e tramitacións de solicitude de altas/baixas e información do servizo de tele asistencia ATENPRO.

En canto aos servizos cos que contan as mulleres en situación de vulnerabilidade, pódense destacar:

- Programa de atención psicolóxica específica
- Programa de asesoramento xurídico específico
- Programa Corresponsables.
- Orientación laboral e bolsa de emprego. CDL O Torrón.
- Accións formativas.
- Programa Xuntas.
- As parroquias en igualdade.

Respecto ao Programa Xuntas, con financiación da Xunta de Galicia e do FSE e elaborado conxuntamente co Concello de As Neves e o Concello de Salvaterra, compre destacar que se centra na promoción da igualdade e a prevención da violencia de xénero. Mediante obradoiros centrados no coidado da saúde física e mental das mulleres, a autoestima, o coñecemento dos dereitos e recursos, a sensibilización sobre a violencia de xénero ou a inserción laboral e un servizo personalizado de asesoramento psicolóxico, xurídico e laboral, as mulleres reciben unha atención integral.

O Programa Corresponsables, con financiación do Ministerio de Igualdade e da Xunta de Galicia realizouse por vez primeira no 2024 conxuntamente co concello de Salvaterra de Miño. Contou cunha parte formativa fomentando a coeducación e a igualdade na que participaron 153 persoas e outra de conciliación. No apartado de bolsa de conciliación atendéronse a un total de 80 menores pertencentes a 72 familias. Estes foron derivados polo servizo de orientación do CEP Altamira e dos servizos sociais de ambos concellos, priorizando a familias con mulleres migrantes, vítimas de violencia de xénero, mulleres con responsabilidade de coidados non repartidas e en situación de vulnerabilidade social.

Nas respostas do cuestionario detéctase unha importante valoración ao esforzo que en materia de igualdade e contra a violencia de xénero realiza o Concello, un 6,44 de media. Esta valoración é notablemente máis alta por parte das mulleres, un 7,20.

16. VALORA DE 0 A 10 O ESFORZO QUE EN MATERIA DE IGUALDADE E LOITA CONTRA A VIOLENCIA DE XÉNERO REALIZA O CONCELLO.	HOME	MULLER	TOT AL
MEDIA	5,69	7,20	6,44
<i>Detractores 0-4</i>	4	6	10
<i>Neutros 5-8</i>	9	60	69
<i>Promotores 9-10</i>	3	24	27
0	2	0	2
1	0	1	1
2	1	0	1
3	1	2	3
4	0	3	3
5	3	10	13
6	3	13	16
7	0	19	19
8	3	18	21
9	1	16	17
10	2	8	10
TOTAL	16	90	106

16. VALORA DE 0 A 10 O ESFORZO QUE EN MATERIA DE IGUALDADE E LOITA CONTRA A VIOLENCIA DE XÉNERO REALIZA O CONCELLO.	HOME	MULLER	TOTAL
MEDIA	5,69	7,20	6,44
<i>Detractores 0-4</i>	25,0%	6,7%	9,43%
<i>Neutros 5-8</i>	56,3%	66,7%	65,09%
<i>Promotores 9-10</i>	18,8%	26,7%	25,47%
0	12,5%	0,0%	1,89%
1	0,0%	1,1%	0,94%
2	6,3%	0,0%	0,94%
3	6,3%	2,2%	2,83%
4	0,0%	3,3%	2,83%
5	18,8%	11,1%	12,26%
6	18,8%	14,4%	15,09%
7	0,0%	21,1%	17,92%
8	18,8%	20,0%	19,81%
9	6,3%	17,8%	16,04%
10	12,5%	8,9%	9,43%
TOTAL	100%	100%	100%

A valoración media que recibe o traballo realizado pola concellería de igualdade é dun 6,14. Esta valoración é máis alta nas mulleres cun 6,90 que nos homes cun 5,38.

19. COMO CALIFICARÍAS DO 0 AO 10 O TRABALLO REALIZADO POLA CONCELLARÍA DE IGUALDADE DO CONCELLO?	HOME	MULLER	TOTAL
--	------	--------	-------

MEDIA	5,38	6,90	6,14
<i>Detractores 0-4</i>	4	6	10
<i>Neutros 5-8</i>	7	65	72
<i>Promotores 9-10</i>	2	17	19
0	0	0	0
1	3	1	4
2	0	1	1
3	1	1	2
4	0	3	3
5	2	14	16
6	1	16	17
7	2	16	18
8	2	19	21
9	2	11	13
10	0	6	6
TOTAL	13	88	101

19. COMO CALIFICARÍAS DO 0 AO 10 O TRABALLO REALIZADO POLA CONCELLARÍA DE IGUALDADE DO CONCELLO?	HOME	MULLER	TOTAL
MEDIA	5,38	6,90	6,14
<i>Detractores 0-4</i>	40,0%	60,0%	100%
<i>Neutros 5-8</i>	9,7%	90,3%	100%
<i>Promotores 9-10</i>	10,5%	89,5%	100%
0	0,0%	0,0%	0%
1	75,0%	25,0%	100%
2	0,0%	100,0%	100%
3	50,0%	50,0%	100%
4	0,0%	100,0%	100%
5	12,5%	87,5%	100%
6	5,9%	94,1%	100%
7	11,1%	88,9%	100%
8	9,5%	90,5%	100%
9	15,4%	84,6%	100%
10	0,0%	100,0%	100%
TOTAL	12,9%	87,1%	100%

19. COMO CALIFICARÍAS DO 0 AO 10 O TRABALLO REALIZADO POLA CONCELLARÍA DE IGUALDADE DO CONCELLO?	HOME	MULLER	TOTAL
MEDIA	5,38	6,90	6,14
<i>Detractores 0-4</i>	30,8%	6,8%	9,9%
<i>Neutros 5-8</i>	53,8%	73,9%	71,3%
<i>Promotores 9-10</i>	15,4%	19,3%	18,8%
0	0,0%	0,0%	0%
1	23,1%	1,1%	4%
2	0,0%	1,1%	1%

	3	7,7%	1,1%	2%
	4	0,0%	3,4%	3%
	5	15,4%	15,9%	16%
	6	7,7%	18,2%	17%
	7	15,4%	18,2%	18%
	8	15,4%	21,6%	21%
	9	15,4%	12,5%	13%
	10	0,0%	6,8%	6%
TOTAL		100%	100%	100%

Tamén se preguntou directamente polas políticas públicas de igualdade ás persoas que participaron no cuestionario.

Un 51% manifesta coñecer políticas concretas de igualdade municipais. Unha vez máis, esta porcentaxe é máis elevada nas mulleres, cun 53%.

Un total de 46 mulleres e 10 homes coñecen algunha política de igualdade municipal, non sendo estes uns porcentaxes moi altos e que ven a sinalar que a valoración das políticas de igualdade é alta pero o coñecemento é mellorable.

17. COÑECES ALGUNHA POLÍTICA CONCRETA DE IGUALDADE QUE DESENVOLVA O CONCELLO?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	10	46	56
Si	6	52	58
TOTAL	16	98	114

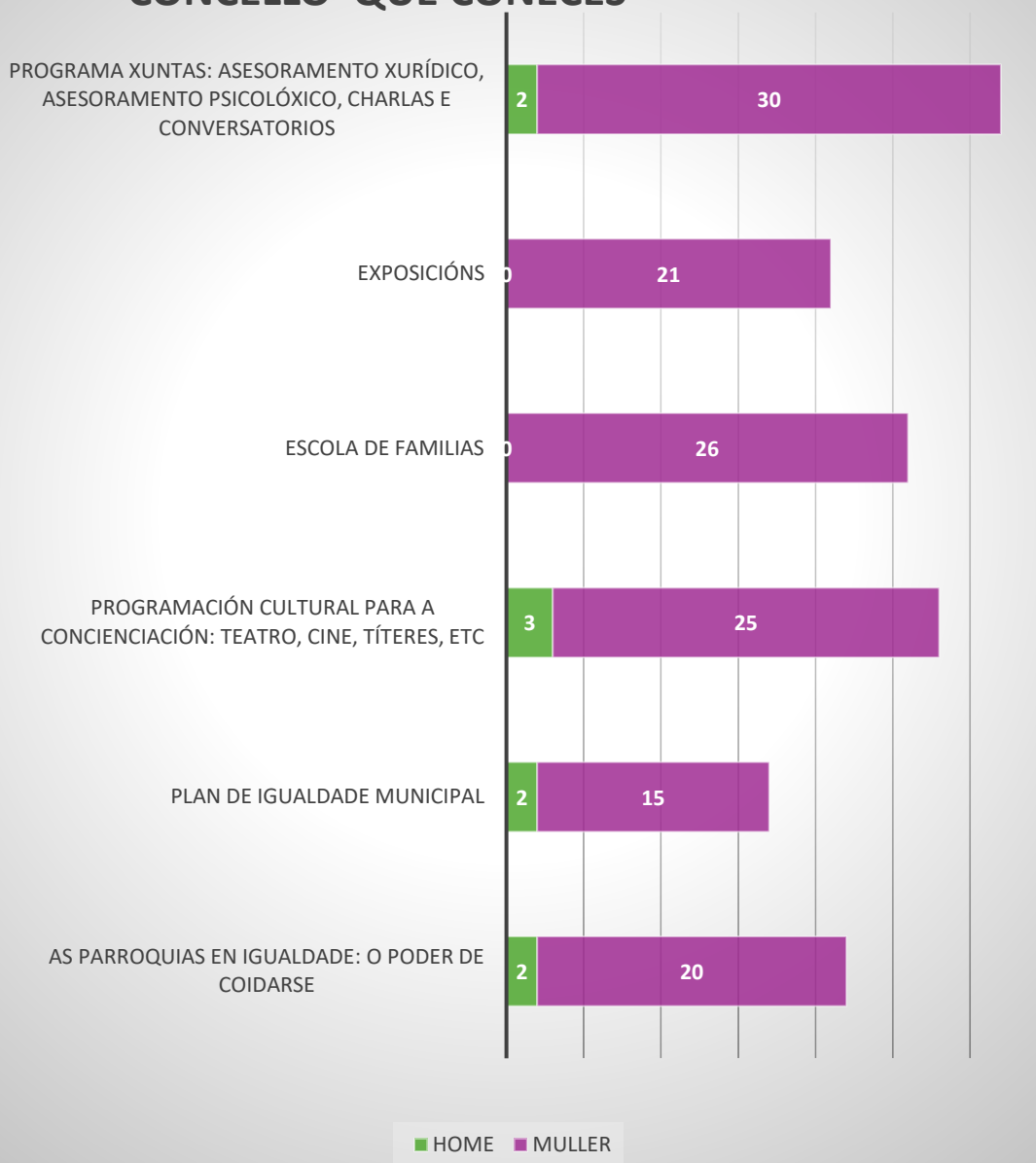
17. COÑECES ALGUNHA POLÍTICA CONCRETA DE IGUALDADE QUE DESENVOLVA O CONCELLO?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	17,9%	82,1%	100%
Si	10,3%	89,7%	100%
TOTAL	14,0%	86,0%	100%

17. COÑECES ALGUNHA POLÍTICA CONCRETA DE IGUALDADE QUE DESENVOLVA O CONCELLO?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	62,5%	46,9%	49,1%
Si	37,5%	53,1%	50,9%
TOTAL	100%	100%	100%

As políticas máis coñecidas son o Programa Xuntas cun 44% de todas as persoas participantes no cuestionario, seguido da Programación Cultural para a concienciación e a Escola de Familias.

18. SI SELECCIONACHES "SI" INDICA SI É ALGUNA DE ESTAS	HOME	MULLER	TOTAL
Programa Xuntas: asesoramento xurídico, asesoramento psicolóxico, charlas e conversatorios	2	30	32
Exposicións	0	21	21
Escola de familias	0	26	26
Programación cultural para a concienciación: teatro, cine, títeres, etc	3	25	28
Plan de Igualdade Municipal	2	15	17
As parroquias en igualdade: o poder de coidarse	2	20	22
TOTAL DE RESPPOSTAS MÚLTIPLES	9	137	146
TOTAL	7	65	72

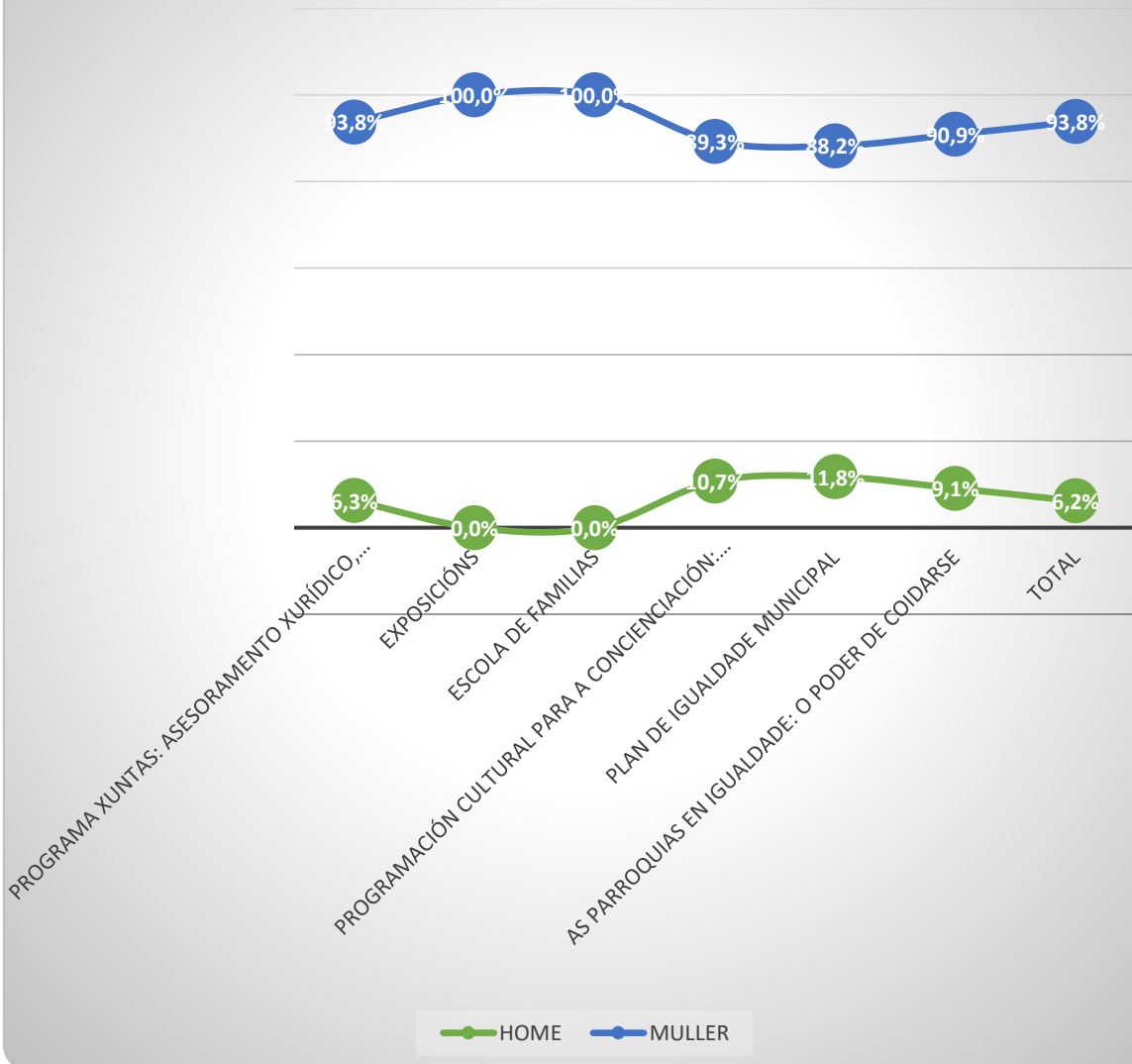
ACTUACIONES DESARROLLADAS POR EL CONCELO QUE CONECS

Elaboración propia

18. SI SELECCIONACHES "SI" INDICA SI É ALGUNA DE ESTAS	HOME	MULLER	TOTAL
Programa Xuntas: asesoramento xurídico, asesoramento psicológico, charlas e conversatorios	11,8%	88,2%	100%
Exposicións	0,0%	100,0%	100%
Escola de familias	0,0%	100,0%	100%
Programación cultural para a concienciación: teatro, cine, títeres, etc	11,1%	88,9%	100%
Plan de Igualdade Municipal	16,7%	83,3%	100%
As parroquias en igualdade: o poder de coidarse	22,2%	77,8%	100%
TOTAL	9,7%	90,3%	100%

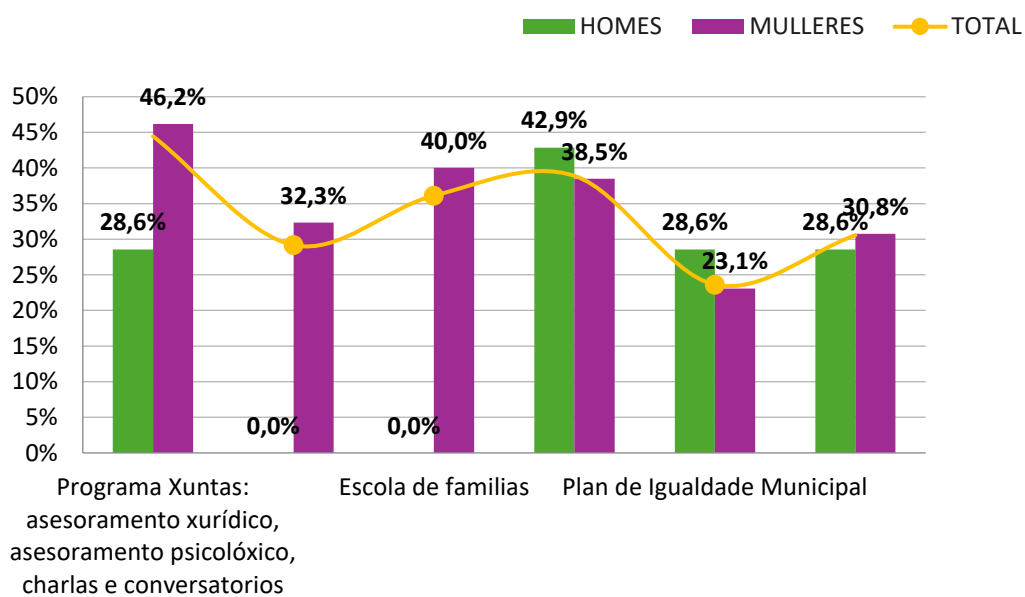
ACTUACIÓN DESENVOLVIDAS POLO CONCELLO QUE COÑECES

Elaboración propia

18. SI SELECCIONACHES "SI" INDICA SI É ALGUNA DE ESTAS	HOME	MULLER	TOTAL
Programa Xuntas: asesoramento xurídico, asesoramento psicolóxico, charlas e conversatorios	28,6%	46,2%	44,4%
Exposicións	0,0%	32,3%	29,2%
Escola de familias	0,0%	40,0%	36,1%
Programación cultural para a concienciación: teatro, cine, títeres, etc	42,9%	38,5%	38,9%
Plan de Igualdade Municipal	28,6%	23,1%	23,6%
As parroquias en igualdade: o poder de coidarse	28,6%	30,8%	30,6%
PROMEDIO	21%	35%	34%

ACTUACIÓNS DESENVOLVIDAS POLO CONCELLO QUE COÑECES

Elaboración propia

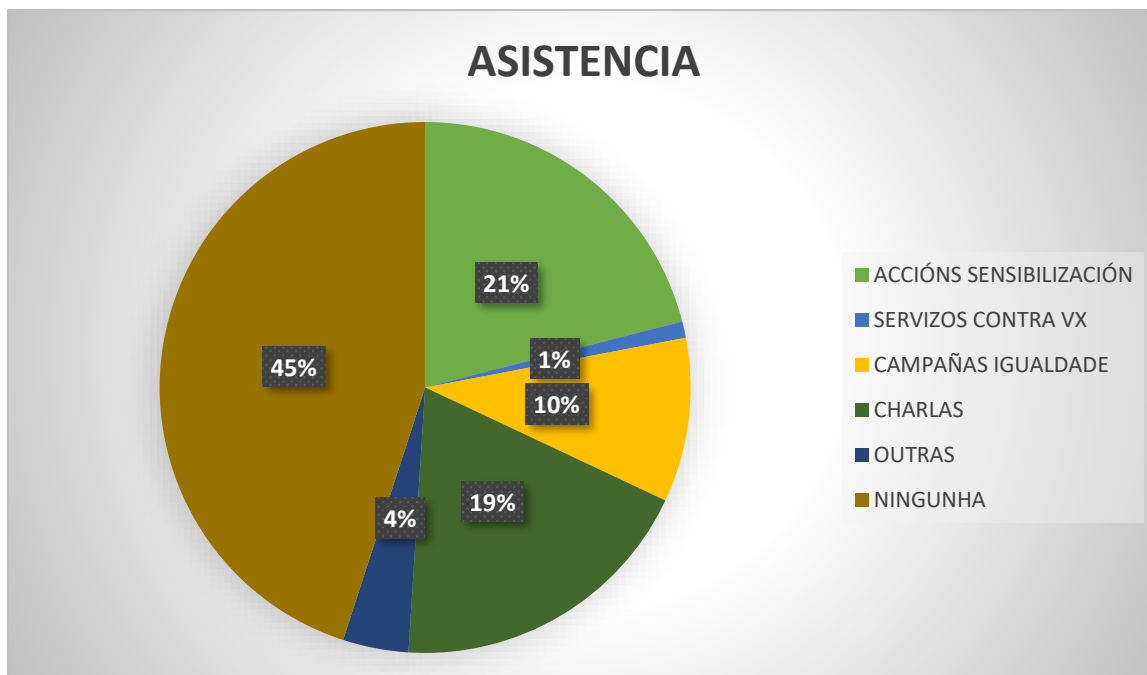
Respecto da participación da cidadanía nas actividades de igualdade, un 45% sinala que non participou en ningunha.

Un 20,7% declara participar en actividades de sensibilización do Concello, maioritariamente os homes, un 56%, e un 19% en charlas e actividades de formación, todas elas mulleres.

20. EN QUE ACTUACIÓNS ORGANIZADAS POLO CONCELLO TES PARTICIPADO?	HOME	MULLER	TOTAL
Accións de sensibilización da violencia machista	3	20	23
Usuaría dos servizos dirixidos a mulleres vítimas de violencia machista	0	1	1
Campañas de igualdade	2	9	11
Charlas e actividades de formación	0	21	21
Outras	2	3	5
En ningunha	9	41	50
TOTAL	16	95	111

20. EN QUE ACTUACIÓNS ORGANIZADAS POLO CONCELLO TES PARTICIPADO?	HOME	MULLER	TOTAL
Accións de sensibilización da violencia machista	13,0%	87,0%	100%
Usuaría dos servizos dirixidos a mulleres vítimas de violencia machista	0,0%	100,0%	100%
Campañas de igualdade	18,2%	81,8%	100%
Charlas e actividades de formación	0,0%	100,0%	100%
Outras	40,0%	60,0%	100%
En ningunha	18,0%	82,0%	100%
TOTAL	14,4%	85,6%	100%

20. EN QUE ACTUACIÓNS ORGANIZADAS POLO CONCELLO TES PARTICIPADO?	HOME	MULLER	TOTAL
Accións de sensibilización da violencia machista	18,8%	21,1%	20,72%
Usuaría dos servizos dirixidos a mulleres vítimas de violencia machista	0,0%	1,1%	0,90%
Campañas de igualdade	12,5%	9,5%	9,91%
Charlas e actividades de formación	0,0%	22,1%	18,92%
Outras	12,5%	3,2%	4,50%
En ningunha	56,3%	43,2%	45,05%
TOTAL	100%	100%	100%

Elaboración propia

ACTIVIDADES EN MATERIA DE IGUALDADE E CONTRA A VIOLENCIA DE XÉNERO.

O Concello ven realizando nos últimos anos diversas actuacións de promoción da igualdade en contra á violencia de xénero, especialmente con motivo do 25 de novembro, Día Internacional da Eliminación da Violencia de Xénero e o do 8 de marzo, Día Internacional da Muller e o Día Contra a Explotación Sexual, aínda que se mantén actividade ao longo do ano.

Por poñer algúns exemplos, destacan as accións institucionais de lectura de manifesto e concentración popular convocada polo Concello.

Tamén teñen sido habituais as instalacións de informativas e de sensibilización e promoción da igualdade nos centros sociais, xornadas nas parroquias, actividades culturais, atención e asistencia especializada.

Existiu un Concurso de Fotografía contra a violencia de xénero, concursos de carteis polo 25N na infancia coordinado co CEP Altamira ou o concurso do “recuncho da igualdade” para dar visibilidade a mulleres referentes.

Tamén se teñen celebrado actividades en materia de saúde e muller.

A parte das actividades anteriormente mencionadas en datas tan sinaladas, compre destacar que o concello tamén realiza campañas de sensibilización e concienciación sobre agresións sexuais e educación afectivo-sexual como: Entroideiro ou vesta, educación afectivo sexual, “non é normal que o teu mozo...”, día europeo da saúde sexual, etc.

Tamén se creou un mapa de puntos negros no Concello para detectar os lugares máis perigosos para as mulleres na vila.

Dende 2020 desenvólveuse o Programa agora chamado Xuntas aínda que anteriormente se chamou Mulleres, centrado na promoción da igualdade e prevención da violencia de xénero ao que antes se fixo referencia.

O Concello ten editado diverso material de carácter informativo Guía de dereitos, programas, servizos e recursos públicos destinadas ás mulleres do municipio. O material, deseñado como unha ferramenta de apoio e consulta con teléfonos, enderezos e ligazóns de interese para toda a cidadanía, está dirixida especificamente ás mulleres e conta con datos especialmente detallados sobre a violencia de xénero.

Case o 49% participou nos actos de conmemoración do 8 de marzo, o 51% das mulleres que responden a este cuestionario seguido do 33% que participaron en actos do 25 de novembro, un 67% de homes.

25. PARTICIPACHES NALGUNA DAS ACTIVIDADES QUE SE EXPOÑEN A CONTINUACIÓN? (pode seleccionar varias opcións)	HOME	MULLER	TOTAL
Manifestación ou actos do 8 marzo, Día da Muller	1	37	38
Manifestación ou actos do 25 de novembro, Día Internacional contra a Violencia de Xénero	4	22	26
En actos e convocatorias de asociacións feministas	1	8	9
En actividades feministas organizadas polo Concello	0	4	4
Milito activamente en asociacións feministas	0	1	1
Milito activamente nun partido político	0	1	1
TOTAL	6	72	78

25. PARTICIPACHES NALGUNA DAS ACTIVIDADES QUE SE EXPOÑEN A CONTINUACIÓN? (pode seleccionar varias opcións)	HOME	MULLER	TOTAL
Manifestación ou actos do 8 marzo, Día da Muller	2,6%	97,4%	0%
Manifestación ou actos do 25 de novembro, Día Internacional contra a Violencia de Xénero	15,4%	84,6%	100%
En actos e convocatorias de asociacións feministas	11,1%	88,9%	100%
En actividades feministas organizadas polo Concello	0,0%	100,0%	100%
Milito activamente en asociacións feministas	0,0%	100,0%	100%
Milito activamente nun partido político	0,0%	100,0%	100%
TOTAL	7,7%	92,3%	100%

25. PARTICIPACHES NALGUNA DAS ACTIVIDADES QUE SE EXPOÑEN A CONTINUACIÓN?	HOME	MULLER	TOTAL
Manifestación ou actos do 8 marzo, Día da Muller	16,7%	51,4%	48,72%
Manifestación ou actos do 25 de novembro, Día Internacional contra a Violencia de Xénero	66,7%	30,6%	33,33%
En actos e convocatorias de asociacións feministas	16,7%	11,1%	11,54%
En actividades feministas organizadas polo Concello	0,0%	5,6%	5,13%
Milito activamente en asociacións feministas	0,0%	1,4%	1,28%
Milito activamente nun partido político	0,0%	1,4%	1,28%
TOTAL	100%	100%	100%

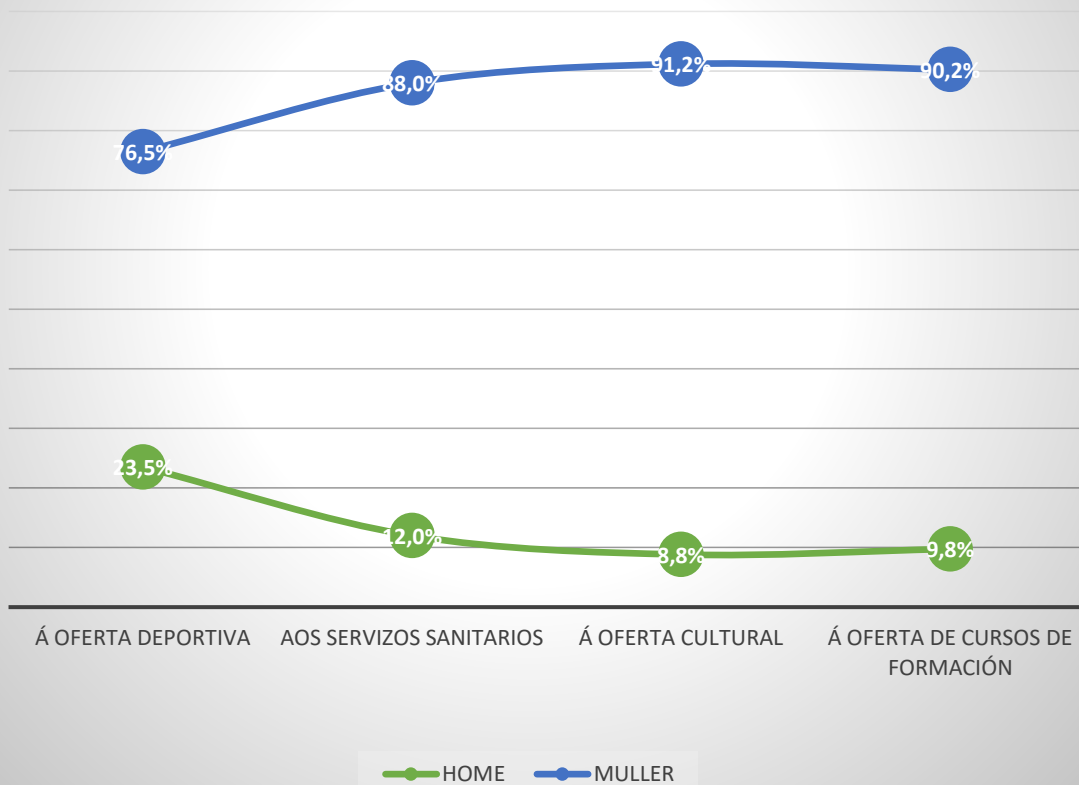
Os datos do cuestionario sinalan que o 47% deixaron de participar na oferta cultural porque esta non se adapta aos seus horarios, un 49% mulleres.

Un 58% deixou de participar en actividades e cursos de formación polo mesmo motivo relacionado cos horarios, case un 59% mulleres.

30. DOS SEGUINTES SERVIZOS PÚBLICOS, DEIXACHES DE PARTICIPAR OU DE ACUDIR A ALGÚN DELES PORQUE A OFERTA NON SE ADAPTA AOS TEUS HORARIOS? (pode seleccionar varias opcións)	HOME	MULLER	TOTAL
Á oferta deportiva	1	5	6
Aos servizos sanitarios	2	15	17
Á oferta cultural	1	22	23
Á oferta de cursos de formación	4	21	25
TOTAL	8	63	71

30. DOS SEGUENTES SERVICIOS PÚBLICOS, DEIXACHES DE PARTICIPAR OU DE ACUDIR A ALGÚN DELES PORQUE A OFERTA NON SE ADAPTA AOS TEUS HORARIOS? (pode seleccionar varias opcións)	HOME	MULLER	TOTAL
Á oferta deportiva	16,7%	83,3%	0%
Aos servizos sanitarios	11,8%	88,2%	0%
Á oferta cultural	4,3%	95,7%	0%
Á oferta de cursos de formación	16,0%	84,0%	0%
TOTAL	11,3%	88,7%	100%

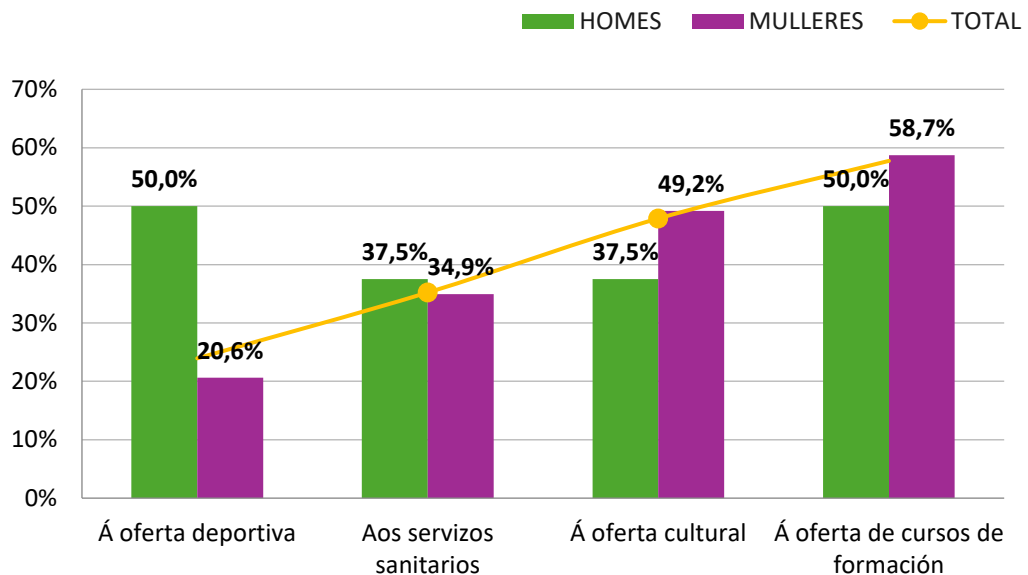
**DOS SEGUENTES SERVICIOS PÚBLICOS,
DEIXACHES DE PARTICIPAR OU DE ACUDIR A
ALGÚN DELES PORQUE A OFERTA NON SE
ADAPTA AOS TEUS HORARIOS?**

Elaboración propia

30. DOS SEGUENTES SERVICIOS PÚBLICOS, DEIXACHES DE PARTICIPAR EN ALGÚN DELES PORQUE A OFERTA NON SE ADAPTA AOS TEUS HORARIOS? (pode seleccionar varias opcións)	HOME	MULLER	TOTAL
Á oferta deportiva	50,0%	20,6%	23,9%
Aos servizos sanitarios	37,5%	34,9%	35,2%
Á oferta cultural	37,5%	49,2%	47,9%
Á oferta de cursos de formación	50,0%	58,7%	57,7%
PROMEDIO	44%	41%	41%

DOS SEGUENTES SERVICIOS PÚBLICOS, DEIXACHES DE PARTICIPAR OU DE ACUDIR A ALGÚN DELES PORQUE A OFERTA NON SE ADAPTA AOS TEUS HORARIOS?

Elaboración propia

O 54% sinalan que deixaron de participar na oferta municipal deportiva, cultural, de lecer e de formación por dificultades nos horarios (55% das mulleres e 45% dos homes).

Este motivo é seguido de información insuficiente, un 15% e “outros”. Cabe destacar que un 14% das mulleres afirman como motivo dificultades por coidado de fillos/as ou persoas dependentes, motivo que non alega ningún home.

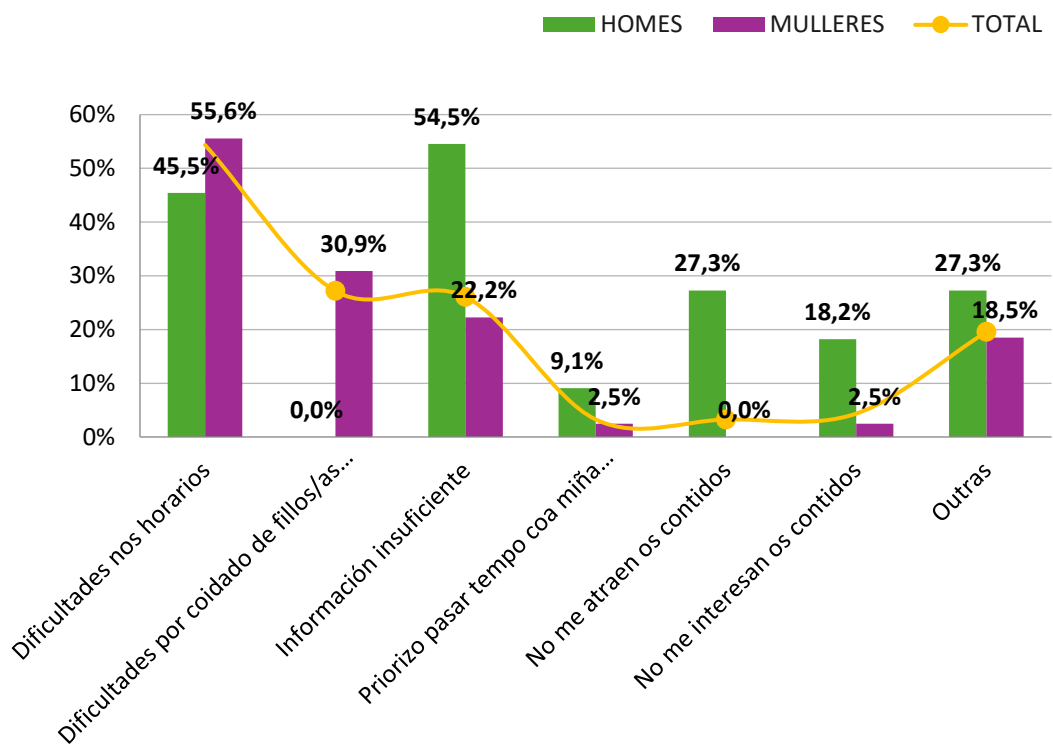
31. DEIXACHES DE PARTICIPAR E DESFRUTAR DA OFERTA MUNICIPAL DEPORTIVA, CULTURAL, DE LECER OU DE FORMACIÓN POR ALGUNHA DESTAS RAZÓNS?	HOME	MULLER	TOTAL
Dificultades nos horarios	5	45	50
Dificultades por coidado de fillos/as ou dependentes	0	11	11
Información insuficiente	2	12	14
Priorizo pasar tempo coa miña parella	1	1	2
No me atraen os contidos	1	0	1
No me interesan os contidos	0	2	2
Outras	2	10	12
TOTAL	11	81	92

31. DEIXACHES DE PARTICIPAR E DESFRUTAR DA OFERTA MUNICIPAL DEPORTIVA, CULTURAL, DE LECER OU DE FORMACIÓN POR ALGUNHA DESTAS RAZÓNS?	HOME	MULLER	TOTAL
Dificultades nos horarios	10,0%	90,0%	0%
Dificultades por coidado de fillos/as ou dependentes	0,0%	100,0%	0%
Información insuficiente	14,3%	85,7%	0%
Priorizo pasar tempo coa miña parella	50,0%	50,0%	0%
No me atraen os contidos	100,0%	0,0%	0%
No me interesan os contidos	0,0%	100,0%	0%
Outras	16,7%	83,3%	0%
TOTAL	12,0%	88,0%	100%

31. DEIXACHES DE PARTICIPAR E DESFRUTAR DA OFERTA MUNICIPAL DEPORTIVA, CULTURAL, DE LECER OU DE FORMACIÓN POR ALGUNHA DESTAS RAZÓNS?	HOME	MULLER	TOTAL
Dificultades nos horarios	45,5%	55,6%	54,35%
Dificultades por coidado de fillos/as ou dependentes	0,0%	13,6%	11,96%
Información insuficiente	18,2%	14,8%	15,22%
Priorizo pasar tempo coa miña parella	9,1%	1,2%	2,17%
No me atraen os contidos	9,1%	0,0%	1,09%

No me interesan os contidos	0,0%	2,5%	2,17%
Outras	18,2%	12,3%	13,04%
TOTAL	100%	100%	100%

DEIXACHES DE PARTICIPAR E DESFRUTAR DA OFERTA MUNICIPAL DEPORTIVA, CULTURAL, DE LECER OU DE FORMACIÓN POR ALGUNHA DESTAS RAZÓNS?

Elaboración propia

Preguntouse ás persoas participantes que responderan a cerca dalgúns servizos prestados polo Concello como o programa de asesoramento xurídico.

Un 79% manifestou non coñecer este servizo, practicamente a mesma porcentaxe de mulleres e homes.

35. COÑECES O PROGRAMA DE ASESORAMENTO XURÍDICO DA CONCELLARÍA DE IGUALDADE?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	12	68	80
Si	3	18	21
NS/NC	1	11	12
TOTAL	15	86	101

35. COÑECES O PROGRAMA DE ASESORAMENTO XURÍDICO DA CONCELLARÍA DE IGUALDADE?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	15,0%	85,0%	100%
Si	14,3%	85,7%	100%
NS/NC	8,3%	91,7%	100%
TOTAL	14,9%	85,1%	100%

35. COÑECES O PROGRAMA DE ASESORAMENTO XURÍDICO DA CONCELLARÍA DE IGUALDADE?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	80,0%	79,1%	79,21%
Si	20,0%	20,9%	20,79%
NS/NC	6,7%	12,8%	11,88%
TOTAL	100%	100%	100%

Un 9% de persoas responderon positivamente á pregunta de si acudirán aos servizos prestados pola Concellaría de Igualdade, todas elas para pedir asesoramento.

36. ACUDICHES ALGUNHA VEZ AOS SERVIZOS PRESTADOS POR ESTA CONCELLARÍA?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	15	86	101
Si, para pedir asesoramento sobre outras cuestións	1	9	10

Si, para pedir asesoramento sobre violencia de xénero	0	0	0
TOTAL	16	95	111

36. ACUDICHES ALGUNHA VEZ AOS SERVIZOS PRESTADOS POR ESTA CONCELLARIA?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	14,9%	85,1%	100%
Si	10,0%	90,0%	100%
NS/NC	0,0%	0,0%	0%
TOTAL	14,4%	85,6%	100%

36. ACUDICHES ALGUNHA VEZ AOS SERVIZOS PRESTADOS POR ESTA CONCELLARIA?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	93,8%	90,5%	90,99%
Si	6,3%	9,5%	9,01%
NS/NC	0,0%	0,0%	0,00%
TOTAL	100%	100%	100%

A CONCILIACIÓN E A CORRESPONSABILIDADE: RECURSOS, EQUIPAMENTOS E ACTIVIDADES

As sociedades actuais seguen a estar rexidas polos estereotipos e roles de xénero máis tradicionais. En base a estes últimos, adxudicouse como papel das mulleres na sociedade o ámbito doméstico: as tarefas do fogar e os coidados.

Actualmente as mulleres están incorporadas no mundo laboral, pero os homes non o fixeron na mesma medida no ámbito do fogar, responsabilidade que segue a recaer maioritariamente nelas.

Estes traballos non remunerados, representan unha inxente, aínda que invisible e case silenciosa contribución á sociedade que millóns de persoas, sobre todo mulleres, realizaron e realizan. Traballos sen contrato nin cobertura social, sen recoñecemento social e en moitos casos sen remuneración algunha.

Os coidados non remunerados teñen un peso na economía real española de máis de 426 000 millóns de euros e a propia OIT calcula

que o traballo dos coidados non remunerados equivale ao 15% do PIB de España. So en 2018, empregáronse 130 millóns de horas diarias no traballo de coidados non remunerados, unha cifra que equivale a 16 millóns de persoas traballando 8 horas ao día sen percibir remuneración algunha. (OIT).

Segundo datos do INE, as mulleres adican 63,6 horas semanais a suma do traballo remunerado e non remunerado, máis desprazamentos e os homes dedican 56,7 horas semanais.

A maior diferenza entre homes e mulleres atópase ao analizar as horas empregadas ao traballo non remunerado en función da xornada.

Os homes adican xeralmente o mesmo número de horas ao traballo non remunerado (14 horas a semana), independentemente de que traballen a tempo parcial ou a xornada completa. As mulleres, en cambio, incrementan o tempo dedicado ao traballo non remunerado (30 horas a semana) cando teñen xornada a tempo parcial.

Segundo a Enquisa do INE (2016), un 9,6% de homes (de 16 e máis anos) e un 13,2% de mulleres (de 16 e máis anos) coidan a persoas dependentes. Por grupos de idade, a porcentaxe máis elevada de homes corresponde ao grupo de 65 e máis anos (un 13,6%) e nas mulleres corresponde ao grupo de idade de 45 a 64 anos cun 20,3%.

Esta mesma enquisa sinala respecto ao reparto das tarefas domésticas, que a porcentaxe de mulleres de 18 e máis anos que adican varios días á semana ao coidado e educación de fillas/os, cociñar, facer labores domésticas ou coidados de persoas con discapacidade, é superior en todos os casos á porcentaxe de homes de 18 e máis anos que realizan estas mesmas tarefas. Pola contra, a porcentaxe de homes e mulleres que adican varios días á semana ao coidado ou educación de netos/as é moi similar, 32% de mulleres e un 33% de homes.

Efectos que tivo o traballo no coidado de fillos/as en homes e mulleres

	Homes (%)	Mulleres (%)
Non hai efectos	85,19	65,18
Reducir horas	3,05	20,63
Cambiar horario sen redución de horas	5,29	5,6
Outras	3,13	3,79
Cambiar posto de traballo	0,99	1,77

Pedir permiso ou excedencia	0,18	1
Facer cambios para gañar máis diñeiro	1,1	0,7
Non sabe non contesta	0,65	0,7
Tarefas menos esixentes	0,41	0,61

Fonte: Instituto Nacional de Estadística www.epdata.es

Como se indicou noutro apartado, un 28% das persoas participantes da enquisa afirman ter un fillo/a, persoa dependente ou con algunha discapacidade a cargo, o 28% das mulleres e o 31% dos homes.

26. TES FILLOS/AS, PERSOAS DEPENDENTES OU PERSOAS CON DISCAPACIDADE A CARGO?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	11	69	80
Si	5	27	32
Non sabe/Non contesta	0	1	1
TOTAL	16	97	113

26. TES FILLOS/AS, PERSOAS DEPENDENTES OU PERSOAS CON DISCAPACIDADE A CARGO?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	68,8%	71,1%	70,80%
Si	31,3%	27,8%	28,32%
Non sabe/Non contesta	0,0%	1,0%	0,88%
TOTAL	100%	100%	100%

Un 61% das mulleres din que son elas mesmas quen leva maioritariamente o peso dos coidados e atencións, fronte un ningún home.

Un 37% das persoas enquisadas din que comparten as responsabilidades de coidados e atencións entre eles/as e a súa parella, sendo moito máis alta a porcentaxe en homes, un 67% de homes, que en mulleres, un 32%.

27. EN CASO AFIRMATIVO, QUEN LEVA O PESO MAIORITARIAMENTE, DOS SEUS COIDADOS E ATENCIÓN?	HOME	MULLER	TOTAL
Eu	0	19	19
A miña parella	1	0	1
Outra muller da familia sen remuneración	0	2	2

Outro home da familia sen remuneración	0	0	0
Outra persoa remunerada	0	0	0
A miña parella e eu por igual	4	10	14
Outras persoas	1	0	1
TOTAL	6	31	37

27. EN CASO AFIRMATIVO, QUEN LEVA O PESO MAIORITARIAMENTE, DOS SEUS COIDADOS E ATENCIÓN?	HOME	MULLER	TOTAL
Eu	0,0%	100,0%	100%
A miña parella	100,0%	0,0%	100%
Outra muller da familia sen remuneración	0,0%	100,0%	100%
Outro home da familia sen remuneración	0,0%	0,0%	0%
Outra persoa remunerada	0,0%	0,0%	0%
A miña parella e eu por igual	28,6%	71,4%	100%
Outras persoas	100,0%	0,0%	100%
TOTAL	16,2%	83,8%	100%

27. EN CASO AFIRMATIVO, QUEN LEVA O PESO MAIORITARIAMENTE, DOS SEUS COIDADOS E ATENCIÓN?	HOME	MULLER	TOTAL
Eu	0,0%	61,3%	51,35%
A miña parella	16,7%	0,0%	2,70%
Outra muller da familia sen remuneración	0,0%	6,5%	5,41%
Outro home da familia sen remuneración	0,0%	0,0%	0,00%
Outra persoa remunerada	0,0%	0,0%	0,00%
A miña parella e eu por igual	66,7%	32,3%	37,84%
Outras persoas	16,7%	0,0%	2,70%
TOTAL	100%	100%	100%

O 51,5% das mulleres afirma que recaen sobre elas as tarefas domésticas, seguidas de outra muller da familia sen remuneración, un 42% nas mulleres fronte a un 73% de homes que sinalan esta opción.

28. QUEN SE ENCARGA DAS TAREFAS DOMÉSTICAS DO FOGAR?	HOME	MULLER	TOTAL
---	-------------	---------------	--------------

Sempre ou case sempre eu	1	47	48
Sempre ou case sempre a miña parella	3	0	3
Os dous por igual	11	39	50
Outra persoa remunerada	0	2	2
Outra persoa non remunerada	0	4	4
TOTAL	15	92	107

28. QUEN SE ENCARGA DAS TAREFAS DOMÉSTICAS DO FOGAR?	HOME	MULLER	TOTAL
Eu	2,1%	97,9%	100%
A miña parella	100,0%	0,0%	100%
Outra muller da familia sen remuneración	22,0%	78,0%	100%
Outro home da familia sen remuneración	0,0%	100,0%	100%
Outra persoa remunerada	0,0%	100,0%	100%
TOTAL	14,0%	86,0%	100%

28. QUEN SE ENCARGA DAS TAREFAS DOMÉSTICAS DO FOGAR?	HOME	MULLER	TOTAL
Eu	6,7%	51,1%	44,86%
A miña parella	20,0%	0,0%	2,80%
Outra muller da familia sen remuneración	73,3%	42,4%	46,73%
Outro home da familia sen remuneración	0,0%	2,2%	1,87%
Outra persoa remunerada	0,0%	4,3%	3,74%
TOTAL	100%	100%	100%

Un 12,5% das mulleres fronte a ningún home declara que tería que deixar o seu traballo se tiveran fillos/as.

As porcentaxes para o suposto de ter que coidar dunha persoa ou familiar dependente son máis similares en homes e mulleres.

29. PENSACHES ALGUNHA VEZ QUE TERÍAS QUE DEIXAR O TEU TRABALLO SE SE DERAN ALGUNHAS DAS SEGUINTE SITUACIÓNS?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	8	51	59
Se casara	0	0	0
Se tivera fillos/as	0	12	12

Se tivera que coidar dunha persoa ou familiar dependente	5	27	32
Outras razóns	2	6	8
TOTAL	15	96	111

29. PENSACHES ALGUNHA VEZ QUE TERÍAS QUE DEIXAR O TEU TRABALLO SE SE DERAN ALGUNHAS DAS SEGUINTE SITUACIÓNS?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	13,6%	86,4%	100%
Se casara	0,0%	0,0%	0%
Se tivera fillos/as	0,0%	100,0%	100%
Se tivera que coidar dunha persoa ou familiar dependente	15,6%	84,4%	100%
Outras razóns	25,0%	75,0%	100%
TOTAL	13,5%	86,5%	100%

29. PENSACHES ALGUNHA VEZ QUE TERÍAS QUE DEIXAR O TEU TRABALLO SE SE DERAN ALGUNHAS DAS SEGUINTE SITUACIÓNS?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	53,3%	53,1%	53,15%
Se casara	0,0%	0,0%	0,00%
Se tivera fillos/as	0,0%	12,5%	10,81%
Se tivera que coidar dunha persoa ou familiar dependente	33,3%	28,1%	28,83%
Outras razóns	13,3%	6,3%	7,21%
TOTAL	100%	100%	100%

SERVICIOS SOCIAIS E SERVIZOS DE SAÚDE DE SALCEDA

O Concello de Salceda de Caselas conta a día de hoxe con dúas traballadoras sociais, unha educadora familiar, unha auxiliar administrativa e unha logopeda. A maiores contan de xeito subvencionado con servizo de atención psicolóxica no que traballa unha psicóloga e unha traballadora social e o servizo de atención temperá no que está unha fisioterapeuta, unha psicóloga, unha pedagoga e unha logopeda. Ademais, de xeito puntual o servizo de asesoramento xurídico destinado a mulleres no que traballa unha avogada. Cabe destacar que estes doce postos de traballo son

ocupados por mulleres, demostrando claramente como o social e todo o relacionado cos coidados sigue estando asociando as mulleres e as profesións feminizadas.

Entre os servizos que se prestan destaca a tramitación de axudas sociais, a información sobre as prestacións, a valoración das situacións de dependencia e a solicitude do recoñecemento do grao de discapacidade da Xunta de Galicia. Tamén se tramitan as solicitudes da RISGA, o bono aluguer, o bono eléctrico, as axudas de emerxencia social, as pensións de estranxeiría e a tramitación do servizo de axuda no fogar e a tele asistencia. En relación a familia e a infancia o seguimento, acompañamento e tramitación de toda a documentación que o servizo de menores requira sobre aqueles caos que están en risco ou padecendo situacións de vulnerabilidade ou exclusión social.

Tamén se realizan as tramitacións para a solicitude de pensións non contributivas e para o recoñecemento do grao de discapacidade da Xunta de Galicia e se derivan a persoas con discapacidade a entidades sen ánimo de lucro, para a inserción laboral das persoas usuarias.

Hai diversas entidades e asociacións prestadoras de servizos sociais e de saúde que colaboran co noso concello e que se coordinan cos servizos sociais, entre as que destacan Fundación Amigo, Fundación Esplai, AFAGA, AVELAIÑA, Fundación Denís Suárez entre outras.

O Centro de Saúde conta cun traballador social que tamén realiza xestións deste tipo. Existe coordinación entre o centro de saúde e cos SS.SS, equipo de goberno e asociación para a realización de medidas que favorezan a igualdade e a promoción da saúde feminina. Anualmente se realizan as mesas de saúde onde participan centro de saúde, goberno, representantes dos centros educativos e tamén dos servizos sociais para a posta en común das necesidades e recursos dispoñibles.

Exemplos de accións desenvoltas no Centro de Saúde en colaboración co Concello son campañas específicas de enfermidades asociadas ás mulleres como o cancro de mama, a fibromialxia ou a endometriose.

O Centro Social A Devesa é un espazo referencial para a socialización no que moitas mulleres de mediana e avanzada idade asisten con asiduidade. Ximnasia de mantemento, Asociación de Mulleres Rurais Caselas, cursos de defensa persoal feminina, uso

das novas tecnoloxías, pilates, ioga, formacións do programa xuntas, xornadas informativas sobre o Alzheimer e outras demencias ou a escola de familias para favorecer a coeducación e o reparto dos coidados, son algúns exemplos das actividades que se realizan. Un espazo seguro onde as mulleres socializan, comparten, fan comunidade e se informan dos servizos que o concello ou outras administración lles brindan en materia de igualdade e promoción da saúde.

Queremos destacar que o Concello conmemora o Día Mundial contra o Cancro de Mama mediante accións de sensibilización co alumnado do IES Pedras Rubias e do CEP Altamira mediante unhas camisetas e unha campaña nas RRSS do Concello explicando as consecuencias non visibles ou pouco coñecidas do cancro de mama nas mulleres.

A EDUCACIÓN: RECURSOS, EQUIPAMENTOS E ACTIVIDADES

En relación aos recursos educativos públicos, Salceda de Caselas conta cunha Galiña Azul, o CRA Raíña Aragonta (formado por unha sede onde se atopa a maioría do alumnado e 5 escolas unitarias en activo distribuídas polas parroquias), o CEP Altamira e o IES Pedras Rubias. Este último permite a formación na ESO e tamén no bacharelato dende os últimos 3 cursos.

Tanto o CEP Altamira como a sede do CRA Raíña Aragonta contan con servizo de aula madrugada e de comedor. Ambos servizos moi demandados. Nos últimos dous anos apreciase un forte crecemento nas solicitudes do servizo de comedor para nenas e nenos de educación infantil. Sendo este un servizo fundamental para a conciliación laboral das familias. Actualmente 150 nenos e nenas dos dous centros educativos solicitaron o servizo de comedor para o curso 2024-2025. Destes 150, 60 nenas e nenos pertencen a educación infantil, e destes un total de 23 casos teñen entre 2 ou 3 anos.

Actualmente existe unha ANPA por cada centro educativos. Estas en colaboración co concello, con outras administracións e co equipo directivos dos diferentes centros educativos organizan actividades extraescolares, campamentos de verán e actividades formativas e de ocio que axudan a conciliación e ao desenvolvemento da infancia e xuventude.

En canto as fundacións que realizan actividades que promovan a conciliación, igualdade e desenvolvemento da infancia e das familias no eido educativo destacan nos dous últimos cursos Cruz Vermella, Fundación Esplai, AVELAIÑA e AFAGA. Cruz Vermella e Fundación Esplai realizan actividades extraescolares coordinadas coa Concelleira de Ensino e Benestar Social, equipo directivo dos centros educativos e os Servizos Sociais. Cruz Vermella atende a 23 nenas e nenos no CEP Altamira, catro horas semanais por menor, proporcionando reforzo educativo, merenda, ocio e ferramentas en habilidades sociais e igualdade. Esta entidade desenvolveu tamén diferentes talleres de educación afectivo sexual no IES centrados na igualdade, respecto e promoción da saúde sexual. O alumnado valorou posteriormente esta actividade como moi necesario solicitando máis sesións.

Fundación Esplai leva realizado actividades formativas sobre competencias dixitais, uso seguro e responsable de internet, ciberseguridade robótica e programación nos últimos dous cursos escolares chegando o seu impacto a máis de 84 menores do concello de Salceda de Caselas. Estas accións formativas duran dúas horas semanais por menor e catro horas diarias no campamento de nadal 2024 que esta fundación desenvolverán no Centro Social a Devesa. Este tipo de activades teñen un forte impacto para a conciliación mais tamén xeran referentes femininos e sirve de empoderamento das nenas e adolescentes dando visibilidade as mulleres nos eidos das novas tecnoloxías e informática, profesións xeralmente masculinizadas.

AFAGA realizou unha actividade interxeracional polo 25N con alumnado da escola unitaria de San Xurxo favorecendo o respecto e o bo trato.

AVELAIÑA desenvolveu nos dous últimos anos accións en 3º da ESO sobre a importancia do coidado da saúde mental, a identificación e prevención de condutas auto líticas e o suicidio traballando a igualdade de xeito transversal.

En relación aos referentes femininos en profesións pouco feminizadas cabe destacar accións desenvoltas como:

- “Donas de si”: Conversatorios femininos no centro de educación secundaria onde mulleres do noso concello mostraban as súas experiencias laborais e formativas en profesións pouco feminizadas como por exemplo, oficial da

Policía Local, enxeñeira de telecomunicacións, oncológa, farmacéutica, traballadora social coordinadora de servizos sociosanitario, arquitecta especializada no urbanismo.

- “Galegas nas ciencias e Galegas nas artes”. Nos dous últimos anos repartiuse a parte do alumnado do IES Pedras Rubias ambos libros. Aspectos que serven para poñer en valor as mulleres nas artes e nas ciencias, así como a escritora e ilustradora do mesmo. En ambas ocasións se fixo a presentación do libro por parte da súa autora no centro educativo.

Exemplos de accións desenvolvidas pola igualdade nos centros educativos en coordinación e co financiación do concello como:

- 25N e 8M: a participación dos centros educativos nas lecturas do manifesto, creación de concursos que promovan a igualdade e o bo trato, etc.
- Escapada contra as desigualdades: Scape room educativo onde los participantes debían resolver todos os enigmas acerca da orientación sexual, identidade de xénero, estereotipos, cultura machista e discriminatoria. Acción realizada nos últimos dous anos para o alumnado do Altamira.
- Contacontos pola igualdade e colaboración na creación de curtometraxes con temática que promovan a igualdade de xénero para alumnado do CEP Altamira.
- Golpes: obra teatral para a prevención da violencia de xénero nas primeiras relacións afectivas coa asistencia do alumnado de 3º, 4º da ESO e 1º de BAC.

A CULTURA: RECURSOS, EQUIPAMENTOS E ACTIVIDADE CULTURAL

As instalacións e equipamentos culturais e deportivas, ao igual que os centros educativos, xogarán un importante papel na posta en marcha de moitas medidas e actividades incluídas neste Plan e para a consecución dos obxectivos fixados.

O Concello conta con varios equipamentos culturais. Destaca a Casa da Cultura Castelao, a Casa da Música e o Auditorio Municipal, centros de referencia da maioría das actividades culturais.

As parroquias contan con equipamentos como son os Centro Culturais, o pavillón de Entenza e o de Parderrubias que a pesar de depender do IES Pedras Rubias está permitido o seu uso en horario non lectivo para o deporte ou outras actividades previamente solicitadas.

As festas de referencia son as do Entroido, a Festa dos Callos, Festa do Cristo, Rancho de Reis e a Xornada da Camelia a maiores das festas patronais de cada unha das parroquias. Son moitas e variadas as accións culturais e festivas que se desenvolven dende as asociacións, sendo difundidas e publicitadas non só a través dos seus canais de difusión internos e tamén dende as redes sociais e canais de difusión do concello. Algunhas destas actividades centradas na difusión e promoción da igualdade a través da cultura. Exemplo disto foi o 1º “Ralli de mulleres rurais e creativas” organizado pola asociación 1314, a “escapada da desigualdade” organizada pola ANPA As Landras ou o obradoiro interxeracional e a obra teatral “Panos de Vinagre” organizada pola Asociación de Veciños Agrícola e cultural San Tomé de Parderrubias.

Hai unha Oficina Municipal de Información Xuvenil que presta servizos de información, orientación e asesoramento á mocidade situado na Casa da Cultura Castelao.

Non hai ningún sistema que mida actualmente o impacto de xénero na política cultural municipal, máis si se recollen as cifras e o impacto de participación por sexo daquelas actividades culturais financiadas polo Pacto de Estado contra a Violencia de Xénero.

Exemplo de obras teatrais que tratasen o tema da igualdade ou da violencia de xénero foron: “Elisa e Marcela”, “As que limpan”, “Vicio houbo sempre”, “Iphixenia na porta do súper” ou “Golpes”.

En canto a adquisición de libros e guías para a biblioteca municipal cabe destacar nos últimos meses a incorporación de 34 novos libros para todas as idades no que se trata directamente a igualdade, o xénero e a coeducación.

DEPORTE: RECURSOS, EQUIPAMENTOS, PARTICIPACIÓN, ESCOLAS DEPORTIVAS E ACTIVIDADES.

O deporte é un dereito constitucional que mellora a calidade de vida e a saúde, fomenta o traballo en equipo e o liderado, todos absolutamente relevantes no proceso de empoderamento das mulleres.

A pesar dos avances dos últimos anos perdura o desequilibrio no ámbito do deporte entre homes e mulleres, fundamentalmente no que respecta á práctica dalgúns deportes, na participación en directivas de federacións e clubs deportivos ou mesmo no eido profesional, cunha importante fenda salarial.

Salceda conta cunhas importantes instalacións deportivas compostas por un pavillón polideportivo público aos que se suman os pavillóns do IES Pedras Rubias e o pavillón de Entenza o cal o concello ten conveniado o seu uso coa comunidade de montes da parroquia. O Pavillón municipal de Deportes está perfectamente equipado con todas as pistas regulamentarias para a realización de varios deportes, con duchas, baños, vestiarios, ximnasio e oficinas.

O concello conta con dous campos de fútbol, o do Penedo Redondo e o Campo de fútbol Municipal de A Gándara.

Outras instalacións deportivas relevantes son as pistas polideportivas de Altamira, unha pista de pádel, as piscinas municipais, unha área de calistenia, o circuíto de pump track do Torrón, a pista polideportiva de A Gándara e a área de Teqball.

Compre sinalar que todos os clubs deportivos teñen xestión propia ou ben a través das Escolas Deportivas Municipais (EDM) e a maior parte deles contan con financiamento municipal.

Ademais das Escolas Deportivas hai entidades e asociacións deportivas independentes como o Club Bádminton Caselas, o Club Baloncesto Caselas, o Caselas FC, Club Ciclista Aragonta, entre outros.

Nos últimos anos estase a conseguir un importante crecemento do deporte feminino, ven sexa na aposta individual en deportes de menor fenda de sexo como o badminton, judo ou o tenis, como tamén naqueles deportes colectivos que historicamente estaban masculinizados como o fútbol ou o baloncesto. De feito, na última década conseguíuse formar e estabilizar un equipo de fútbol sala feminino, un equipo de fútbol 8 que a día de hoxe xa obtén importantes logros a nivel local, e a pasada tempada 2023/2024 o CB Caselas por primeira vez na súa historia conseguiu formar un equipo de baloncesto feminino na categoría senior. Se ben é certo que no deporte base cada vez son máis as rapazas que se animan a adentrarse nalgún dos clubs da variada oferta deportiva existente en Salceda.

No plano de igualdade, obsérvase que nos últimos anos as mulleres están acadando maior peso e influencia en cargos directivos dos clubs deportivos de Salceda. Tanto a Balonmán Caselas, O Caselas FC, CB Caselas, así como a Escola de Fútbol Denis Suárez contan con mulleres entre os postos de maior responsabilidade na dirección dos mesmo.

En canto á xestión do uso das instalacións deportivas, estase a traballar na elaboración de protocolos de uso e convivencia nas diferentes instalacións que sirva como documento consensuado e de obrigado cumprimento por toda a comunidade deportiva, onde se recolle un uso axeitado das mesmas e se marca un manual de conducta responsable e de respecto, onde se garantan os comportamentos inclusivos e se minimicen as conductas violentas, racistas, homófobas e machistas.

SEGURIDADE, XESTIÓN URBANA, MOBILIDADE E SUSTENTABILIDADE CON PERSPECTIVA DE XÉNERO

O urbanismo, a mobilidade, a accesibilidade, a xestión do espazo ou a seguridade cidadá requiren da incorporación da perspectiva de xénero.

En 2003 en España elabórase o primeiro manual de urbanismo con perspectiva de xénero e empeza a dar os seus primeiros pasos unha rede de expertas europeas, o que acelerou a aprobación de informes de impacto en plans de urbanismo, mobilidade e seguridade e sensibilizou na necesidade de incorporar actuacións e medidas no deseño do espazo urbano.

O principio de igualdade debe ser considerado estratéxica e transversalmente na formulación da seguridade cidadá con enfoque de xénero dado que as diferenzas por razón de sexo non poden soste a inseguridade da metade da poboación, as mulleres.

A través da seguridade con enfoque de xénero contribuírase a atacar a violencia sexual nestes espazos, respectando os dereitos e garantías de cidadanía e traballando na prevención e nas medidas reactivas pertinentes.

A sensación de inseguridade das mulleres nalgúns espazos públicos, especialmente polas noites, está relacionada coa imposición de patróns de conduta en espazos públicos e privados que lles xera medo para unha circulación libre e limita a súa participación na vida económica, social, cultural e política. Así, a seguridade cidadá non

debe planificarse como un concepto defensivo nin cun enfoque represivo. Ao contrario, debe planificarse baixo un prisma construtivo que cre mecanismos para eliminar a sensación de temor que ten gran relevancia en todas as políticas de seguridade cidadá, especialmente para as mulleres.

Baixo estes conceptos, a Concellería de Igualdade de Salceda de Caselas impulsou en 2022 un Mapa de Puntos Negros para detectar os espazos perigosos, especialmente para as mulleres, e actuar na iluminación de prazas, parques e rúas así como detectar os espazos públicos inseguros e facelos accesibles son accións que contribúen a crear pobos e cidades máis amables e inclusivas.

No cuestionario preguntouse á cidadanía por estes espazos inseguros.

Un 40% sinala que si hai espazos e zonas pouco seguras en Salceda de Caselas nunha porcentaxe maior de homes.

33. CRES QUE HAI ESPAZOS E ZONAS DO MUNICIPIO POUCO SEGURAS, ALGUNHA RÚA, PARQUE, PRAZA OU INSTALACIÓN EN PARTICULAR?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	6	42	48
Si	5	28	33
Non sabe/Non contesta	5	27	32
TOTAL	11	70	81

33. CRES QUE HAI ESPAZOS E ZONAS DO MUNICIPIO POUCO SEGURAS, ALGUNHA RÚA, PARQUE, PRAZA OU INSTALACIÓN EN PARTICULAR?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	12,5%	87,5%	100%
Si	15,2%	84,8%	100%
Non sabe/Non contesta	15,6%	84,4%	100%
TOTAL	13,6%	86,4%	100%

33. CRES QUE HAI ESPAZOS E ZONAS DO MUNICIPIO POUCO SEGURAS, ALGUNHA RÚA, PARQUE, PRAZA OU INSTALACIÓN EN PARTICULAR?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	54,5%	60,0%	59,26%
Si	45,5%	40,0%	40,74%
Non sabe/Non contesta	45,5%	38,6%	39,51%
TOTAL	100%	100%	100%

Un 28% sinalaron estas zonas pouco seguras, 28% de mulleres e 31% de homes.

34. QUE ZONA CONSIDERAS ESPECIALMENTE INSEGURA, POUCO ACCESIBLE, CARENTE DE ILUMINACIÓN OU PERIGOSA NO MUNICIPIO?	HOME	MULLER	TOTAL
Consideraron algunha área	5	27	32
Ningunha resposta	11	71	82
TOTAL	16	98	114

34. QUE ZONA CONSIDERAS ESPECIALMENTE INSEGURA, POUCO ACCESIBLE, CARENTE DE ILUMINACIÓN OU PERIGOSA NO MUNICIPIO?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	15,6%	84,4%	100%
Si	13,4%	86,6%	100%
TOTAL	14,0%	86,0%	100%

34. QUE ZONA CONSIDERAS ESPECIALMENTE INSEGURA, POUCO ACCESIBLE, CARENTE DE ILUMINACIÓN OU PERIGOSA NO MUNICIPIO?	HOME	MULLER	TOTAL
Non	31,3%	27,6%	28,07%
Si	68,8%	72,4%	71,93%
TOTAL	100%	100%	100%

34. REC. RELACIÓN DAS ÁREAS MENCIONADAS, INDICANDO CANTAS VECES SE OBSERVARON	
A zona da gasolinera	1
A zona das pistas de pádel	1
A zona do centro de saúde	1
A zona do colexio Altamira	1
Beirarrúas estreitas e pouca iluminación en Salceda	1
Andes da Devesa	1
Aparcamentos	3
As sendas dos ríos	5
Carreiro do Rollo	1
Fonte das Carballas	1
Matadoiro	1
Os camiños - sendeiros	2
Parada de autobús transformador	1

Parque Gándara	3
Parque Aragonta	1
Parques	1
Pouca vixilancia da policía nas parroquias	1
Praza do Peixe	1
Rúa do Rollo	1
Rúa Pontevedra	1
Rúa Rosalía	1
Tabernanova	1
Zona da escola de música	1
Zona do pavillón	1
Zona do mercado	3
Praza de Abastos	2
Zonas de ocio nocturno	1
Zonas rurais	1

PRINCIPAIS OBXECTIVOS NO PRÓXIMO PLAN DE IGUALDADE

Formulouse outra pregunta de resposta múltiple consistente en sinalar os cinco obxectivos que consideran máis urxentes para promover a igualdade de mulleres e homes en Salceda de Caselas, vencelladas ao Plan de Igualdade.

O máis repetido é o de sensibilizar á sociedade para superar estereotipos e prexuizos machistas, cun 69% das persoas participantes.

Un 60% aposta por valorizar o traballo non remunerado das mulleres e un 56,4% cree necesario mellorar a conciliación da vida laboral, persoal e familiar sendo un 49% a porcentaxe de persoas que creen que hai que mellorar a atención a persoas dependentes, a atención a menores, persoas maiores e persoas con discapacidade, idéntico ao de quen considera que hai que mellorar a atención e prevención da violencia de xénero.

Apenas un 12% apostan polo asociacionismo, un 10% das mulleres.

Hai unha gran fenda de 40 puntos entre ambos sexos nas respostas sobre a necesidade de valorizar o traballo non remunerado das mulleres.

37. EN RELACIÓN CO NOVO PLAN DE IGUALDADE MUNICIPAL, SINALA OS CINCO OBXECTIVOS MÁIS URXENTES PARA PROMOVER A IGUALDADE DE MULLERES E HOMES EN SALCEDA DE CASELAS	HOME	MULLER	TOTAL
---	------	--------	-------

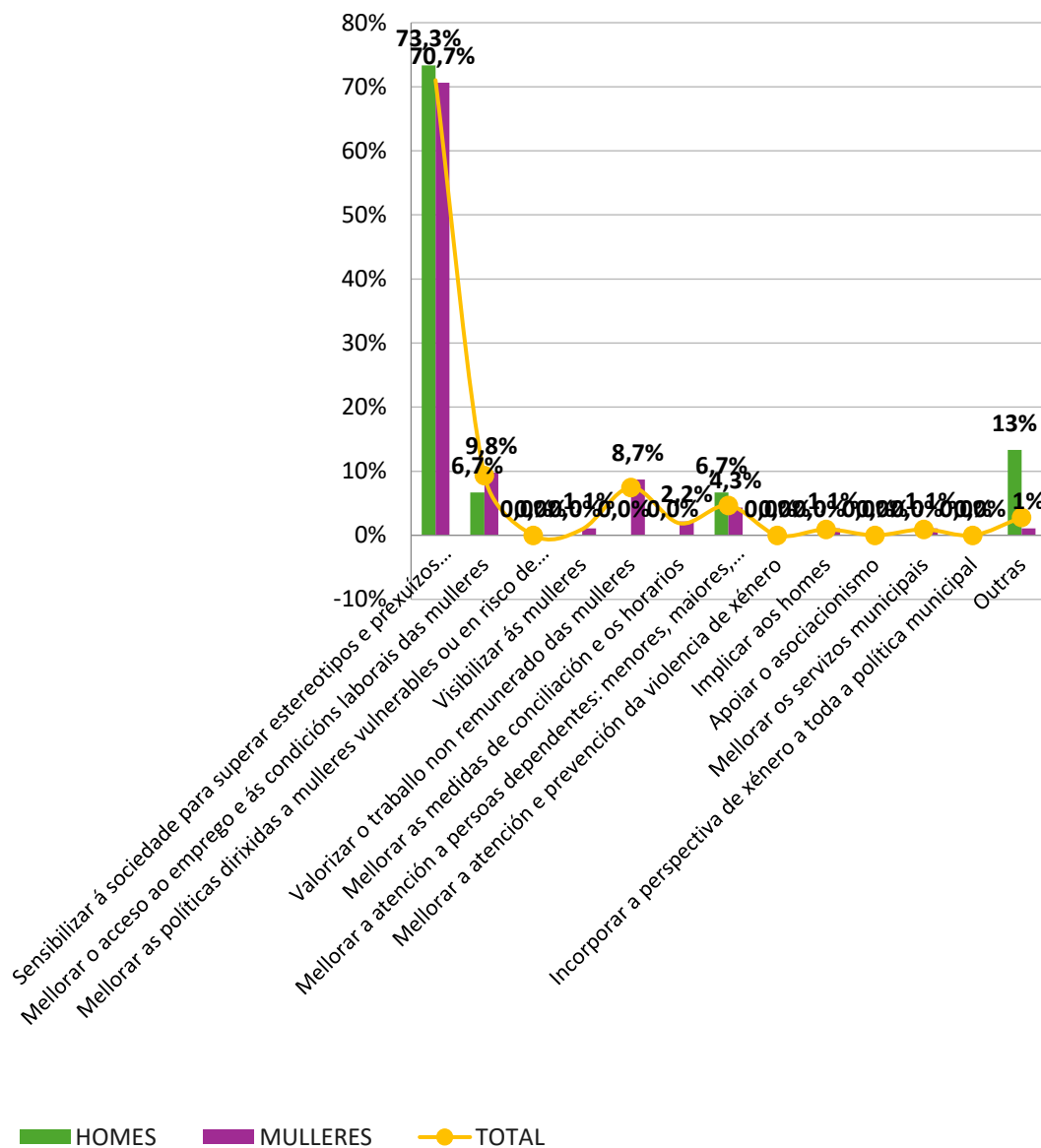
Sensibilizar á sociedade para superar estereotipos e prexuízos machistas	11	65	76
Mellorar o acceso ao emprego e ás condicións laborais das mulleres	1	9	10
Mellorar as políticas dirixidas a mulleres vulnerables ou en risco de exclusión	0	0	0
Visibilizar ás mulleres	0	1	1
Valorizar o traballo non remunerado das mulleres	0	8	8
Mellorar as medidas de conciliación e os horarios	0	2	2
Mellorar a atención a persoas dependentes: menores, maiores, persoas con discapacidade etc.	1	4	5
Mellorar a atención e prevención da violencia de xénero	0	0	0
Implicar aos homes	0	1	1
Apoiar o asociacionismo	0	0	0
Mellorar os servizos municipais	0	1	1
Incorporar a perspectiva de xénero a toda a política municipal	0	0	0
Outras	2	1	3
TOTAL	15	92	107

37. EN RELACIÓN CO NOVO PLAN DE IGUALDADE MUNICIPAL, SINALA OS CINCO OBXECTIVOS MÁIS URXENTES PARA PROMOVER A IGUALDADE DE MULLERES E HOMES EN SALCEDA DE CASELAS	HOME	MULLER	TOTAL
Sensibilizar á sociedade para superar estereotipos e prexuízos machistas	14,5%	85,5%	0%
Mellorar o acceso ao emprego e ás condicións laborais das mulleres	10,0%	90,0%	0%
Mellorar as políticas dirixidas a mulleres vulnerables ou en risco de exclusión	0,0%	0,0%	0%
Visibilizar ás mulleres	0,0%	100,0%	0%
Valorizar o traballo non remunerado das mulleres	0,0%	100,0%	0%
Mellorar as medidas de conciliación e os horarios	0,0%	100,0%	0%
Mellorar a atención a persoas dependentes: menores, maiores, persoas con discapacidade etc.	20,0%	80,0%	0%
Mellorar a atención e prevención da violencia de xénero	0,0%	0,0%	0%
Implicar aos homes	0,0%	100,0%	0%
Apoiar o asociacionismo	0,0%	0,0%	0%

Mellorar os servizos municipais	0,0%	100,0%	0%
Incorporar a perspectiva de xénero a toda a política municipal	0,0%	0,0%	0%
Outras	66,7%	33,3%	0%
TOTAL	14,0%	86,0%	100%

37. EN RELACIÓN CO NOVO PLAN DE IGUALDADE MUNICIPAL, SINALA OS CINCO OBXECTIVOS MÁIS URXENTES PARA PROMOVER A IGUALDADE DE MULLERES E HOMES EN SALCEDA DE CASELAS	HOME	MULLER	TOTAL
Sensibilizar á sociedade para superar estereotipos e prexuizos machistas	73,3%	68,4%	69,1%
Mellorar o acceso ao emprego e ás condicións laborais das mulleres	20,0%	38,9%	36,4%
Mellorar as políticas dirixidas a mulleres vulnerables ou en risco de exclusión	26,7%	31,6%	30,9%
Visibilizar ás mulleres	26,7%	18,9%	20,0%
Valorizar o traballo non remunerado das mulleres	26,7%	65,3%	60,0%
Mellorar as medidas de conciliación e os horarios	46,7%	57,9%	56,4%
Mellorar a atención a persoas dependentes: menores, maiores, persoas con discapacidade etc.	46,7%	49,5%	49,1%
Mellorar a atención e prevención da violencia de xénero	53,3%	48,4%	49,1%
Implicar aos homes	26,7%	35,8%	34,5%
Apoiar o asociacionismo	20,0%	10,5%	11,8%
Mellorar os servizos municipais	26,7%	15,8%	17,3%
Incorporar a perspectiva de xénero a toda a política municipal	26,7%	24,2%	24,5%
Outras	13,3%	3,2%	4,5%
PROMEDIO	33%	36%	36%

**EN RELACIÓN CO NOVO PLAN DE IGUALDADE MUNICIPAL,
SINALA OS CINCO OBXECTIVOS MÁIS URXENTES PARA
PROMOVER A IGUALDADE DE MULLERES E HOMES EN AS
NEVES**

Elaboración propia

A VIOLENCIA DE XÉNERO. RECURSOS E POLÍTICAS. PERCEPCIÓNS.

A violencia de xénero é un problema de dimensión mundial e a violación dos dereitos humanos máis estendida no mundo. Só en España 1288 mulleres foron asasinadas polas súas parellas ou ex parellas ata a data (dende que hai rexistros, 1 de xaneiro de 2003 ata inicios de decembro de 2024), 43 no que vai de ano e 4 en Galicia.

Cabe mencionar que Salceda de Caselas está adscrito ao sistema VioGen, o sistema de seguimento integral en casos de violencia de xénero, dependente do Ministerio do Interior, que se xestiona conxuntamente coa Policía Local. A 25 de novembro de 2024 o sistema recollía en Salceda de Caselas a 24 casos con 22 vítimas confirmadas, sendo tres de nivel medio, sete de nivel baixo e catorce de nivel non apreciado. Tamén se adoptaron medidas con respecto a dous menores vítimas de violencia vicaria.

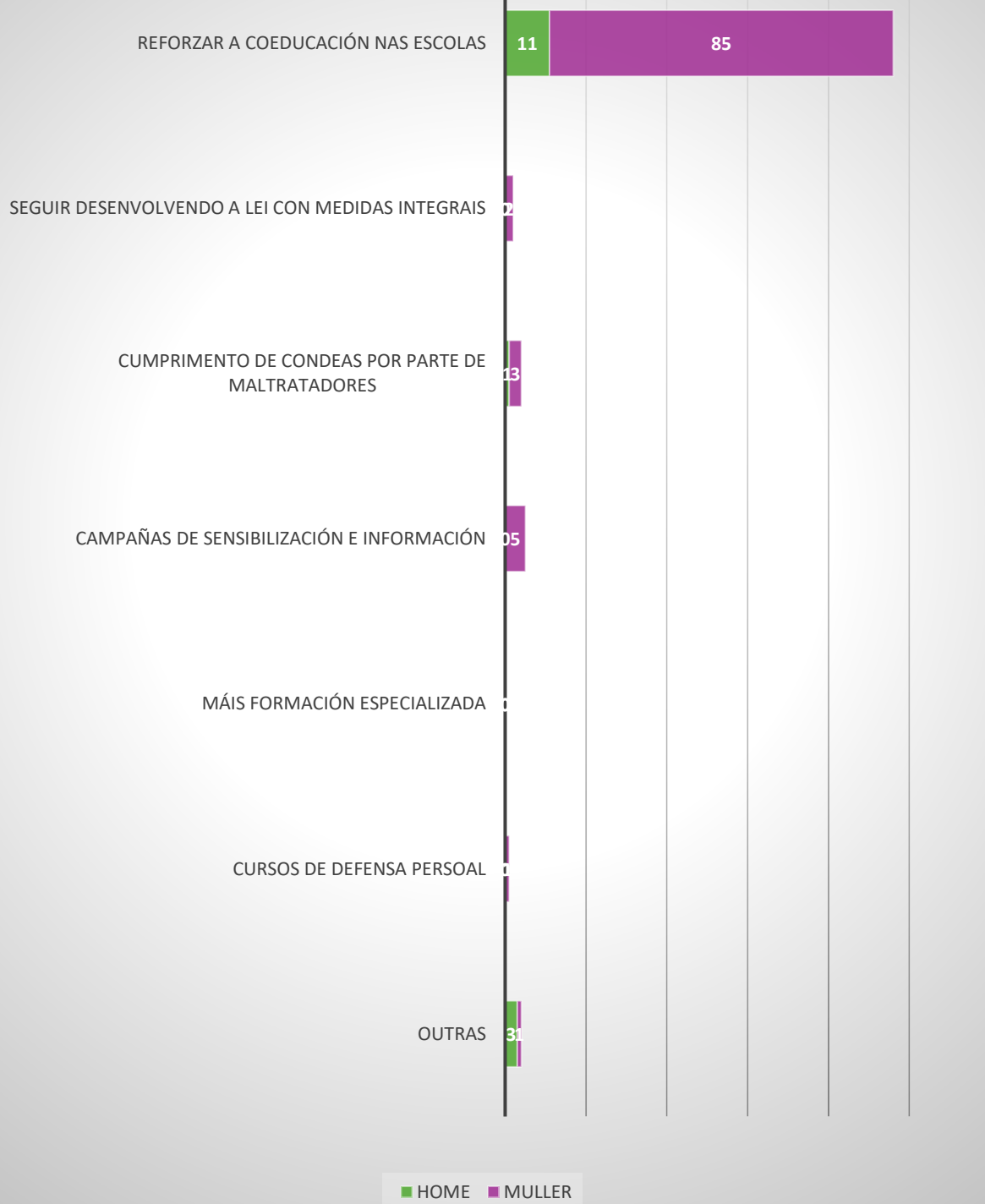
Respecto ao cuestionario, destaca a porcentaxe de mulleres que sinala a importancia da coeducación nas escolas cun contundente 85% para acabar coa violencia de xénero.

A moita distancia, un 4% apostan polas campañas de sensibilización e información (12,5%) e non chegan a un 4% o cumprimento de condenas por parte de maltratadores e outras.

Chama a atención que ninguén sinalara a formación especializada como unha vía axeitada para atallar a violencia contra as mulleres.

38. QUE MEDIDAS CRES QUE HAI QUE REFORZAR PARA ACABAR COA VIOLENCIA DE XÉNERO?	HOME	MULLER	TOTAL
Reforzar a coeducación nas escolas	11	85	96
Seguir desenvolvendo a lei con medidas integrais	0	2	2
Cumprimento de condenas por parte de maltratadores	1	3	4
Campañas de sensibilización e información	0	5	5
Máis formación especializada	0	0	0
Cursos de defensa persoal	0	1	1
Outras	3	1	4
TOTAL	15	97	112

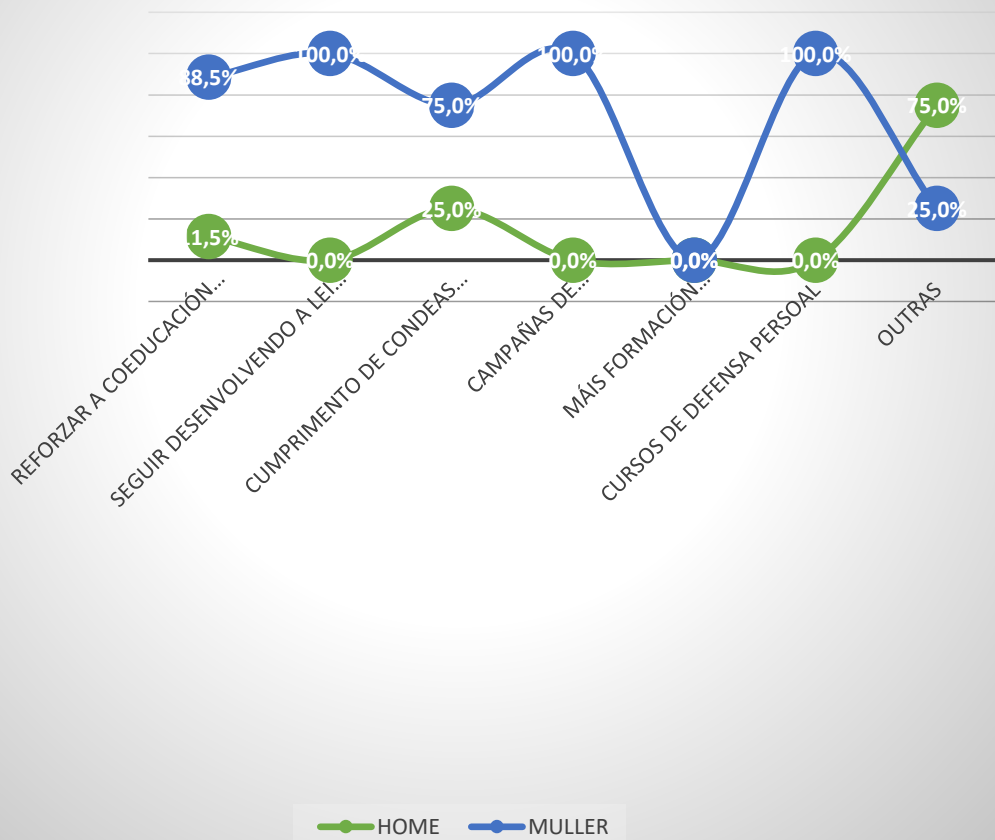
QUE MEDIDAS CRES QUE HAI QUE REFORZAR PARA ACABAR COA VIOLENCIA DE XÉNERO?

Elaboración propia

38. QUE MEDIDAS CRES QUE HAI QUE REFORZAR PARA ACABAR COA VIOLENCIA DE XÉNERO?	HOME	MULLER	TOTAL
Reforzar a coeducación nas escolas	11,5%	88,5%	100%
Seguir desenvolvendo a lei con medidas integrais	0,0%	100,0%	100%
Cumprimento de condenas por parte de maltratadores	25,0%	75,0%	100%
Campañas de sensibilización e información	0,0%	100,0%	100%
Máis formación especializada	0,0%	0,0%	100%
Cursos de defensa persoal	0,0%	100,0%	100%
Outras	75,0%	25,0%	100%
TOTAL	13,4%	86,6%	100%

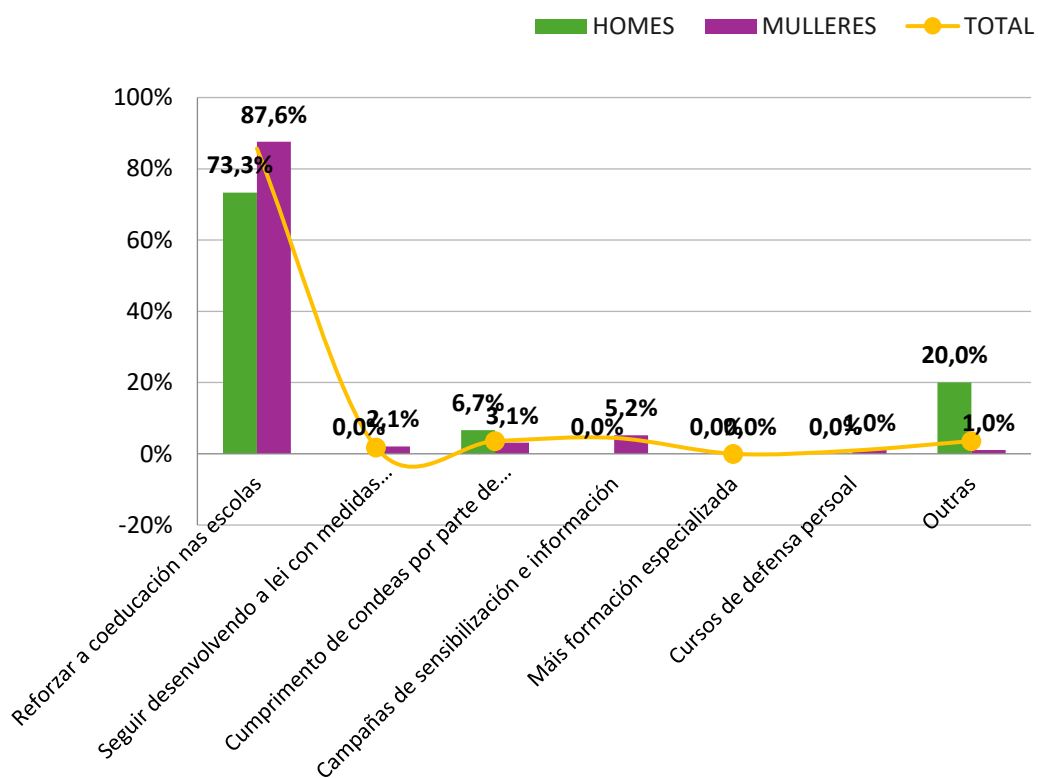
QUE MEDIDAS CRES QUE HAI QUE REFORZAR PARA ACABAR COA VIOLENCIA DE XÉNERO?

Elaboración propia

38. QUE MEDIDAS CRES QUE HAI QUE REFORZAR PARA ACABAR COA VIOLENCIA DE XÉNERO? (pode seleccionar varias opcións)	HOME	MULLER	TOTAL
Reforzar a coeducación nas escolas	73,3%	87,6%	85,71%
Seguir desenvolvendo a lei con medidas integrais	0,0%	2,1%	1,79%
Cumprimento de condenas por parte de maltratadores	6,7%	3,1%	3,57%
Campañas de sensibilización e información	0,0%	5,2%	4,46%
Máis formación especializada	0,0%	0,0%	0,00%
Cursos de defensa persoal	0,0%	1,0%	0,89%
Outras	20,0%	1,0%	3,57%
TOTAL	100%	100%	100%

QUE MEDIDAS CRES QUE HAI QUE REFORZAR PARA ACABAR COA VIOLENCIA DE XÉNERO?

Elaboración propia

Nun cuestionario coma este, que forma parte do diagnóstico dun Plan de Igualdade, entendeuse que era importante incluír un bloque para avaliar as situacións de violencia de xénero en todas as súas formas e afondar no coñecemento sobre os recursos de atención e protección ás vítimas e prevención de todas as formas de violencia de xénero.

Nun bloque amplo do cuestionario preguntouse sobre situacións concretas ou vivencias individuais en torno a violencia de xénero, todas elas recollidas e analizadas dentro deste Informe de Diagnóstico de Igualdade.

Así, 7 mulleres afirman ter presentado denuncia por violencia de xénero. Destas, o 62% sinalou ter presentado esa denuncia ela mesma, un 12% manifesta que foi a súa familia, outro 12% o Centro de Saúde a través dun parte de lesións e na mesma porcentaxe a Policía.

45. SI DENUNCIACHES ALGUNHA VEZ, QUEN PUXO A DENUNCIA?	HOME	MULLER	TOTAL
Eu	1	4	5
A miña familia	0	1	1
O centro de saúde a través dun parte de lesións	0	1	1
A Policía	0	1	1
Un veciño/a	0	0	0
TOTAL	1	7	8

45. SI DENUNCIACHES ALGUNHA VEZ, QUEN PUXO A DENUNCIA?	HOME	MULLER	TOTAL
Eu	20,0%	80,0%	100%
A miña familia	0,0%	100,0%	100%
O centro de saúde a través dun parte de lesións	0,0%	100,0%	100%
A Policía	0,0%	100,0%	0%
Un veciño/a			
TOTAL	12,5%	87,5%	100%

45. SI DENUNCIACHES ALGUNHA VEZ, QUEN PUXO A DENUNCIA?	HOME	MULLER	TOTAL
Eu	100,0%	57,1%	62,50%
A miña familia	0,0%	14,3%	12,50%

O centro de saúde a través dun parte de lesións	0,0%	14,3%	12,50%
A Policía	0,0%	14,3%	12,50%
Un veciño/a	0,0%	0,0%	0,00%
TOTAL	100%	100%	100%

Dúas mulleres recoñeceron ter retirado unha denuncia por violencia de xénero unha vez interposta. Unha por que llo pediu a familia e outra por que manifestou non confiar na xustiza.

46. SE DESPOIS DE DENUNCIAR RETIRACHES A DENUNCIA, INDICA O MOTIVO	HOME	MULLER	TOTAL
El non pode cambiar	0	0	0
Teño medo	0	0	0
Non teño onde ir	0	0	0
Non confío na xustiza	1	1	2
Pedume a miña familia que a retirara	0	1	1
TOTAL	1	1	2

No cuestionario realizáronse unha serie de preguntas relacionadas con diferentes situacións de violencia sexual, para coñecer se algunha das situacións descritas foi vivida polas persoas enquisadas no último ano.

Case un 13% das mulleres sinala que foi bicada unha ou 2 veces sen o seu consentimento.

39. VIVICHES ALGUNHA DAS SEGUINTE SITUACIÓNS NO ÚLTIMO ANO? [Alguén a quen coñecín bicoume sen o meu consentimento]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	12	77	89
1 vez	0	9	9
2 veces	0	4	4
3 veces	0	0	0
Habitualmente	0	0	0
TOTAL	12	90	102

39. VIVICHES ALGUNHA DAS SEGUINTE SITUACIÓNS NO ÚLTIMO ANO? [Alguén a quen coñecín bicoume sen o meu consentimento]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	13,5%	86,5%	100%

1 vez	0,0%	100,0%	100%
2 veces	0,0%	100,0%	100%
3 veces	0,0%	0,0%	0%
Habitualmente	0,0%	0,0%	0%
TOTAL	11,8%	88,2%	100%

39. VIVICHES ALGUNHA DAS SEGUINTE SITUACIÓNS NO ÚLTIMO ANO? [Alguén a quen coñecín bicoume sen o meu consentimento]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	100,0%	85,6%	87,25%
1 vez	0,0%	10,0%	8,82%
2 veces	0,0%	4,4%	3,92%
3 veces	0,0%	0,0%	0,00%
Habitualmente	0,0%	0,0%	0,00%
TOTAL	100%	100%	100%

Un 19% de mulleres afirma que lle tocaron un peito ou o cu sen o seu consentimento unha, dúas ou tres veces no último ano.

39. VIVICHES ALGUNHA DAS SEGUINTE SITUACIÓNS NO ÚLTIMO ANO? [Alguén a quen coñecín tocoume o peito ou o cu sen o meu consentimento]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	13	69	82
1 vez	0	14	14
2 veces	0	4	4
3 veces	0	1	1
Habitualmente	0	0	0
TOTAL	13	88	101

39. VIVICHES ALGUNHA DAS SEGUINTE SITUACIÓNS NO ÚLTIMO ANO? [Alguén a quen coñecín tocoume o peito ou o cu sen o meu consentimento]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	15,9%	84,1%	100%
1 vez	0,0%	100,0%	100%
2 veces	0,0%	100,0%	100%
3 veces	0,0%	100,0%	100%
Habitualmente	0,0%	0,0%	0%
TOTAL	12,9%	87,1%	100%

39. VIVICHES ALGUNHA DAS SEGUINTE SITUACIÓNS NO ÚLTIMO ANO? [Alguén a quen coñecín tocoume o peito ou o cu sen o meu consentimento]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	100,0%	78,4%	81,19%
1 vez	0,0%	15,9%	13,86%
2 veces	0,0%	4,5%	3,96%
3 veces	0,0%	1,1%	0,99%
Habitualmente	0,0%	0,0%	0,00%
TOTAL	100%	100%	100%

Un 1% das mulleres, de feito unha soa muller, apunta a que no último anos obrigáronas dúas veces a practicar sexo oral sen o seu consentimento.

39. VIVICHES ALGUNHA DAS SEGUINTE SITUACIÓNS NO ÚLTIMO ANO? [Alguén a quen coñecín obrigoume a practicar sexo oral sen o meu consentimento]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	13	91	104
1 vez	0	1	1
2 veces	0	0	0
3 veces	0	0	0
Habitualmente	0	0	0
TOTAL	13	92	105

39. VIVICHES ALGUNHA DAS SEGUINTE SITUACIÓNS NO ÚLTIMO ANO? [Alguén a quen coñecín obrigoume a practicar sexo oral sen o meu consentimento]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	12,5%	87,5%	100%
1 vez	0,0%	100,0%	100%
2 veces	0,0%	0,0%	0%
3 veces	0,0%	0,0%	0%
Habitualmente	0,0%	0,0%	0%
TOTAL	12,4%	87,6%	100%

39. VIVICHES ALGUNHA DAS SEGUINTE SITUACIÓNS NO ÚLTIMO ANO? [Alguén a quen coñecín obrigoume a practicar sexo oral sen o meu consentimento]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	100,0%	98,9%	99,05%
1 vez	0,0%	1,1%	0,95%
2 veces	0,0%	0,0%	0,00%

3 veces	0,0%	0,0%	0,00%
Habitualmente	0,0%	0,0%	0,00%
TOTAL	100%	100%	100%

Un 5% de mulleres declarou que foi obrigada a manter relación sexual sen preservativo no último ano. Un 2% sinala que esa situación a viviu dúas veces.

39. VIVICHES ALGUNHA DAS SEGUINTE SITUACIÓNS NO ÚLTIMO ANO? [Alguén a quen coñecín obrigoume a manter relacións sexuais sen preservativo]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	13	85	98
1 vez	0	3	3
2 veces	0	2	2
3 veces	0	0	0
Habitualmente	0	0	0
TOTAL	13	90	103

39. VIVICHES ALGUNHA DAS SEGUINTE SITUACIÓNS NO ÚLTIMO ANO? [Alguén a quen coñecín obrigoume a manter relacións sexuais sen preservativo]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	13,3%	86,7%	100%
1 vez	0,0%	100,0%	100%
2 veces	0,0%	100,0%	100%
3 veces	0,0%	0,0%	0%
Habitualmente	0,0%	0,0%	0%
TOTAL	12,6%	87,4%	100%

39. VIVICHES ALGUNHA DAS SEGUINTE SITUACIÓNS NO ÚLTIMO ANO? [Alguén a quen coñecín obrigoume a manter relacións sexuais sen preservativo]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	100,0%	94,4%	95,15%
1 vez	0,0%	3,3%	2,91%
2 veces	0,0%	2,2%	1,94%
3 veces	0,0%	0,0%	0,00%
Habitualmente	0,0%	0,0%	0,00%
TOTAL	100%	100%	100%

A un 8% das mulleres alguén a quen coñeceron envioulles foto dos xenitais sen preguntar.

39. VIVICHES ALGUNHA DAS SEGUINTE SITUACIÓNS NO ÚLTIMO ANO? [Alguén a quen coñecín envioume fotos dos seus xenitais sen preguntarme]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	11	82	93
1 vez	1	5	6
2 veces	0	2	2
3 veces	1	0	1
Habitualmente	0	0	0
TOTAL	13	89	102

39. VIVICHES ALGUNHA DAS SEGUINTE SITUACIÓNS NO ÚLTIMO ANO? [Alguén a quen coñecín envioume fotos dos seus xenitais sen preguntarme]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	11,8%	88,2%	100%
1 vez	16,7%	83,3%	100%
2 veces	0,0%	100,0%	100%
3 veces	100,0%	0,0%	100%
Habitualmente	0,0%	0,0%	0%
TOTAL	12,7%	87,3%	100%

39. VIVICHES ALGUNHA DAS SEGUINTE SITUACIÓNS NO ÚLTIMO ANO? [Alguén a quen coñecín envioume fotos dos seus xenitais sen preguntarme]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	84,6%	92,1%	91,18%
1 vez	7,7%	5,6%	5,88%
2 veces	0,0%	2,2%	1,96%
3 veces	7,7%	0,0%	0,98%
Habitualmente	0,0%	0,0%	0,00%
TOTAL	100%	100%	100%

Cando se pregunta sobre si unha persoa descoñecida comentou o físico pola rúa, un 31% afirman que lle ocorreu unha, dúas veces e tres veces.

A porcentaxe máis elevada, cun 18%, correspóndense coas que aseguran que lle aconteceu dúas veces.

39. VIVICHES ALGUNHA DAS SEGUINTE SITUACIÓNS NO ÚLTIMO ANO? [Unha persoa descoñecida comentou o meu físico na rúa]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	11	54	65
1 vez	1	7	8
2 veces	1	14	15
3 veces	0	3	3
Habitualmente	0	0	0
TOTAL	13	78	91

39. VIVICHES ALGUNHA DAS SEGUINTE SITUACIÓNS NO ÚLTIMO ANO? [Unha persoa descoñecida comentou o meu físico na rúa]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	16,9%	83,1%	100%
1 vez	12,5%	87,5%	100%
2 veces	6,7%	93,3%	100%
3 veces	0,0%	100,0%	100%
Habitualmente	0,0%	0,0%	0%
TOTAL	14,3%	85,7%	100%

39. VIVICHES ALGUNHA DAS SEGUINTE SITUACIÓNS NO ÚLTIMO ANO? [Unha persoa descoñecida comentou o meu físico na rúa]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	84,6%	69,2%	71,43%
1 vez	7,7%	9,0%	8,79%
2 veces	7,7%	17,9%	16,48%
3 veces	0,0%	3,8%	3,30%
Habitualmente	0,0%	0,0%	0,00%
TOTAL	100%	100%	100%

Incorporáronse preguntas acerca de situacións de violencia de xénero manifestada en diferentes formas, vividas polas mulleres enquisadas ao longo do último ano, unha, dúas ou tres veces.

Un 16% afirma que a súa parella ou ex -parella lle impediu falar con amigos/as ou familiares. Un 1% recoñece sufrir esta situación habitualmente.

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [A túa parella ou ex-parella impediu que algunha vez falaras ou viras a amigos ou familiares?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	11	76	87
1 vez	2	6	8

2 veces	0	3	3
3 veces	0	5	5
Habitualmente	0	1	1
TOTAL	13	91	104

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [A túa parella ou ex-parella impediu que algunha vez falaras ou viras a amigos ou familiares?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	12,6%	87,4%	100%
1 vez	25,0%	75,0%	100%
2 veces	0,0%	100,0%	100%
3 veces	0,0%	100,0%	0%
Habitualmente	0,0%	100,0%	0%
TOTAL	12,5%	87,5%	100%

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [A túa parella ou ex-parella impediu que algunha vez falaras ou viras a amigos ou familiares?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	84,6%	83,5%	83,65%
1 vez	15,4%	6,6%	7,69%
2 veces	0,0%	3,3%	2,88%
3 veces	0,0%	5,5%	4,81%
Habitualmente	0,0%	1,1%	0,96%
TOTAL	100%	100%	100%

Compre sinalar que mais dun 2% de mulleres afirma que a súa parella ou ex-parella lle impediu ter acceso aos cartos dúas veces e case 2% que isto lle acontece de forma habitual.

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [Algunha vez a túa parella ou ex-parella impediu que tiveras acceso aos cartos?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	13	88	101
1 vez	0	0	0
2 veces	0	0	0
3 veces	0	2	2
Habitualmente	0	2	2
TOTAL	13	92	105

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [Algunha vez a túa parella ou ex-parella impediu que tiveras acceso aos cartos?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	12,9%	87,1%	100%
1 vez	0,0%	0,0%	0%
2 veces	0,0%	0,0%	0%
3 veces	0,0%	100,0%	100%
Habitualmente	0,0%	100,0%	100%
TOTAL	12,4%	87,6%	100%

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [Algunha vez a túa parella ou ex-parella impediu que tiveras acceso aos cartos?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	100,0%	95,7%	96,19%
1 vez	0,0%	0,0%	0,00%
2 veces	0,0%	0,0%	0,00%
3 veces	0,0%	2,2%	1,90%
Habitualmente	0,0%	2,2%	1,90%
TOTAL	100%	100%	100%

Un 13% das mulleres sinala que a súa parella ou ex -parella controla ou controlou a súa vestimenta, peiteado ou maquillaxe no último ano. Un 2% di sucede habitualmente.

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [Algunha vez a túa parella ou ex-parella controlou a túa vestimenta, peiteado ou maquillaxe?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	10	79	89
1 vez	1	4	5
2 veces	0	3	3
3 veces	0	3	3
Habitualmente	2	2	4
TOTAL	13	91	104

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [Algunha vez a túa parella ou ex-parella controlou a túa vestimenta, peiteado ou maquillaxe?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	11,2%	88,8%	100%
1 vez	20,0%	80,0%	0%
2 veces	0,0%	100,0%	0%
3 veces	0,0%	100,0%	0%
Habitualmente	50,0%	50,0%	0%

TOTAL	12,5%	87,5%	100%
-------	--------------	--------------	-------------

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [Algunha vez a túa parella ou ex-parella controlou a túa vestimenta, peiteado ou maquillaxe?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	76,9%	86,8%	85,58%
1 vez	7,7%	4,4%	4,81%
2 veces	0,0%	3,3%	2,88%
3 veces	0,0%	3,3%	2,88%
Habitualmente	15,4%	2,2%	3,85%
TOTAL	100%	100%	100%

Un 24% afirma que a súa parella ou ex-parella insultouna aló menos unha vez. Máis dun 2% afirma que estes insultos en público ou privado acontecen habitualmente.

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [Algunha vez a túa parella ou ex-parella insultoute en público ou en privado?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	12	70	82
1 vez	1	9	10
2 veces	0	8	8
3 veces	0	3	3
Habitualmente	0	2	2
TOTAL	13	92	105

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [Algunha vez a túa parella ou ex-parella insultoute en público ou en privado?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	14,6%	85,4%	100%
1 vez	10,0%	90,0%	0%
2 veces	0,0%	100,0%	0%
3 veces	0,0%	100,0%	0%
Habitualmente	0,0%	100,0%	0%
TOTAL	12,4%	87,6%	100%

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [Algunha vez a túa parella ou ex-parella insultoute en público ou en privado?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	92,3%	76,1%	78,10%
1 vez	7,7%	9,8%	9,52%

2 veces	0,0%	8,7%	7,62%
3 veces	0,0%	3,3%	2,86%
Habitualmente	0,0%	2,2%	1,90%
TOTAL	100%	100%	100%

Máis dun 4% das mulleres sinala que a súa parella ou ex-parella empregou a forza para manter relacións sexuais unha, dúas e tres veces.

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [Algunha vez a túa parella ou ex-parella empregou a forza para manter relacións sexuais?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	13	87	100
1 vez	0	2	2
2 veces	0	0	0
3 veces	0	2	2
Habitualmente	0	0	0
TOTAL	13	91	104

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [Algunha vez a túa parella ou ex-parella empregou a forza para manter relacións sexuais?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	13,0%	87,0%	100%
1 vez	0,0%	100,0%	0%
2 veces	0,0%	0,0%	0%
3 veces	0,0%	100,0%	0%
Habitualmente	0,0%	0,0%	0%
TOTAL	12,5%	87,5%	100%

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [Algunha vez a túa parella ou ex-parella empregou a forza para manter relacións sexuais?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	100,0%	95,6%	96,15%
1 vez	0,0%	2,2%	1,92%
2 veces	0,0%	0,0%	0,00%
3 veces	0,0%	2,2%	1,92%
Habitualmente	0,0%	0,0%	0,00%
TOTAL	100%	100%	100%

Un 11% das mulleres que respostaron ao cuestionario declararon que durante o último ano a súa parella ou ex-parella empurrounas, tirounas ao chan ou agarrounas polo pescozo unha, dúas ou tres veces.

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [Algunha vez a túa parella ou ex-parella empurroute, tiroute ao chan ou te agarrou polo pescozo?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	12	82	94
1 vez	0	6	6
2 veces	0	2	2
3 veces	0	2	2
Habitualmente	0	0	0
TOTAL	12	92	104

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [Algunha vez a túa parella ou ex-parella empurroute, tiroute ao chan ou te agarrou polo pescozo?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	12,8%	87,2%	100%
1 vez	0,0%	100,0%	0%
2 veces	0,0%	100,0%	0%
3 veces	0,0%	100,0%	0%
Habitualmente	0,0%	0,0%	0%
TOTAL	11,5%	88,5%	100%

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [Algunha vez a túa parella ou ex-parella empurroute, tiroute ao chan ou te agarrou polo pescozo?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	100,0%	89,1%	90,38%
1 vez	0,0%	6,5%	5,77%
2 veces	0,0%	2,2%	1,92%
3 veces	0,0%	2,2%	1,92%
Habitualmente	0,0%	0,0%	0,00%
TOTAL	100%	100%	100%

Máis do 4% de mulleres afirman que a súa parella ou ex-parella propinoulle unha labazada, golpeouna cos puños ou deulle patadas.

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [Algunha vez a túa parella o ex-parella propinou te unha labazada, golpeoute cos puños ou con patadas?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	13	87	100
1 vez	0	1	1
2 veces	0	1	1
3 veces	0	2	2
Habitualmente	0	0	0
TOTAL	13	91	104

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [Algunha vez a túa parella o ex-parella propinou te unha labazada, golpeoute cos puños ou con patadas?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	13,0%	87,0%	100%
1 vez	0,0%	100,0%	0%
2 veces	0,0%	100,0%	0%
3 veces	0,0%	100,0%	0%
Habitualmente	0,0%	0,0%	0%
TOTAL	12,5%	87,5%	100%

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [Algunha vez a túa parella o ex-parella propinou te unha labazada, golpeoute cos puños ou con patadas?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	100,0%	95,6%	96,15%
1 vez	0,0%	1,1%	0,96%
2 veces	0,0%	1,1%	0,96%
3 veces	0,0%	2,2%	1,92%
Habitualmente	0,0%	0,0%	0,00%
TOTAL	100%	100%	100%

Un 2% das mulleres recoñecen que a súa parella ou ex-parella ás ameazou con coitelos ou pistolas unha, dúas e tres veces.

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [Algunha vez a túa parella ou ex-parella ameazoute cun coitelo ou pistola?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	13	89	102
1 vez	0	2	2
2 veces	0	0	0

3 veces	0	0	0
Habitualmente	0	0	0
TOTAL	13	91	104

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [Algunha vez a túa parella ou ex-parella ameazoute cun coitelo ou pistola?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	12,7%	87,3%	100%
1 vez	0,0%	100,0%	0%
2 veces	0,0%	0,0%	0%
3 veces	0,0%	0,0%	0%
Habitualmente	0,0%	0,0%	0%
TOTAL	12,5%	87,5%	100%

40. RESPONDER ÁS SEGUINTE SITUACIÓNS [Algunha vez a túa parella ou ex-parella ameazoute cun coitelo ou pistola?]	HOME	MULLER	TOTAL
Nunca	100,0%	97,8%	98,08%
1 vez	0,0%	2,2%	1,92%
2 veces	0,0%	0,0%	0,00%
3 veces	0,0%	0,0%	0,00%
Habitualmente	0,0%	0,0%	0,00%
TOTAL	100%	100%	100%

Respecto ao uso dos servizos xurídicos e/ou policiais e o uso que fixeron as mulleres de Salceda que responderon ao cuestionario compre sinalar que

Case un 50% das mulleres foi algunha vez usuaria da Garda Civil, un 20% da Policía Local e un 6% da Policía Nacional, ao Xulgado de Violencia contra a Muller de Vigo, Xustiza Gratuíta e Xulgado de garda.

42. FUN USUARIA NALGUNHA OCASIÓN DE SERVIZOS XURÍDICOS E/OU POLICIAIS.	HOME	MULLER	TOTAL
Xulgado de Violencia contra a Muller de Vigo	0	1	1
Xulgado de garda	0	1	1
Policía Nacional	0	1	1
Garda Civil	0	7	7
Policía Local	2	3	5
Xustiza gratuíta. Colexio de Avogados/as	1	2	3

TOTAL	3	15	18
-------	---	----	----

42. FUN USUARIA NALGUNHA OCASIÓN DE SERVIZOS XURÍDICOS E/OU POLICIAIS	HOME	MULLER	TOTAL
Xulgado de Violencia contra a Muller de Vigo	0,0%	100,0%	100%
Xulgado de garda	0,0%	100,0%	100%
Policía Nacional	0,0%	100,0%	100%
Garda Civil	0,0%	100,0%	100%
Policía Local	28,6%	71,4%	100%
Xustiza gratuíta. Colexio de Avogados/as	20,0%	80,0%	100%
TOTAL	11,1%	88,9%	100%

42. FUN USUARIA NALGUNHA OCASIÓN DE SERVIZOS XURÍDICOS E/OU POLICIAIS	HOME	MULLER	TOTAL
Xulgado de Violencia contra a Muller de Vigo	0,0%	6,60%	7,7%
Xulgado de garda	0,0%	6,6%	7,7%
Policía Nacional	0,0%	6,6%	23,1%
Garda Civil	0,0%	50,0%	76,9%
Policía Local	66,7%	20,0%	53,8%
Xustiza gratuíta. Colexio de Avogados/as	33,3%	40,0%	38,5%
PROMEDIO	17%	40%	35%

Un 58% das mulleres foron usuarias dos servizos sociais e de igualdade e un 33% concretamente dos servizos da Concellería de Igualdade e Benestar Social.

O 14% foron ou son usuarias do CIM de O Porriño.

43. FUN USUARIA NALGUNHA OCASIÓN DE SERVIZOS SOCIAIS E DE IGUALDADE	HOME	MULLER	TOTAL
Fun usuaria nalgunha ocasión de servizos sociais e de igualdade	1	7	8
CIM (O Porriño)	0	2	2
Servizos da Concellería de Igualdade e Benestar Social	1	4	5

Programa de asesoramento e información a mulleres	0	2	2
Servizo autonómico de atención especializada para vítimas	0	0	0
Teléfono 016 e outros servizos estatais de atención especializada para vítimas	1	0	1
TOTAL DE RESPOSTAS MÚLTIPLES	3	15	18
TOTAL	2	12	14

43. FUN USUARIA NALGUNHA OCASIÓN DE SERVIZOS SOCIAIS E DE IGUALDADE	HOME	MULLER	TOTAL
Fun usuaria nalgunha ocasión de servizos sociais e de igualdade	12,5%	87,5%	100%
CIM (O Porriño)	0,0%	100,0%	100%
Servizos da Concellería de Igualdade ou da de Benestar Social	20,0%	80,0%	100%
Programa de asesoramento e información a mulleres	0,0%	100,0%	100%
Servizo autonómico de atención especializada para vítimas	0,0%	0,0%	0%
Teléfono 016 e outros servizos estatais de atención especializada para vítimas	100,0%	0,0%	100%
TOTAL	16,7%	83,3%	100%

43. FUN USUARIA NALGUNHA OCASIÓN DE SERVIZOS SOCIAIS E DE IGUALDADE (pode seleccionar varias opcións):	HOME	MULLER	TOTAL
Fun usuaria nalgunha ocasión de servizos sociais e de igualdade	50,0%	58,3%	57,1%
CIM (O Porriño)	0,0%	16,7%	14,3%
Servizos da Concellería de Igualdade ou da de Benestar Social	50,0%	33,3%	35,7%
Programa de asesoramento e información a mulleres	0,0%	16,7%	14,3%
Servizo autonómico de atención especializada para vítimas	0,0%	0,0%	0,0%
Teléfono 016 e outros servizos estatais de atención especializada para vítimas	50,0%	0,0%	7,1%
PROMEDIO	25%	21%	21%

A valoración na prestación dos servizos é máis alta nas mulleres, cun 43% que considera que se resolveron algunhas cuestións e un 24% sinalaron que foron de moita axuda.

Todos os homes que responderon a esta pregunta sinalaron que estes servizos non foron de ningunha axuda fronte a só un 5% das mulleres que se identificaron con esta resposta.

44. COMO VALORAS OS SERVIZOS PRESTADOS E A AXUDA RECIBIDA?	HOME	MULLER	TOTAL
Foron de moita axuda	0	5	5
Resolveron algunhas cuestións	0	9	9
Non foron de gran axuda	0	3	3
Non foron de ningunha axuda	3	1	4
TOTAL	3	18	21

44. COMO VALORAS OS SERVIZOS PRESTADOS E A AXUDA RECIBIDA?	HOME	MULLER	TOTAL
Foron de moita axuda	0,0%	100,0%	100%
Resolveron algunhas cuestións	0,0%	100,0%	100%
Non foron de gran axuda	0,0%	100,0%	100%
Non foron de ningunha axuda	75,0%	25,0%	100%
TOTAL	14,3%	85,7%	100%

44. COMO VALORAS OS SERVIZOS PRESTADOS E A AXUDA RECIBIDA?	HOME	MULLER	TOTAL
Foron de moita axuda	0,0%	27,8%	23,81%
Resolveron algunhas cuestións	0,0%	50,0%	42,86%
Non foron de gran axuda	0,0%	16,7%	14,29%
Non foron de ningunha axuda	100,0%	5,6%	19,05%
TOTAL	100%	100%	100%

PRINCIPIOS ORIENTADORES DO PLAN

Os principios que orientan as distintas fases de desenvolvemento do Plan de Igualdade serán:

Enfoque dos dereitos humanos: enfoque que se incorpora ás políticas municipais debe garantir que o Concello cumpra coas obrigas legais de respectar, protexer e facer efectivos os dereitos humanos de todas as persoas e que implica a posta en valor da cidadanía.

Transversalidade: o enfoque do mainstreaming ou a transversalidade de xénero como estratexia prioritaria. A desigualdade entre mulleres e homes é un déficit de cidadanía. As cuestións de xénero deben estar presentes en todas as políticas e en todos os programas que se leven a cabo, en todos os niveis e en todas as fases. Implica o compromiso da administración municipal coa consecución dunha igualdade real e efectiva de xénero, de xeito que a discriminación non sexa abordada exclusivamente polas organizacións con competencias en materia de igualdade, senón que sexa un obxectivo a cumprir en cada unha das áreas e programas de competencias que sexan relevantes, sempre que teñan un impacto na vida das persoas.

Participación Colaborativa: canalizarase a participación cidadá na posta en marcha de accións dirixidas á igualdade e especialmente á implicación social e á responsabilidade compartida de toda a cidadanía e as súas organizacións na consecución da igualdade efectiva.

Corresponsabilidade: todas as concellerías de Salceda de Caselas teñen unha responsabilidade na superación das desigualdades entre mulleres e homes polo que deben implicarse activamente na implantación do Plan de Igualdade, colaborando na construción dunha estratexia de intervención integral para o avance cara á igualdade entre mulleres e homes en Salceda de Caselas.

Desenvolvemento Local Sostible: desenvolvemento social e económico que pon no centro do debate e a acción o benestar de todas as mulleres e homes e o respecto ao medio ambiente. Este III Plan de Igualdade alínease coa Axenda 2030 e os ODS, especialmente o ODS 5: “Lograr a igualdade de xénero e empoderar ás mulleres e nenas”.

O *feminismo*: como movemento social e político inspirador das medidas e obxectivos do Plan

O *reequilibrio territorial*: como vertebrador da cohesión social do Concello.

A *formación en igualdade*: unha obriga para o desenvolvemento deste Plan e a consecución dos seus obxectivos.

MEDIDAS DE ACTUACIÓN DO PLAN DE IGUALDADE

O III Plan Municipal de Igualdade entre Mulleres e Homes de Salceda de Caselas 2024-2028 desenvólvese en torno a 10 Eixos Estratéxicos relacionados cos 10 obxectivos xerais e máis detalladamente, cos obxectivos estratéxicos e específicos do Plan.

Todas as medidas do Plan seguen a mesma orde e esquema, o que facilita a súa aplicación e o seu seguimento e avaliación:

Eixos de Actuación:

Obxectivos:

Xerais

Estratéxicos

Específicos

Medida

Área municipal responsable

Indicadores

Recursos para poñela en marcha:

Persoais

Económicos

Materiais

Calendario para implantala:

2025

2026

2027

2028

EIXOS DO PLAN DE IGUALDADE

EIXO 1: Xestión Municipal con Enfoque de Xénero.

Obxectivo Xeral: Consolidar a transversalidade de xénero e aplicar un modelo de planificación municipal que sistematice a incorporación do principio de igualdade.

EIXO 2: Economía e Emprego.

Obxectivo Xeral: Mellorar a presenza das mulleres na economía e no mercado de traballo en condicións de igualdade.

EIXO 3: Conciliación, Corresponsabilidade, Tempos e Coidados

Obxectivo Xeral: Favorecer a conciliación e corresponsabilidade e mellorar o uso do tempo con criterios de igualdade.

EIXO 4: Empoderamento e Participación Social

Obxectivo Xeral: Impulsar o empoderamento individual e colectivo das mulleres e a súa participación.

EIXO 5: Saúde, deporte, benestar e calidade de vida.

Obxectivo Xeral: Mellorar a calidade de vida e a saúde das mulleres de Salceda de Caselas.

EIXO 6: Espazo urbano, vivenda e seguridade.

Obxectivo Xeral: Impulsar o desenvolvemento da mobilidade, a planificación urbana e a seguridade con perspectiva de xénero.

EIXO 7: Formación, Cultura e educación para a igualdade.

Obxectivo Xeral: Reforzar a formación, a cultura e a educación para a igualdade.

EIXO 8: Salceda en marcha contra a violencia de xénero

Obxectivo Xeral: Acadar vidas libres de violencia machista para as mulleres

EIXO 9: Igualdade no Medio Rural

Obxectivo Xeral: Traballar para unha igualdade de oportunidades entre mulleres e homes nas parroquias de Salceda.

EIXO 10: A mocidade

Obxectivo Xeral: A mocidade, principal axente de igualdade

OBXECTIVOS XERAIS

- Consolidar a transversalidade de xénero e aplicar un modelo de planificación municipal que sistematice a incorporación do principio de igualdade.
- Mellorar a presenza das mulleres na economía e no mercado de traballo en condicións de igualdade.
- Favorecer a conciliación e corresponsabilidade e mellorar o uso do tempo con criterios de igualdade.
- Impulsar o empoderamento individual e colectivo das mulleres e a súa participación.
- Mellorar a calidade de vida e a saúde das mulleres de Salceda de Caselas.
- Impulsar o desenvolvemento da mobilidade, a planificación urbana e a seguridade con perspectiva de xénero.
- Reforzar a formación, a cultura e a educación para a igualdade.
- Acadar vidas libres de violencia machista para as mulleres
- Traballar para unha igualdade de oportunidades entre mulleres e homes nas parroquias de Salceda.
- A mocidade, principal axente de igualdade.

EIXO ESTRATÉXICO 1: XESTIÓN MUNICIPAL CON ENFOQUE DE XÉNERO

Con este III Plan de Igualdade entre mulleres e homes de Salceda dáse tamén continuidade ás liñas de traballo transversais iniciadas no II Plan para impulsar a igualdade como principio ético, xurídico e político na xestión municipal.

Como xa se indicou no apartado que recolle os principios, a transversalidade, estratexia dual recoñecida na Plataforma de Beijing, preséntase como un enfoque esencial no deseño e posta en marcha do Plan, que pretende integrar este enfoque en todas as políticas públicas, en todos os procesos de participación cidadá e en todos os servizos municipais. O Consello de Europa definiu esta estratexia en 1991 como “a organización (a reorganización), a mellora, o desenvolvemento e a avaliación dos procesos políticos, de modo que a perspectiva de igualdade de xénero se incorpore en todas as políticas, a todos os niveis e en todas as etapas, polos actores normalmente involucrados na adopción de medidas políticas”.

O artigo 15 da Lei orgánica de igualdade efectiva, establece un mandato para os poderes públicos e a práctica da transversalidade de xénero revelou que a aplicación do enfoque de xénero require un coñecemento da realidade das mulleres e homes que conforman as sociedades contemporáneas, a definición e desenvolvemento de instrumentos ou metodoloxías de intervención, coordinar e avaliar intervencións nos distintos ámbitos da administración, neste caso do Concello, e un compromiso político coa igualdade expresado con claridade.

Este III Plan, tendo presente que neste ámbito non se acadaron os obxectivos plantexados nos anteriores Plans, quérese renovar o impulso ao enfoque de xénero na gobernanza municipal de Salceda.

Ademáis, hai que ter en conta que para a incorporación da perspectiva de xénero na gobernanza local hai que impartir formación que permita ás persoas traballadoras do Concello ter un coñecemento básico das políticas públicas de igualdade e como aplicar o principio de igualdade.

OBXECTIVO XERAL:									
<i>Consolidar a transversalidade de xénero e aplicar un modelo de planificación municipal que sistematice a incorporación do principio de igualdade.</i>									
OBXECTIVO ESTRATÉXICO:									
<i>Incorporar a perspectiva de xénero en toda a política e áreas municipais.</i>									
MEDIDA	Resp. de Execución	Indicadores de avaliación e seguimento	Recursos			Calendario			
			PERS	ECON	MAT.	2025	226	2027	2028
OBXECTIVO ESPECÍFICO:									
<i>Desenvolvemento de mecanismos e ferramentas internas para a perspectiva de xénero</i>									
Desagregar por sexo os datos incluídos en informes, ordenanzas, actividades, plans, proxectos e programas elaborados polo Concello.	Todas as Concellerías e Centros Municipais	N.º documentos que incorporan datos desagregados por sexo e % sobre o total.	X		X				
Introducir nos pliegos de contratación elementos de valoración que permitan ao Concello priorizar a contratación de empresas que contén con Plans de Igualdade, Distintivos de Igualdade e calquera outra medida de impulso do principio de igualdade.	Igualdade Contratación	N.º de pliegos adaptados. N.º empresas presentadas con estas condicións. N.º empresas que cumpran.	X		X				
Iniciar os traballos e dar os primeiros pasos para a elaboración dos orzamentos	Alcaldía Igualdade Facenda	N.º accións. Análise orzamentario Reunións.	X	X	X	X	X	X	

municipais con enfoque de xénero.									
Integrar a perspectiva de xénero nos plans sectoriais e transversais.	Alcaldía Igualdade	N.º accións. Plans Reunións.	X			X	X		
Conxuntamente con entidades locais portuguesas e galegas do entorno de Salceda, presentar un proxecto conxunto a algunha das convocatorias europeas de proxectos transnacionais en materia de igualdade.	Alcaldía Igualdade	Actividades, accións ou programas presentadas ás institucións europeas en materia de igualdade.					X		
OBXECTIVO ESPECÍFICO: <i>Garantir unha comunicación non sexista</i>									
Elaborar e difundir unha Guía para un Uso de linguaxe non sexista na administración municipal.	Alcaldía Igualdade	N.º de guías distribuídas. Datos cualitativos sobre o uso da Guía.	X	X		X			
Revisar os soportes de comunicación municipal, nomeadamente a páxina web e as RRSS e en función do resultado desenvolver as accións que permitan seguir avanzando unha comunicación igualitaria.	Alcaldía Igualdade	Datos da revisión dos soportes e principais conclusións. Datos da revisión da documentación administrativa e principais conclusións	X			X			

Avaliar o impacto de xénero anual das RRSS de Salceda de Caselas e elaborar un informe coas conclusións e sobre as campañas desenvolvidas polo Concello.	Alcaldía Igualdade	Avaliación de impacto de xénero anual e conclusións.	X			X			
Incorporar nos programas e plans municipais de formación unha linguaxe non sexista na denominación de postos e profesións.	Igualdade Emprego	Datos sobre a incorporación nos programas e plans.	X			X			

OBXECTIVO XERAL									
<i>Consolidar a transversalidade de xénero e aplicar un modelo de planificación municipal que sistematice a incorporación do principio de igualdade.</i>									
OBXECTIVO ESPECÍFICO:									
<i>Sensibilizar á cidadanía en materia de igualdade e contra a violencia de xénero.</i>									
Medida	Resp. de Execución	Indicadores de avaliación e seguimento	Recursos			Calendario			
			PERS	ECON	MAT.	2025	2026	2027	2028
Difundir á cidadanía, aos medios de comunicación e a través das redes sociais municipais o III Plan.	Alcaldía Igualdade	N.º de accións de difusión externa. Impactos. N.º de soportes empregados na comunicación	X		X	X			

Enviar o III Plan a todas as entidades de mulleres, sociais, veciñais, culturais, económicas e deportivas de Salceda	Alcaldía Igualdade	N.º de accións de difusión. N.º de entidades participante externa	x			x			
Enviar o III Plan ao centro de saúde, centros educativos e oficinas públicas, A Devesa, CDL O Torrón, Casa da Cultura e espazos nos que se prestan servizos, tanto autonómicos como estatais	Alcaldía Igualdade	N.º de accións de difusión externa do III Plan.	x			x			
Actualizar a Guía Municipal sobre dereitos, deberes e servizos de atención ás mulleres.	Igualdade	Ampliación efectiva da Guía.	x	x	x	x			
Recoñecer a mulleres referentes da historia, particularmente na historia de Salceda e de Galicia, nos espazos públicos da vila como nomes das rúas, esculturas, prazas ou edificios públicos e acadar alomenos un 40% de mulleres sobre o total de nomenclaturas.	Igualdade	Nº mulleres recoñecidas Nº mulleres Nº e tipo de espazos con nomes.	x	x	x	x			
Na páxina web municipal incluír un apartado de IGUALDADE con ligazóns de interese e novas relacionadas.	Igualdade	A web co novo apartado.	x			x			

Realización de actos, eventos e actividades en conmemoración dos días sinalados en materia de igualdade e contra a violencia de xénero.	Igualdade	Nº datas Nº campañas realiz. N.º persoas participante. N.º concellerías	X			X	X	X	X
---	-----------	--	---	--	--	---	---	---	---

OBXECTIVO XERAL									
<i>Consolidar a transversalidade de xénero e aplicar un modelo de planificación municipal que sistematice a incorporación do principio de igualdade.</i>									
OBXECTIVO ESPECÍFICO:									
<i>Promover a igualdade internamente no Concello.</i>									
Medida	Resp. de Execución	Indicadores de avaliación e seguimento	Recursos			Calendario			
			PERS	ECON.	MAT	2025	2026	2027	2028
Enviar o III Plan a todas as áreas do Concello.	Alcaldía	Accións de difusión interna do III Plan.	X			X			
Negociar e aprobar un Plan de Igualdade nos termos recollidos na Lei Orgánica 3/2007, de 22 de marzo, para a Igualdade Efectiva de Mulleres e Homes, no RD 901/2020, de 13 de outubro, polo que se regulan os plans de igualdade e o seu rexistro e no RD 902/2020 de 13 de outubro de Igualdade	Alcaldía Igualdade RLT	Comisión Negociadora do Plan de Igualdade. O Plan aprobado co informe diagnóstico e as medidas incluídas.	X		X	X			

Retributiva entre Mulleres e Homes.									
Impartir un curso formativo dirixido ao persoal do Concello sobre a perspectiva de xénero nas políticas públicas.	Igualdade Persoal	Nº asistentes Valoración.	X		X				
Impartir formación en políticas públicas de igualdade a toda a plantilla.	Igualdade Persoal	Nº asistentes Valoración.	X		X				
Promoción de relacións laborais libres de acoso sexual e por razón de sexo, aplicando medidas de prevención e de atención, así como a información e formación especializada nesta materia	Igualdade Persoal	Nº medidas de prevención aplicadas. Nº medidas de info.	X				X		
Incluír a igualdade nos contidos específicos dos temarios de probas de acceso ao emprego público no Concello de	Alcaldía Igualdade Persoal.	Nº temarios con contidos de igualdade,	X			X	X		

Salceda de Caselas e para os procesos de promoción interna.								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

EIXO ESTRATÉXICO 2: AUTONOMÍA ECONÓMICA E EMPREGO.

O aumento da participación das mulleres no mercado laboral constitúe un compoñente importante do cambio social producido nos últimos anos. Pero este proceso non se levou a cabo en igualdade de condicións entre ambos sexos xa que estivo pragado de barreiras e dificultades para as mulleres con consecuencias como dobre xornada, segregación vertical e horizontal, fenda salarial, maior precariedade laboral, etc.

Estas fendas de xénero no emprego están relacionadas coa persistencia de desigualdades estruturais derivadas da sociedade patriarcal dunha estrutura produtiva na que aínda pesa a división sexual do traballo.

Non cabe dúbida dos avances legislativos das últimas décadas, orientados a superar estas fendas de sexo no emprego e promover a corresponsabilidade de homes e mulleres pero aínda así, toca seguir despregando políticas públicas, con programas para mellorar a empregabilidade das mulleres, promover a igualdade nas empresas e recoñecer os dereitos de conciliación persoal, familiar e laboral.

Os principais indicadores de actividade económica como a taxa de actividade, de paro ou de temporalidade se relacionan coa feminización da pobreza e a maior vulnerabilidade das mulleres.

Superar as fendas de xénero suporía un aumento dos beneficios económicos, por exemplo, o crecemento do PIB, maior produtividade e unha redución da pobreza e a vulnerabilidade nos fogares.

OBXECTIVO XERAL: mellorar a presenza das mulleres na economía e no mercado de traballo en condicións de igualdade.									
OBXECTIVO ESPECÍFICO:									
<i>Mellorar e impulsar a autonomía económica das mulleres</i>									
MEDIDA	Resp. de Execución	Indicadores avaliación e seguimento	Recursos			Calendario			
			PERS.	ECO.	MAT	2025	2026	2027	2028
Crear conxuntamente co CDL O Torrón, itinerarios personalizados e accións grupais para mulleres maiores de 45 anos, desempregadas de longa duración, mozas con baixos niveis formativos, migrantes, con discapacidade e en situación de vulnerabilidade económica e social.	Igualdade Emprego CDL O Torrón	Nº mulleres ensartadas por actuacións dos itinerarios. Nº mulleres atendidas en orientación laboral e % de vulnerabilidade.	X		X				
Analizar e difundir a situación laboral do Emprego feminino en Salceda.	Igualdade Emprego CDL O Torrón	Nº de informes realizados. Canles de difusión.	X						
Analizar as necesidades de man de obra nas empresas do entorno para facilitar a intermediación laboral, asegurando a	Igualdade Emprego CDL O Torrón	Nº empresas analizadas. Nº empresas con ofertas.	X						

ruptura de roles sexistas.		Nº ofertas de traballo captadas. Roles detectados.							
Celebrar unha xornada de análise da situación laboral das mulleres en Salceda co gallo de fomentar a reflexión e o intercambio de experiencias.	Alcaldía Igualdade Emprego CDL O Torrón	A xornada realizada. Nº e % de homes e mulleres asistentes. Enquisa de avaliación da xornada.	X	X	X				
Desenvolver accións para a captación e formación de mulleres para inverter tendencia de infrarrepresentación en varios sectores económicos.	Igualdade Emprego CDL O Torrón	Accións identificadas e transferidas.	X	X	X				
Apoiar as iniciativas de autoemprego e emprendemento das mulleres.	Igualdade Emprego CDL O Torrón	Accións de apoio Participantes							
Difundir experiencias de novos xacementos de emprego xestionados por mulleres.	Alcaldía Igualdade Emprego CDL O Torrón	Experiencias difundidas.							

OBXECTIVO XERAL: mellorar a presenza das mulleres na economía e no mercado de traballo en condicións de igualdade.

OBXECTIVO ESPECÍFICO:

Perspectiva de xénero na política de emprego

MEDIDA	Resp. de Execución	Indicadores de avaliación e seguimento	Recursos			Calendario			
			PERS.	ECO.	MAT	2025	2026	2027	2028

Aplicar a perspectiva de xénero no deseño dos programas formativos para o Emprego.	Igualdade Emprego CDL O Torrón	Adaptación de horarios, lugares de celebración, recursos de coidados. % de mellora na asistencia de mulleres aos cursos.	x						
Analizar os factores que xeran a discriminación das mulleres na búsqueda de Emprego en Salceda e localidades do entorno.	Igualdade Emprego CDL O Torrón	Nº de factores de discriminación identificados.	x						
Incorporar a perspectiva de xénero na política de Emprego público municipal.	Igualdade Emprego CDL O Torrón								
Impulsar un estudo para coñecer o impacto da pobreza en Salceda, nomeadamente das mulleres, tendo en conta as diferentes situacións de vulnerabilidade.	Igualdade Benestar Social Emprego								

OBXECTIVO XERAL: mellorar a presenza das mulleres na economía e no mercado de traballo en condicións de igualdade.									
OBXECTIVO ESPECÍFICO:									
<i>Deseñar accións positivas para o empoderamento económico</i>									
MEDIDA	Resp. de Execución	Indicadores de avaliación e seguimento	Recursos			Calendario			
			PERS.	ECO.	MAT	2025	2026	2027	2028

<p>Apoyo ás iniciativas empresariais lideradas por mulleres mediante asesoramento e visualización co fin de informar e orientar sobre modelos produtivos innovadores, sectores emerxentes e iniciativas de desenvolvemento sostible.</p>	<p>Alcaldía Igualdade Emprego</p>							
<p>Firma de convenios de colaboración con axentes clave para o desenvolvemento de proxectos que promovan a Igualdade das mulleres de Salceda de Caselas.</p>	<p>Alcaldía Igualdade Emprego</p>							
<p>Analizar a fenda salarial nas empresas de Salceda.</p>	<p>Alcaldía Igualdade Emprego</p>							
<p>Recoñecer ás empresas que destacan polo desenvolvemento de boas prácticas en igualdade das mulleres</p>	<p>Alcaldía Igualdade</p>							
<p>Incentivar a integración da Igualdade nas empresas locais a través de formación e material informativo sobre a lexislación en materia de igualdade na empresa como diagnósticos de igualdade, plans de igualdade, auditorías salariais e os recursos e axudas das administracións para poñelos en marcha.</p>	<p>Alcaldía Igualdade Emprego</p>							

Impulsar un Encontro Anual de Mulleres na Economía co gallo de xerar redes, debate e apoio entre asistentes, administracións e entidades.	Alcaldía Igualdade Formación e emprego.					
---	---	--	--	--	--	--

EIXO 3: CONCILIACIÓN, CORRESPONSABILIDADE, TEMPOS E COIDADOS

Acadar a corresponsabilidade social e a efectividade das canles e recursos para que mulleres e homes poidan conciliar a vida persoal, familiar e laboral é fundamental para acadar a igualdade.

A última estatística sobre usos do tempo denominadas “Usos do tempo e enquisa do emprego do tempo” as mulleres adican menos tempo que os homes a todas as categorías de actividades salvo aquelas que teñen que ver co coidado do fogar e da familia, sendo en 2010, unha media diaria de 4 h 7’ fronte a 1 h 54’ para mulleres e homes respectivamente.

É imposible mudar a situación se antes non se racha a actual división sexual do traballo e se desmonta a idea da conciliación como un problema exclusivo das mulleres. De feito, a gran maioría das mulleres en situación de inactividade levan anos alegando non buscar emprego por ter que coidar menores ou persoas dependentes.

OBXECTIVO XERAL:									
<i>Favorecer a conciliación e corresponsabilidade e mellorar o uso do tempo con criterios de igualdade.</i>									
OBXECTIVO ESTRATÉXICO:									
<i>Deseñar accións para a corresponsabilidade e a conciliación.</i>									
MEDIDA	Resp. de Execución	Indicadores de avaliación e seguimento	Recursos			Calendario			
			PERS	ECO.	MAT	2025	2026	2027	2028
OBXECTIVO ESPECÍFICO:									
<i>Crear novos recursos para a corresponsabilidade.</i>									
Crear un programa de acompañamento e apoio económico para familias monomarentais e monoparentais con menores a cargo especialmente dirixidas ás que están en situación de especial vulnerabilidade.	Igualdade Benestar Social	Recursos prestados. Persoas beneficiarias desagregadas por sexo Menores beneficiarios/as.	X	X			X		
Establecer acceso prioritario a recursos de conciliación das mulleres coas que se ven intervindo a través de diversos programas municipais como Xuntas, asistencia xurídica, PIE, Obradoiro ou sexan receptoras da RISGA, a Renda Mínima ou os servizos sociais e de igualdade entendan necesario no seu proceso de inserción social e laboral.	Igualdade Benestar Social Emprego	Recursos Nº participantes Programa de orixe.	X			X			
Crear un servizo de apoio á conciliación da vida persoal, familiar e laboral nas actividades culturais, de lecer e deportivas que organice o Concello.	Igualdade Benestar Social	N.º de servizos de apoio ofertados. Persoas usuarias % por sexo							

Incluír na programación festiva espazos para a conciliación.	Igualdade Benestar Social	N.º de servizos de apoio ofertadas Persoas usuarias % por sexo							
Seguir reforzando e ampliando a cobertura dos Campamentos de Verán e Nadal e outras etapas estivais.	Igualdade Benestar Social	N.º de servizos Horarios Nenos e nenas usuarias % por sexo							
Reforzar os servizos de ludoteca.	Igualdade Benestar Social	N.º de servizos Horarios Nenos e nenas usuarias % por sexo							
OBXECTIVO ESPECÍFICO:									
<i>Sensibilización e formación en materia de corresponsabilidade e conciliación</i>									
Facer unha campaña sobre conciliación e corresponsabilidade dirixida á cidadanía	Igualdade	Campaña realizada. Materiais	X	X		X			
Promocionar o rol dos homes cuidadores para o fomento da corresponsabilidade mediante Obradoiros nas parroquias, nas ANPAS e con accións concretas na campaña á que se fai referencia no punto anterior.	Igualdade	Accións de promoción. Participantes. Materiais	X		X		X		
Seguir deseñando co comunidade educativa no marco da Escola de Familias, a programación de actividades sobre a conciliación da vida	Igualdade Educación	Campaña realizada. Materiais Participantes.	X	X			X		

laboral, persoal e familiar.								
------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

OBXECTIVO XERAL:									
<i>Favorecer a conciliación e corresponsabilidade e mellorar o uso do tempo con criterios de igualdade.</i>									
OBXECTIVO ESTRATÉGICO:									
<i>Os coidados e o tempo: impulsar o recoñecemento do coidados e unha reorganización xusta dos tempos</i>									
MEDIDA	Resp. de Execución	Indicadores de avaliación e seguimento	Recursos			Calendario			
			PERS	ECO.	MAT	2025	2026	2027	2028
OBXECTIVO ESPECÍFICO:									
<i>Deseñar e realizar accións para mellorar o sistema de coidados de Salceda</i>									
Medir o impacto económico dos coidados na vila.	Igualdade Benestar Social	Resultados e indicadores do estudo realizado							
Elaborar un informe bianual sobre as necesidades básicas do coidado das persoas en Salceda, tanto as coidadas como as coidadoras, para garantir o seu benestar físico e emocional.	Igualdade Benestar Social Ensino	Diagnóstico realizado. Resultados máis importantes.							
Crear un novo servizo destinado á conciliación que facilite o acceso ao tempo libre, a cultura ou o deporte	Igualdade Benestar Social	Espazos creados. Persoas beneficiarias desagregadas por sexo.							

OBXECTIVO ESPECÍFICO:									
<i>Poñer en valor e visibilizar o sistema de cuidados e ás persoas cuidadoras en Salceda de Caselas</i>									
Deseñar accións para a posta en valor das tarefas dos cuidados, polo seu impacto económico e polo impacto emocional no benestar das persoas.	Igualdade Benestar Social	Accións							
Visibilizar, sensibilizar e educar sobre a importancia que teñen as persoas cuidadoras no mantemento da vida na vila.	Igualdade Benestar Social	Accións							

OBXECTIVO XERAL:									
<i>Favorecer a conciliación e corresponsabilidade e mellorar o uso do tempo con criterios de igualdade.</i>									
OBXECTIVO ESTRATÉXICO:									
<i>Os cuidados e o tempo: impulsar o recoñecemento do cuidados e unha reorganización xusta dos tempos</i>									
MEDIDA	Resp. de Execución	Indicadores de avaliación e seguimento	Recursos			Calendario			
			PERS	ECO.	MAT	2025	2026	2027	2028
OBXECTIVO ESPECÍFICO:									
<i>Os tempos na vila, sinatura pendente para a igualdade.</i>									
Estudar os horarios e usos do tempo na vila para, si fora o caso, proceder a modificar aqueles horarios de servizos públicos que dificultan a conciliación da vida laboral, persoal e familiar.	Igualdade	N.º de resultados e indicadores do Estudo. N.º servizos públicos e horario analizado horarias.							

Elaborar unha Enquisa Municipal de Usos do Tempo no Deporte, as Actividades Culturais e no Uso das Tecnoloxías como móbil, tablets...	Igualdade	N.º de resultados e indicadores da enquisa.						
---	-----------	---	--	--	--	--	--	--

EIXO 4: EMPODERAMENTO E PARTICIPACIÓN SOCIAL

Na xa citada Conferencia de Pekín de 1995 acuñouse o termo *empoderamento* para referirse ao proceso polo que as mulleres adquiren ferramentas e capacidades para asumir seguridade, poder e participación na vida social, política e económica, tomando decisións, resolvendo asuntos e mellorando a súa posición.

O liderado e a participación das mulleres seguen a ser un reto pendente dado que as mulleres seguen sen ocupar o lugar que lles corresponde en postos directivos, en cargos electos, na administración pública, no sector privado ou no mundo académico.

No actual contexto, cando posturas negacionistas e figuras misóxinas de relevancia mediática, política e económica están obtendo un gran protagonismo, as mulleres con liderazgo e propostas son esenciais en todos os niveis e eidos da sociedade.

OBXECTIVO XERAL:									
<i>Impulsar o empoderamento individual e colectivo das mulleres e a súa participación.</i>									
OBXECTIVO ESTRATÉXICO:									
<i>Crear espazos e procesos de traballo para mellorar a participación</i>									
MEDIDA	Resp. de Execución	Indicadores de avaliación e seguimento	Recursos			Calendario			
			PERS.	ECO	MA T	2025	2026	2027	2028

OBXECTIVO ESPECÍFICO:								
<i>Crear consello de participación</i>								
Crear o Consello Local das Mulleres.	Alcaldía Igualdade	Nº asociacións que compoñen Nº expertas Nº reunións celebradas						
OBXECTIVO ESPECÍFICO:								
<i>Poñer en marcha políticas de fomento da participación</i>								
Programa de Apoio á Participación Social en Salceda de Caselas.	Igualdade	Programa desenvolvemento Memoria de actividades						
Inclusión nas convocatorias de axudas a entidades culturais unha cláusula sobre proxectos que promovan a igualdade.	Igualdade Cultura	% de subvencións que inclúen a cláusula sobre o total.						

OBXECTIVO XERAL:									
<i>Impulsar o empoderamento individual e colectivo das mulleres e a súa participación.</i>									
OBXECTIVO ESTRATÉXICO:									
<i>Visibilizar ás mulleres</i>									
MEDIDA	Resp. de Execución	Indicadores de avaliación e seguimento	Recursos			Calendario			
			PERS.	ECO	MA T	2025	2026	2027	2028
Elaborar material audiovisual sobre mulleres referentes na transformación e historia de Salceda e do seu entorno, tendo en conta a memoria democrática e feminista.	Alcaldía Igualdade	Material elaborado.							

Recoñecemento anual a mulleres empoderadas nos eidos social, cultural, profesional, político e empresarial.	Alcaldía Igualdade	Os actos de recoñecemento. Nº mulleres recoñecidas							
Visibilizar a mulleres deportistas e poñer en valor os seus logros a través dunha campaña en centros educativos, deportivos e culturais da vila e as súas parroquias.	Igualdade Deportes	N.º de accións postas en marcha coa campaña							
Crear un espazo urbano para o recoñecemento e memoria das mulleres vítimas da violencia de xénero como acción de reparación e pedagogía social.	Alcaldía Igualdade								

EIXO 5: SAÚDE, DEPORTE, BENESTAR E CALIDADE DE VIDA.

A Organización Mundial da Saúde (OMS) define a saúde como un estado de completo benestar físico, mental e social e non só a ausencia de enfermidades. Así, propón diferentes hábitos saudables, xunto cunha alimentación adecuada, como exercicio, descanso, hixiene e a supresión de hábitos tóxicos, a necesidade de equilibrio interno, un adecuado nivel de autoestima, unha axeitada relación co medio natural e especialmente co grupo humano do que forma parte. En todos estes aspectos da vida das persoas, a variable sexo incide transversalmente, e tanto as investigacións como os informes estatísticos oficiais sinalan diferenzas significativas entre mulleres e homes.

O mesmo organismo define a calidade de vida como a percepción que un individuo ten do seu lugar na existencia, no contexto da cultura e sistema de valores no que vive e en relación cos seus obxectivos, expectativas, normas e preocupacións e inclúe aspectos como a saúde física, o estado psicolóxico, o nivel de independencia, as relacións sociais e a relación cos elementos esenciais do medio.

Pola súa banda, hai que salientar que o deporte é un dereito constitucional que mellora a calidade de vida e a saúde, fomenta o traballo en equipo e o liderado, todos absolutamente relevantes no proceso de empoderamento das mulleres.

A pesar dos avances dos últimos anos perdura o desequilibrio no ámbito do deporte entre homes e mulleres, fundamentalmente no que respecta á práctica dalgúns deles, na participación en directivas de federacións e clubs deportivos ou mesmo no eido profesional, cunha importante fenda salarial.

OBXECTIVO XERAL: mellorar a calidade de vida e a saúde

das mulleres de Salceda de Caselas.

OBXECTIVO ESPECÍFICO: implantar medidas específicas dirixidas a mellorar a saúde das mulleres									
MEDIDA	Resp. de Execución	Indicadores de avaliación e seguimento	Recursos			Calendario			
			PERS.	ECO.	MA T	2025	2026	2027	2028
Programa de Escola de Xénero e Saúde	Igualdade Saúde	Medidas Accións de colaboración co Centro de Saúde.							
Formar en talleres ás mulleres sobre o concepto de saúde integral para acadar o benestar físico, psicolóxico e social ao longo do seu ciclo vital.	Igualdade Saúde	Cursos Asistentes Persoas beneficiarias desagregadas por sexo							
Promover modelos de vida alimentarios e de consumo, dende una perspectiva de xénero.	Igualdade Saúde	N.º accións de promoción da saúde con enfoque de xénero impulsadas.							
Inclusión no programa de Escola de Familias contidos sobre coeducación, educación para a saúde, educación en positivo e educación afectivo-sexual.	Igualdade Saúde Ensino	Cursos Asistentes Persoas beneficiarias desagregadas por sexo							
Impulsar mediante obradoiros a saúde emocional, a saúde mental e a súa autoestima das mulleres, con énfase no ciclo vital.	Igualdade Saúde	Cursos Asistentes desagregadas por sexo							
Previr a automedicación das mulleres a través de actuacións concretas conxuntamente co	Igualdade Saúde	Medidas Accións de colaboración co Centro de Saúde.							

Centro de Saúde e colectivos.									
Ter en conta no deseño dos obradoiros a dispersión poboacional e continuar celebrando actividades nas parroquias.	Igualdade Saúde Participación cidadá	Nº obradoiros e nº asistentes por idade e parroquias							
Analizar a prevalencia das enfermidades de alto impacto nas mulleres a nivel local conxuntamente co Centro de Saúde.	Igualdade Saúde	Nº de resultados e indicadores do Estudo. Nº servizos públicos e horario analizado horarias.							
Conmemorar o día 19 de outubro, Día Internacional do Cancro de Mama.	Igualdade Saúde Ensino	Nº accións de sensibilización. Nº accións de información e visibilización. Nº accións de prevención. Nº persoas participantes por sexo. Nº asociacións participantes.							
Promover charlas no Centro de Saúde sobre os coidados familiares e o acompañamento nas últimas etapas da vida.	Igualdade Saúde								

OBXECTIVO XERAL: mellorar a calidade de vida e a saúde das mulleres de Salceda de Caselas.

OBXECTIVO ESPECÍFICO:

Fomentar a participación das mulleres e das nenas no deporte.

MEDIDA	Resp. de Execución	Indicadores de avaliación e seguimento	Recursos			Calendario			
			PERS.	ECO	MAT	2025	2026	2027	2028
Poñer en marcha competicións deportivas na vila buscando o equilibrio entre as competicións femininas e masculinas e promover actividades deportivas mixtas, tanto nas Escolas deportivas, como no deporte adulto	Igualdade Deportes	N.º de accións N.º de escolas, entidades e clubs deportivos implicados. N.º eventos deportivos con lemas e imaxes igualitarias.							
Realizar campañas de visibilización do deporte feminino.	Igualdade Deportes								
Realizar accións formativas en materia de igualdade e violencia de xénero nas escolas deportivas municipais.	Igualdade Deportes	Nº deportistas formadas(ps. Clubs dos que forman parte							
Impartir accións formativas en materia de igualdade e violencia de xénero dirixidas ao persoal docente e monitores e monitoras das escolas deportivas e clubs.	Igualdade Deportes	Nº persoas formadas Clubs dos que forman parte							
Poñer en marcha un Protocolo de Uso, Respecto e Tempos nas Instalacións Deportivas con perspectiva de xénero para previr e loitar	Deportes	N.º de accións de sensibilización realizadas. N.º de escolas, entidades e							

contra comportamentos racistas, xenófobos, LGTBifobos e machistas		clubs deportivos implicados.							
Fomentar a participación das mulleres nas xuntas directivas dos clubs deportivos e nas entidades deportivas da vila e traballar por unha presenza equilibrada de mulleres e homes nas porcentaxes de socios e socias.	Deportes Igualdade	% mulleres nas directivas dos clubs e entidades deportivas locais. N.º de socios/as nos clubs deportivos e % por sexo.							
Apoiar ás mulleres deportistas e promocionar os beneficios do deporte como factor para o empoderamento.	Igualdade Deportes	Nª deportistas visibilizadas.							

EIXO 6: ESPACIO URBANO, VIVENDA E SEGURIDADE

OBXECTIVO XERAL: Impulsar o desenvolvemento da mobilidade, a planificación urbana e a seguridade con perspectiva de xénero.								
OBXECTIVO ESPECÍFICO: <i>Traballar pola vila cunha mirada de xénero</i>								
MEDIDA	Resp. de Execución	Indicadores de avaliación e seguimento	Recursos			Calendario		
			PERS.	ECO.	MA T	2025	2026	2027
Facer propostas ao Plan de Mobilidade que incorporen a perspectiva de xénero.	Igualdade Urbanismo	N.º de revisións e proposta N.º de indicadores de xénero introducidos no Plan de Mobilidade.						
Nas licitacións públicas a empresas, incluír como criterios de valoración para a contratación de obras, equipamentos urbanos, parques e xardíns, cun deseño con perspectiva de xénero.	Igualdade Urbanismo	N.º de criterios introducidos.						
Impulsar a identificación e aplicación de criterios de ordenación do territorio, xestión dos recursos naturais, planificación urbanística e de acceso e deseño da vivenda, espazos públicos e transporte sostibles con perspectiva de xénero.	Igualdade Urbanismo	N.º de criterios introducidos por áreas.						

Crear un Grupo Focal para analizar as necesidades e intereses das mulleres no deseño da vila e de todas as parroquias do Concello.	Igualdade Urbanismo	Nº persoas no Grupo Focal. Nº reunións. Propostas							
Retirar e no seu caso substituír a sinalética urbana e dos edificios públicos que sexa sexista, transmita roles de xénero, vincule os cargos a un sexo determinado ou vincule o símbolo das mulleres as tarefas de coidados.	Igualdade Urbanismo	Nº elementos detectados Nº elementos substituídos..							
Analizar e reforzar a participación das mulleres e das organizacións de mulleres nos procesos de participación e consulta de carácter medioambiental e de sustentabilidade.	Igualdade Urbanismo	Nº consultas. Nº persoas participando nas consultas.							

OBXECTIVO XERAL: Impulsar o desenvolvemento da mobilidade, a planificación urbana e a seguridade con perspectiva de xénero.

OBXECTIVO ESPECÍFICO:

Conseguir unha seguridade con perspectiva de xénero

MEDIDA	Resp. de Execución	Indicadores de avaliación e seguimento	Recursos			Calendario			
			PERS.	ECO.	MAT	2025	2026	2027	2028
Revisar o estado de alumeado nas rúas, prazas, parques, marquesiñas e aparcadoiros públicos e propoñer as mellores axeitadas para garantir	Igualdade Urbanismo	N.º accións revisións. Propostas.							

a seguridade e a accesibilidade.									
Establecer patrullaxes preventivos e de vixilancia en aqueles horarios e espazos onde exista un especial risco de agresións a mulleres.	Igualdade Urbanismo	N.º accións preventivas.							
Elaborar un Protocolo de referencia para o persoal de lecer nocturno, para previr e combater calquera situación de violencia cara as mulleres.	Igualdade Urbanismo	N.º de reunións para elaborar o Protocolo. Mecanismos de denuncia e prevención.							
Establecer Puntos Violetas nas festas do Entroido.	Igualdade Urbanismo	N.º Puntos situados e días.							

EIXO 7: FORMACIÓN, CULTURA E EDUCACIÓN PARA A IGUALDADE.

A coeducación é unha ferramenta central para acadar a igualdade entre mulleres e homes. Educar en igualdade, desmantelar roles e estereotipos de xénero, promover o respecto á diversidade e a educación afectivo-sexual deben ser elementos centrais do sistema educativo. Erradicar todas as formas de violencia machista e garantir a igualdade de xénero require dunha metodoloxía coeducativa que achegue o feminismo ás aulas, garantindo o respecto aos Dereitos Humanos dende a infancia.

A lexislación educativa de ámbito estatal e autonómico reconece o principio de igualdade e a súa aplicación transversal nos currículos, prácticas e organización do sistema educativo. A aposta pola coeducación e a súa xeneralización no ensino supón a realización dese principio de igualdade que rexe as normas educativas, e oponse aos modelos de educación segregada que, nese sentido, vulneran os dereitos fundamentais. A loita contra as fendas de xénero no ámbito educativo implica, á súa vez, unha aposta polo fomento das vocacións científico-tecnolóxicas das nenas e mozas.

As administracións públicas, neste sentido, tamén deben promover a produción científica e tecnolóxica con perspectiva de xénero e garantir o acceso en igualdade de condicións ás profesións dirixidas a transformar os modelos produtivos globais para facer fronte á emerxencia climática.

Ademáis, a creación e a produción artística das mulleres foi tradicionalmente invisibilizada como parte da memoria colectiva.

Esto tradúcese nos currículums escolares e na menor representación das mulleres destacadas en diferentes ámbitos profesionais, científicos, artísticos e intelectuais.

OBXECTIVO XERAL: reforzar a formación, a cultura e a educación para a igualdade.

OBXECTIVO ESPECÍFICO:

Favorecer un modelo educativo e cultural baseado na igualdade.

MEDIDA			Recursos	Calendario
--------	--	--	----------	------------

	Resp. de Execución	Indicadores de avaliación e seguimento	PERS	ECO.	AT	2025	2026	2027	2028
Continuar con accións informativas de carreiras STEM ou itinerarios laborais nas áreas tecnolóxicas para alumnado do municipio.	Igualdade	Campañas realizadas. Persoas participantes desagregadas por sexo.							
Celebrar con actividades o Día da Muller e a Nena na Ciencia.	Igualdade Educación	Contidos incluídos. Persoas participantes desagregados por sexo.							
Celebrar con actividades o Día das Escritoras.	Igualdade Educación	Contidos incluídos. Persoas participantes desagregados por sexo.							
Poñer en marcha o Programa Medrando en Igualdade e desenvolver actividades nos centros así como accións a favor do xogo e o xoguete non sexista.	Igualdade Educación	Actividades. Persoas participantes desagregados por sexo.							
Seguir impartindo formación en materia de Igualdade na Escola de Familias, no marco do Plan Corresponsables e reforzar contidos de educación afectiva sexual, formas de violencia de xénero e pornografía.	Igualdade Educación	Persoas participantes desagregados por sexo. Accións formativas.							

Traballar para reducir a fenda dixital que obstaculiza a participación das mulleres en determinadas profesións e na vida social, política e cultural.	Igualdade Educación	Accións Persoas participantes desagregadas por sexo.							
Elaborar un estudo sobre o abandono e o absentismo escolar en mozas e mozos con perspectiva de xénero.	Igualdade Educación	Datos desagregados por sexo Conclusións.							
Desenvolver actuacións no ámbito educativo para rachar coa asignación de coidados ás mulleres e corresponsabilizar aos homes dos traballos domésticos e coidados.	Igualdade Educación	Accións. Persoas participantes desagregados por sexo.							
Ofertar accións formativas no IES para reforzar as habilidades sociais e a resolución de conflitos.	Igualdade Educación	Accións. Persoas participantes desagregados por sexo.							
Incluír accións de concienciación sobre modelos de paternidade corresponsables.	Igualdade Educación	Accións formativas. Persoas participantes desagregados por sexo.							

OBXECTIVO XERAL: reforzar a formación, a cultura e a educación para a Igualdade.

OBXECTIVO ESPECÍFICO:

Incorporar a perspectiva de xénero á política cultural de Salceda de Caselas

MEDIDA	Resp. de Execución	Indicadores de avaliación e seguimento	Recursos			Calendario			
			PERS.	ECO.	MAT	2025	2026	2027	2028
Analizar anualmente a taxa de participación das mulleres nos eventos culturais.	Igualdade Cultura	Resultados da análise							
Garantir o equilibrio de mulleres e homes nas exposicións colectivas así como a participación paritaria de mulleres con relación ao número total de exposicións programadas polo Concello.	Igualdade Cultura	% homes e mulleres sobre as persoas participantes							
Incluír cláusulas de igualdade nas axudas a asociacións culturais.	Igualdade Cultura	Nº cláusulas							
Fomentar a representación de obras teatrais que contribúan á superación dos estereotipos de xénero e ás desigualdades	Igualdade Cultura	Nº obras teatrais con estas características. Datos anuais.							

<p>Na programación de actividades musicais, traballar para incrementar a contratación de mulleres e grupos de música compostos por homes e mulleres</p>	<p>Igualdade Cultura</p>	<p>Nº grupos e % por sexo das e dos compoñentes.</p>							
<p>Promover a revisión dos fondos da Biblioteca Municipal destinados á poboación infantil e xuvenil dende unha perspectiva de xénero e seguir adquirindo fondos con contidos non estereotipados nin sexistas. Incorporar fondos sobre teoría feminista, coeducación e dereitos humanos.</p>	<p>Igualdade Cultura</p>	<p>Nº libros adquiridos. Datos da revisión de fondos.</p>							
<p>Seguir colaborando na dotación de libros que fomenten a igualdade nos centros educativos.</p>	<p>Igualdade Cultura</p>	<p>Nº libros cedidos aos centros educativos.</p>							
<p>Favorecer a paridade nos pregóns das festas e potenciar a presenza equilibrada de homes e mulleres nos actos públicos organizados polo Concello.</p>		<p>% mulleres pregoeiras. % de mulleres sobre o total.</p>							

EIXO 8: SALCEDA EN MARCHA CONTRA A VIOLENCIA DE XÉNERO

Na propia denominación da violencia de xénero, igual que na principal normativa do país, obsérvase o carácter social dos seus rasgos estruturais, inherentes ao patriarcado e que se estende á sociedade en xeral. Así, é unha forma de violencia directamente relacionada co estatus de desigualdade das mulleres polo que resulta imposible comprender a súa natureza sen ter en conta o contexto cultural e ideolóxico dentro do cal esta ten lugar e que perdurará ata que non se acade a igualdade real e efectiva.

As dimensións nas que se manifesta a violencia de xénero son múltiples e a pesares dos avances, algunhas manifestacións desta violencia aínda pasan inadvertidas.

<i>OBXECTIVO XERAL: acadar vidas libres de violencia machista para as mulleres</i>									
<i>OBXECTIVO ESPECÍFICO: Prevención e sensibilización contra a violencia de xénero.</i>									
MEDIDA	Resp. de Execución	Indicadores de avaliación e seguimento	Recursos			Calendario			
			PERS.	ECO.	MA T	2025	2026	2027	2028
Formación dirixida a persoal do Concello que atende á cidadanía para a identificación de posibles vítimas de violencia contra as mulleres.	Igualdade	Nº asistentes % por sexo.							
Poñer en marcha medidas dirixidas a erradicar e detectar a violencia simbólica, a violencia sexual e a violencia cultural	Igualdade	Accións deseñadas. Asistentes e % por sexo.							

exercida contra as nenas e mulleres a través das tecnoloxías da información e nas RRSS.								
Desenvolver medidas específicas para previr e combater a violencia de xénero derivada dos sesgos de xénero da industria tecnolóxica aplicados á intelixencia artificial.	Igualdade	Medidas Asistentes e % por sexo.						

OBXECTIVO XERAL: acadar vidas libres de violencia machista para as mulleres									
OBXECTIVO ESPECÍFICO:									
Fortalecemento das estruturas e servizos de tratamento da violencia de xénero e atención ás vítimas									
MEDIDA	Resp. de Execución	Indicadores de avaliación e Seguimento	Recursos			Calendario			
			PERS.	ECO.	MAT	2025	2026	2027	2028
Colaborar con todas as administracións na identificación de vítimas de violencia de xénero a través dun seguimento individualizado con especial atención á identificación dos perfís con maior risco detectados. (Concellería Igualdade, Servizos Sociais Comunitarios, Policía Local- VIEOGEN e outras entidades) e	Igualdade Benestar Social	Datos de atención e seguimento Indicadores seguridades Nº mulleres atendidas							

garantir unha coordinada asistencia social integral ás vítimas.								
Promover e facilitar o acceso ao lecer educativo, deportivo e cultural das mulleres vítimas de violencia de xénero e aos seus fillos e fillas.	Igualdade Benestar Social Cultura Deportes	Nº mulleres asistentes.						
Aprobar medidas para facilitar a autonomía e independencia económica das mulleres vítimas de violencia de xénero.	Igualdade Benestar Social	Medidas. Nº mulleres atendidas						
Dotar a infancia e xuventude de coñecementos y ferramentas para identificar, posicionarse e previr todas as formas de violencia machista.	Igualdade	Medidas e ferramentas deseñadas. Nº asistentes						
Deseñar unha campaña de concienciación conxuntamente coa comunidade educativa a través de actividades formativas ó alumnado baseado na educación entre iguais.	Igualdade	Nº materiais da campaña Impactos da campaña Nº actividades						
Deseñar e poñer en marcha obradoiros e cursos para a detección da cibercriminalidade de xénero, a violencia de xénero 3.0 e outras formas de machismo que teña como destinataria á poboación moza.	Igualdade	Nº obradoiros Nº asistentes.						
Impartir Obradoiros de fomento de actitudes e relacións igualitarias e novas masculinidades favorecéndoo a	Igualdade	Nº obradoiros Nº asistentes. Contidos principais.						

creación de contidos dixitais, vídeos e directos, con mensaxes e outras accións de sensibilización e reivindicación.								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

EIXO 9: IGUALDADE NO MEDIO RURAL

As mulleres que viven no rural son esencia no artellamento dos seus entornos dende o punto de vista social e económico do territorio. Para acadar un desenvolvemento sostible no medio rural é necesario promover a participación política, económica e sociocultural das mulleres e eliminar as barreiras que se atopan constantemente.

Non existe unha definición única de poboación rural. A maioría das institucións internacionais, a UE e o Goberno de España consideran poboacións rurais as que están por debaixo dos 30.000 habitantes. Para o Instituto Nacional de Estatística, municipio rural é o que ten unha poboación por debaixo dos 10.000 habitantes.

A efectos deste Plan, e sabendo as características do Concello, imos ter en conta as parroquias por debaixo de 1000 habitantes.

Segundo datos do INE, as mulleres son máis do 48% da poboación dos concellos rurais pero tamén son as que máis abandonan estas zonas buscando maiores oportunidades laborais.

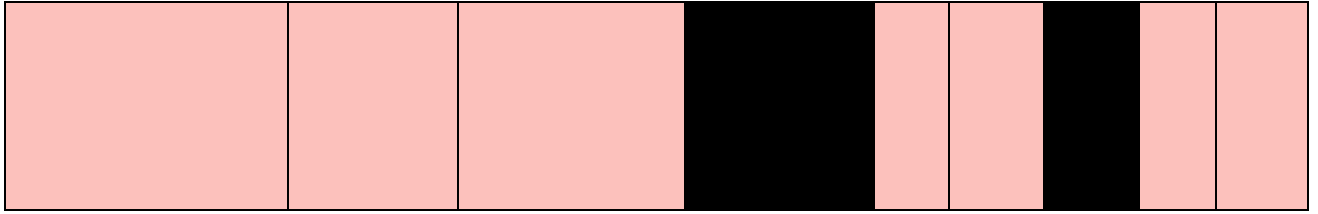
<i>OBXECTIVO XERAL: Traballar para unha igualdade de oportunidades entre mulleres e homes nas parroquias de Salceda.</i>									
<i>OBXECTIVO ESPECÍFICO: Promoción de valores igualitarios de convivencia e empoderamento das mulleres rurais.</i>									
MEDIDA	Resp. de Execución	Indicadores de avaliación e seguimento	Recursos			Calendario			
			PERS.	ECO.	MAT	2025	2026	2027	2028
Impulsar a transformación e innovación do tecido asociativo de mulleres no entorno rural de Salceda de Caselas con enfoque de xénero	Igualdade	Nº accións de transformación. Nº participantes. Nº parroquias							

mediante un Grupo Motor con todas as parroquias, incentivando a presenza de mulleres de todas as idades.		Conclusións							
Recoñecer con accións concretas o papel das mulleres no medio rural e da súa contribución, económica e social.	Igualdade	Accións posta en marcha							
Garantir e incentivar a presenza de mulleres rurais no Consello Local das Mulleres de Salceda.	Igualdade	% presenza no Consello.							
Promoción do emprendemento feminino das mulleres no rural con medidas concretas, mediante información, formación, asesoramento para creación e xestión de proxectos empresariais.	Igualdade Formación e Emprego	Accións postas en marcha							
Seguir co Programa Parroquias en Igualdade e reforzar o acceso e participación das mulleres rurais ás tecnoloxías atendendo ás necesidades específicas das mulleres maiores, con discapacidade e inmigrantes.	Igualdade	Novas accións. Asistentes.							
Priorización ás mulleres rurais nas actuacións de prevención da violencia de xénero.	Igualdade	Accións postas en marcha							

EIXO 10: A MOCIDADE

OBXECTIVO XERAL: A mocidade, principal axente de igualdade									
OBXECTIVO ESPECÍFICO: <i>Fortalecemento das estruturas, formación e servizos para a mocidade que reforcen o seu papel a favor da igualdade.</i>									
MEDIDA	Resp. de Execución	Indicadores de avaliación e seguimento	Recursos			Calendario			
			PERS.	ECO.	MAT	2025	2026	2027	2028
Incluír Obradoiros de educación afectivo-sexual monográficos do IES. Estes obradoiros serán difundidos.	Igualdade Ensino	N.º actividades. Nº participantes e % por sexo N.º formadores/as e % por sexo e recursos utilizados. N.º de entidades participantes							
Elaborar materiais multimedia para a educación en valores asociados á igualdade de xénero e dirixido a mozas e mozos.	Igualdade	Nº materiais. Impactos.							
Desenvolver obradoiros e grupos de debate sobre o sexismo, o machismo, os estereotipos ou a violencia de xénero a través da música e do audiovisual.	Igualdade	Nº participantes e % por sexo N.º formadores/as e % por sexo e recursos utilizados.							

Desenvolver actividades para fomentar hábitos saudables da mocidade e as TCA. Informar sobre doutras enfermidades derivadas delas e evitar conductas autolíticas.	Igualdade	Nº actividades. Nº asistentes. N.º formadores/as e % por sexo e recursos utilizados.						
Garantir actividades culturais tamén en horarios lectivo como accións de sensibilización para a xente moza.	Igualdade	Nº actividades en horarios lectivo.						
Desenvolver obradoiros provendo unha vida activa e unha alimentación equilibrada	Igualdade	Nº actividades. Nº asistentes. N.º formadores/as e % por sexo e recursos utilizados.						
Traballar a saúde mental dos e das adolescentes mediante actividades específicas.	Igualdade	Nº actividades. Nº asistentes. N.º formadores/as e % por sexo e recursos utilizados.						
Poñer en marcha accións para impulsar a produción científica e tecnolóxica sen fendas de xénero e para garantir o acceso en igualdade ás coñecidas como profesións do futuro, destinadas a transformar os modelos e recursos produtivos mundiais para afrontar a emerxencia climática	Igualdade	Nº actividades. Nº asistentes.						

VIXENCIA DO PLAN

O III Plan de Igualdade de Oportunidades entre Mulleres e Homes de Salceda de Caselas 2024-2028 entrará en vigor dende o día seguinte da súa aprobación polo Pleno do Concello e terá unha vixencia de 4 anos.

COORDINACIÓN, SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN DO PLAN DE IGUALDADE

Tanto o seguimento como a avaliación son procesos que permiten analizar a implantación e desenvolvemento do III Plan e os resultados obtidos en todos os ámbitos de actuación. Os datos obtidos permiten a súa corrección por que ademais o Plan está deseñado coa flexibilidade necesaria.

COORDINACIÓN E SEGUIMIENTO

O seguimento permite coñecer case simultaneamente o grao de desenvolvemento das medidas e consecución dos obxectivos ademais de identificar os recursos, metodoloxías e procedementos postos en marcha no desenvolvemento.

Para a coordinación e seguimento e avaliación deste Plan crearase unha **Mesa Interdepartamental** que velará polo cumprimento dos obxectivos recollidos e se encargará da axeitada coordinación de todas as áreas e entidades participantes no desenvolvemento das medidas e actividades aprobadas.

A Mesa, que terá unha composición paritaria, terá un carácter permanente durante a vixencia do Plan. E dividirse en dúas fases.

A primeira fase constará dunha mesa de traballo composta pola totalidade do equipo de goberno para valorar e analizar o cumprimento transversal das medidas que o III Plan recolle.

Unha segunda fase na que se realizará a mesa interdepartamental presidida pola persoa titular da Concelleira de Igualdade e formarán parte da mesma, o concelleiro ou concelleira reponsable de cada área a tratar, persoal técnico do concello, asociación, comunidades ou colectivos implicados nas medidas e obxectivos que este plan contempla.

As funcións da Mesa Interdepartamental están:

- Convocar e celebrar, alo menos, unha reunión anual, durante os 4 anos de vixencia do Plan.
- Seguimento e coordinación da implantación do Plan a través das medidas e actividades recollidas.
- Determinar accións para a mellora continua e retroalimentación permanente do Plan.
- Identificación das barreiras na implantación das medidas ou da realización das actividades.
- Detectar os instrumentos para a mellora e poñelos en marcha, se fora preciso.
- Modificar o calendario de implantación, si fora necesario.
- Informar do orzamento destinado semestralmente ao cumprimento dos obxectivos do Plan.
- Verificar os indicadores incorporados a cada medida e cumprimentalos a medida que se van poñendo en marcha.
- Elaborar indicadores correspondentes a cada medida/actividade e que poderán ser os mesmos ou non que aqueles indicadores propostos no Plan para medida.
- Outras que se determinen pola propia Comisión.

O seguimento iniciase dende o mesmo momento da entrada en vigor do Plan e ata o remate do seu período de vixencia, xusto antes de empezar a avaliación final.

Os indicadores incorporados a cada medida do Plan proporcionan a información axeitada sobre o cumprimento de cada medida. A maioría destes indicadores son cuantitativos e están deseñados para proporcionar información sobre o resultados das actividades. Tamén se inclúen indicadores cualitativos que aportan información relevante sobre opinións e evidencias sobre a consecución dos obxectivos.

As fontes de información para o cumprimento dos indicadores de xénero deste Plan son indicadores de resultados e de impacto tales como:

- Número de medidas e accións.

- N^o persoas de acceso ás actividades por sexo.
- % de mulleres nas actividades.
- N.^o de asociación, entidades, empresas ou administracións implicadas.
- N^a reunións.
- N^a accións de difusión.
- Impactos.
- Memorias.
- N^o accións de difusión.
- N^o evidencias.
- Impacto en medios e redes.
- N^o materiais editados.

Todos os indicadores están desagregados por sexo e aparecen perfectamente definidos e descritos para cada medida. Estes sinalarán os avances e os puntos máis febles que serán reforzados a través de cada actividade e medida, Unha vez implantado o Plan, os indicadores descritos permitirán medir os impactos, directos e indirectos, de cada unha das medidas e das actividades.

AVALIACIÓN DO PLAN

Avaliación intermedia.

O Plan será avaliado aos 2 anos da súa aprobación nunha avaliación intermedia que proporcionará información moi valiosa para poder implantar accións correctoras. Esta avaliación intermedia pode ser realizada por persoal interno do Concello.

Para que esta avaliación intermedia se leve a cabo correctamente, cada área do Concello con responsabilidade na execución de medidas debe enviar a información precisa sobre:

1. Grao de realización das actuacións:
  - a. Dificultades atopadas.
  - b. Medidas correctoras.
2. Cumprimento dos obxectivos segundo os indicadores incluídos en cada medida. (pódense engadir novos indicadores que resulten de interese).
3. Impacto nas persoas destinatarias e na sociedade os entidades ás que vai dirixido.
4. Propostas de modificación propostas, especialmente ás relativas ao calendario de implantación.

Avaliación final.

A avaliación final do III Plan terá lugar ao rematar a vixencia do Plan e deberá ser realizada por un equipo externo e alleo á administración municipal para garantir a súa obxectividade.

Esta avaliación analizará o cumprimento dos obxectivos a través dos indicadores e contará cunha explotación de datos estatísticos referidos a mulleres e homes en Salceda. Así, comprobará o grao de implantación das actividades e o seu impacto real na consecución da igualdade. Ademais, analizarase o impacto en medios de comunicación e nas redes sociais.

Así mesmo, analizará as accións concluídas, as que están en curso e as que non se executaron, tratando de explicar as razóns que motivaron esta circunstancia.

Ademais, sinalará o grado de desenvolvemento das medidas e cumprimento dos obxectivos por:

- Ámbito de aplicación.
- Actividades desenvolvidas.
- Datas de implantación.
- Persoal ou departamento responsable da posta en marcha das medidas ou actividades.
- Outras incidencias.
- Datas.

Non se pode esquecer que a posta en marcha deste III Plan de Igualdade abre un proceso de participación, impulso e seguimento que precisa da concorrencia de representantes de estruturas de participación de toda a poboación de Salceda de Caselas.